

การใช้เพลงและนิทานในการเพิ่มความสามารถด้านการฟังของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางวัน จังหวัดพังงา

สารนิพนธ์
ของ
นางนนทพร ภูวรัตน์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ตุลาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

372.6521044

ข 55 ก

ร. 3

การใช้เพลงและนิทานในการเพิ่มความสามารถด้านการฟังของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางวัน จังหวัดพังงา

บทคัดย่อ

ของ

นางนนทพร ภูวรัตน์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ตุลาคม 2546

h 231440

11 พ.ย. 2546

นนทพร ภูวรัตน์. (2546). การใช้เพลงและนิทานในการเพิ่มความสามารถด้านการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางวัน จังหวัดพังงา. สารนิพนธ์ ศศ.ม.(การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : อาจารย์ กุลทิพย์ โรหิตรัตนะ.

การศึกษครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มความสามารถด้านการฟังโดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง ในการสอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางวัน จังหวัดพังงา กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางวัน จังหวัดพังงา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 11 คน การดำเนินการทดลองใช้ระยะเวลา 20 คาบ ๆ ละ 60 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แผนการสอน แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง แบบบันทึกพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน โดยครู และแบบประเมินตนเองของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และ t-test for Dependent Samples

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนมีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น โดยได้คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 10.18 คิดเป็นร้อยละ 40.73

2. นักเรียนมีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

USING SONGS AND TALES TO ENHANCE THE LISTENING ABILITY OF PRATOMSUKSA V
STUDENTS AT BANBANGWAN SCHOOL, PHANG-NGA PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

MRS. NONTHAPORN PHUWARAT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Arts degree in Teaching English as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University

October 2003

Nonthaporn Phuwarat. (2003). *Using Songs and Tales to Enhance the Listening Ability of Prathomsuksa V Students at Banbangwan School, Phang-nga Province*. Master's Project, M.A. (Teaching English as a Foreign Language). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Aj. Koolatip Rohitratana.

The objective of this study was to enhance Pratomsuksa V students' English listening ability by using songs and tales.

The subjects of this study were 11 Pratomsuksa V students at Banbangwan School, Phanga-nga Province in the second semester of the 2002 academic year. The experiment was carried out during a four-week time frame : there were twenty class periods of sixty minutes each.

The instruments used in this study were lesson plans, a pre-post listening test, the teacher's observation form and the student's self-rating form. The data collected was statistically analyzed by mean, percentage and t-test for dependent samples.

The results of this study revealed that:

1. The students' ability in listening English was significantly enhanced. The mean was increased by 10.18 points, an increase of 40.73 percent.
2. The students' ability in listening was significantly increased at the level of .01.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์กุลทิพย์ โรหิตรัตนะ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพา เทพอักษรพงศ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์กุลทิพย์ โรหิตรัตนะ)

..... กรรมการ
(อาจารย์เตือนใจ เฉลิมกิจ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. แสงจันทร์ เหมเชื้อ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

..... คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
(รองศาสตราจารย์สุภา ปานเจริญ)

วันที่ ๙ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและการให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจากอาจารย์กุลทิพย์ ไรหิตรัตนะ ประธานผู้ควบคุมสารนิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาท่านอาจารย์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขสารนิพนธ์ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เตือนใจ เฉลิมกิจ และ อาจารย์ ดร.แสงจันทร์ เหมเชื้อ ที่กรุณาช่วยเหลือเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์และกรุณาให้คำแนะนำในการทำวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เตือนใจ เฉลิมกิจ อาจารย์นงเยาว์ กอสนาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำในการทำงานวิจัยและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณสุรัชย์ ภูวรัตน์ และคุณแอนนา อิมรานคาน ที่ให้กำลังใจพร้อมกับช่วยเหลือในการพิมพ์งานวิจัยตลอดมา

นนทพร ภูวรัตน์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ขอบเขตของการศึกษา.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฟังภาษาอังกฤษ.....	5
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลง.....	14
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน.....	21
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เพลงและนิทานประกอบการสอนฟัง.....	29
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	32
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	32
	ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า.....	32
	เครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	32
	การดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	34
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	43
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	43
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	43
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	43
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	45
	อภิปรายผล.....	45
	ข้อเสนอแนะ.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

บรรณานุกรม.....	50
ภาคผนวก.....	56
ภาคผนวก ก.....	57
ภาคผนวก ข.....	69
ภาคผนวก ค.....	75
ภาคผนวก ง.....	77
ภาคผนวก จ.....	79
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	82

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1	เปรียบเทียบความหมายของการฟังกับการได้ยิน..... 6
2	แบบแผนการทดลอง..... 34
3	การเปรียบเทียบผลคะแนนการวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียนแต่ละคนและกลุ่มนักเรียนทั้งห้องก่อนและหลังการทดลอง..... 38
4	การเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนทุกคน ก่อนและหลังการทดลอง..... 39
5	การเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลอง..... 39
6	แสดงคะแนนเฉลี่ยและคำร้อยละจากการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟัง ของนักเรียนทุกคนโดยผู้วิจัย..... 40
7	แสดงผลการประเมินตนเองของนักเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษ ที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง..... 43
8	เพลงและนิทานที่ใช้ในการทดลอง..... 58

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิกระบวนการฟัง.....	5
2 แผนภูมิแท่งแสดงพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน ระหว่างการสอนโดยผู้วิจัย.....	42

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียนได้ ซึ่งการสอนจำเป็นต้องให้สอดคล้องทั้ง 4 ทักษะ แต่ทักษะการฟังมักจะไม่มีการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพราะความยุ่งยากในการจัดกิจกรรม (สุไร พงษ์ทองเจริญ. 2535 : 117 - 118) ความจริงแล้วการฟังมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เพราะทักษะการฟังเป็นทักษะทางภาษาที่มนุษย์ใช้มากที่สุด ตามที่ แรนकिन (ธิดา โมสิกรัตน์. 2534 : 192 ; อ้างอิงจาก Rankin. n. d.) และวารินทร์ สินสูงสุต (2542 : 19) ได้กล่าวว่า มนุษย์ใช้ทักษะการฟังมากกว่าทักษะอื่นโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของเวลาในการติดต่อสื่อสาร

การฟังเป็นพฤติกรรมแรกที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาและเป็นขบวนการสื่อสารที่ต้องมีการตอบสนองโต้ตอบ การปฏิสัมพันธ์ ดังที่ โจนส์ (Jones. 1986 : 1) และสการ์เบรอ (Scarbrough. 1984 : 142) ได้กล่าวตรงกันว่า การฟังเป็นการเข้าใจความคิดผู้อื่นและรับรู้ข้อมูลใหม่ เมื่อเราเข้าใจสิ่งที่เราฟังเราก็สามารถเชื่อมโยงความคิดเห็นกับประสบการณ์เข้าด้วยกัน และสามารถพูดโต้ตอบได้อย่างถูกต้อง เมื่อการฟังประสบความสำเร็จ ก็จะส่งผลไปสู่ความสำเร็จด้านการพูด อัชเชอร์ (บุหงา คณาวรงค์. 2536 : 2 ; อ้างอิงจาก Asher. 1982 : 19) กล่าวว่า การที่เด็กจะพูดคำใดคำหนึ่งออกมานั้นจะต้องผ่านการฟังมาอย่างมากมาย นอกจากนี้ เมนเดลสัน และคณะ (Mendelson, et al. 1995 : 8) และบราวน์ (Brown. 2001 : 247) ได้กล่าวว่าการฟังเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ภาษาในการสื่อสาร

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยเป็นการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (Foreign Language) ซึ่งนักเรียนจะต้องมีการฝึกฝนทักษะการฟังเพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ ฟ็อกซ์ (Fox. 1974 : 45) ; ประยอม สุรัสวดี (2530 : 31) และ สมิตรา อังวัฒนากุล (2540 : 15) ได้กล่าวตรงกันว่า การสอนภาษาอังกฤษควรสอนทักษะการฟังก่อน โดยยึดหลักที่ว่าคนเราต้องเข้าใจในสิ่งที่ฟังก่อนที่จะพูด อ่าน และเขียน นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการหลายคนเชื่อว่าทักษะการฟังมีอิทธิพลต่อการเรียนภาษาและเป็นกลไกสำคัญในการติดต่อสื่อสารที่จะนำไปสู่ทักษะการพูด การอ่าน การเขียน (ดวงเดือน แสงชัย. 2530 : 13 ; อ้างอิงจาก Nation. 1985 : McDonnell. 1992 : 58 - 59) ซึ่งสอดคล้องกับเดียนใจ เฉลิมกิจ (2545 : 31) ได้กล่าวว่า การฟังมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนการสอนภาษาระดับประถมศึกษา เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้รับข้อมูลทางภาษาที่หลากหลายและมีคุณค่า ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นให้เด็กเกิดข้อคิดเห็นด้วยตนเองว่าภาษามีระบบอย่างไรแล้วนำไปสู่การใช้ภาษาได้ด้วยตนเองในที่สุด

แม้ว่าทักษะการฟังเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญและนำไปสู่การพัฒนาทักษะอื่น แต่เท่าที่ผ่านมามีครูส่วนมากมักเน้นในเรื่องทักษะการอ่านและการเขียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ด้านไวยากรณ์ นักเรียนจึงรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา ทำให้นักเรียนขาดการฝึกฝนทักษะการฟัง ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของกันยา ทิรโพธ (จุฑารัตน์ เจริญสินธุ์. 2541 : 4 ; อ้างอิงจาก กันยา ทิรโพธ. 2526) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดนนทบุรีที่อยู่ภายใต้โครงการโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับประถมศึกษา พบว่านักเรียนยังขาดทักษะการฟังเพื่อเข้าใจคำถามหรือข้อความ และสอดคล้องกับงานวิจัย

ของเนาวรัตน์ พงษ์เกษมพรวกุล (กรรณิกา เครือหนู, 2541 : 41 ; อ้างอิงจาก เนาวรัตน์ พงษ์เกษมพรวกุล, 2530 : 58 - 60) ที่ได้ศึกษาระดับความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้ง 3 ชั้น สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการฟังอยู่ในระดับต่ำและมีปัญหาในการฟังภาษาอังกฤษในทุกระดับ

จากปัญหาการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนดังกล่าว ได้มีผู้ศึกษาปัญหาอุปสรรคและคิดค้นหาวิธีการกิจกรรมต่างๆ ที่จะเพิ่มความสามารถด้านการฟังของนักเรียน ดังเช่น จอลลี่ (Jolly, 1975 : 11 - 14) ได้นำเพลงมาประกอบการสอนภาษาอังกฤษในประเทศญี่ปุ่น พบว่านักศึกษาตั้งใจฟังเพื่อความเข้าใจภาษาที่ใช้ในเพลงรวมถึงความสัมพันธ์ของวัฒนธรรม ซึ่งการฟังเพลงมีผลต่อการออกเสียง ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างไวยากรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับเดอนใจ เฉลิมกิจ (2540 : ถ่ายเอกสาร) และวราภรณ์ วราธิพร (2543 : 6) ได้กล่าวถึงการใช้เพลงประกอบในการสอนวิชาภาษาอังกฤษว่า เพลงสามารถสร้างความสนใจและกระตุ้นให้นักเรียนอยากจะเรียน และช่วยให้นักเรียนเกิดความคงทน จำโครงสร้างภาษา, คำ, การออกเสียง ได้นานขึ้นแล้วส่งผลในการพัฒนาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ เดอนใจ เฉลิมกิจ (2545: 30 - 32, 151) ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงการฟังเพลงและนิทานว่าเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาโดยใช้ภาพท่าทาง รวมทั้งภาษากายและน้ำเสียง เพื่อช่วยให้เด็กเข้าใจความหมาย พร้อมกับเพิ่มพูนภาษาให้กับเด็กทีละน้อย เพราะกิจกรรมนี้จะทำให้ผู้เรียนจดจ่ออยู่กับสิ่งที่กำลังฟัง และสามารถแสดงความเข้าใจในสิ่งที่ฟังโดยปราศจากความกังวล เนื่องจากธรรมชาติของเด็กชอบฟังเสียงจังหวะดนตรี และ นิทาน ซึ่งเสียงทำนองเนื้อร้องนั้นเด็กสามารถเรียนรู้ภาษาได้ดีกว่าการพูดธรรมดา ครูสามารถใช้เพลงฝึกทักษะการฟังและประเด็นทางภาษา (Language Point) ในบางกรณี ส่วนการเล่านิทานเป็นการดึงความสนใจของเด็กให้ตั้งใจฟังด้วยความเพลิดเพลินและจินตนาการ เช่นเดียวกับ ประนอม สุรัสวดี (2541 : 21) ได้กล่าวว่าการเรียนภาษาอังกฤษด้วยเพลงและนิทาน เป็นการเรียนในลักษณะเหมือนไม่ได้กำลังเรียน เพราะนักเรียนจะเพลิดเพลินกับการฟังเพลงและนิทานซึ่งกิจกรรมทั้ง 2 ดังกล่าวจะนำไปสู่การฝึกทักษะอื่นได้ครบทั้ง 4 ทักษะ ส่วนพรอนงค์ นิยมคำ (2537 : คำนำ) และศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2538 : 64) ได้กล่าวถึงนิทานว่าเป็นเรื่องของความบันเทิง เด็กฟังแล้วมีความสุขเป็นสายใยผูกพันระหว่างครูกับลูกศิษย์ ได้รู้เรื่องราวต่างๆที่แปลกใหม่จากการฟังซึ่งได้ข้อคิดและคติเตือนใจนำไปสู่การพัฒนาการใช้ภาษา และการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ พัชร วาควิท (2537 : 61) ที่กล่าวว่า นิทานเป็นสื่อที่มีคุณค่าในการฝึกทักษะการฟัง เพราะภาษาที่ใช้ในนิทานเป็นภาษาที่พูดสื่อสารในชีวิตจริงทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการสื่อสาร ซึ่งเริ่มต้นจากการฟังด้วยความเข้าใจ

ปัจจุบันผู้วิจัยสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนบ้านบางวัน พบว่า นักเรียนมีปัญหาในด้านการฟัง กล่าวคือนักเรียนฟังคำสั่งภาษาอังกฤษไม่เข้าใจนอกจากจะสั่งคำสั่งเป็นคำ ๆ เช่น Go, Come here และจะต้องพูดซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง ตลอดจนนักเรียนไม่ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟังจากเทปจึงไม่สามารถบอกละเอียดหรือตอบคำถามของเรื่องที่ฟังได้ ปัญหาในเรื่องนี้ส่งผลต่อทักษะทางภาษาในด้านอื่น ๆ จึงทำให้การเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนไม่สัมฤทธิ์ผล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2538 : 57) พบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการฟังจับใจความต่ำจะมีความสามารถในการอ่านจับใจความต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนปานกลางและต่ำจะมีความสามารถในการฟังสื่อสารสูง

จากปัญหาการฟังในชั้นเรียนดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยหาวิธีที่จะช่วยเพิ่มความสามารถด้านการฟังของนักเรียน จึงได้เลือกใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟังเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เพราะสื่อทั้งสองเป็นสื่อที่ทรงคุณค่าทางการเรียน ช่วยผ่อนคลายอารมณ์เครียดในบทเรียน ก่อให้เกิดความสนุกสนานจาก

การฟัง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังเพิ่มมากขึ้น และมีความมั่นใจในตนเองที่จะใช้ประโยชน์จากการฟังสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น เพื่อผ่อนคลายอารมณ์หรือหาความรู้ต่าง ๆ นอกจากนี้เพลงและนิทานจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจและจดจำข้อความบางส่วนเพื่อนำมาสื่อสารกัน เช่น

- I love you more than I can say.
- Ask God to send rain but also ask God not to send rain.

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการใช้เพลงและนิทานประกอบการสอนภาษาอังกฤษ เป็นกิจกรรมที่สนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 17) ที่ได้กล่าวถึงแนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษว่า ครูควรเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ โดยใช้เพลง นิทานและอื่น ๆ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาความสามารถด้านการฟังของนักเรียนโดยใช้เพลงและนิทานประกอบการสอนภาษาอังกฤษ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนจะพัฒนาความสามารถด้านการฟัง และแผนการสอนที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ นำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการฟัง

ขอบเขตของการศึกษา

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางวัน ต. บางวัน อ. บุรีรัมย์ จ. พังงา จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 11 คน ซึ่งโรงเรียนบ้านบางวัน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียนชั้นละ 1 ห้องเรียนเท่านั้น

ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้าใช้เวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 คาบ ๆ ละ 60 นาที รวมทั้งสิ้น 20 คาบ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นิทาน หมายถึง นิทานอีสปและนิทานสำหรับเด็ก ที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกมาเป็นกิจกรรมการฟังภาษาอังกฤษในแต่ละคาบ ซึ่งมีวงคำศัพท์และโครงสร้างภาษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 ของกระทรวงศึกษาธิการ

2. เพลง หมายถึง เพลงภาษาอังกฤษสำหรับเด็กประถมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้วิจัยใช้เป็นกิจกรรมการฟังภาษาอังกฤษ โดยการคัดเลือกเพลงที่มีเนื้อหา และวงคำศัพท์ ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 ของกระทรวงศึกษาธิการ

3. ความสามารถในการฟัง หมายถึง ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ซึ่งได้แก่ ฟังเพลงและนิทานแล้วจับใจความสำคัญได้ ตอบคำถามได้ และปฏิบัติตามคำสั่งได้ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบความสามารถในการฟังและแบบบันทึกพฤติกรรมการฟังที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฟังภาษาอังกฤษ
 - 1.1 ความหมายของการฟัง
 - 1.2 ความสำคัญของการฟัง
 - 1.3 ประเภทของการฟัง
 - 1.4 การพัฒนาการฟัง
 - 1.5 ความสามารถในการฟัง
 - 1.6 การสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลง
 - 2.1- ความหมายของเพลง
 - 2.2 ความสำคัญของเพลง
 - 2.3 ประโยชน์การใช้เพลงประกอบการเรียนการสอน
 - 2.4 ลักษณะของเพลงประกอบการสอน
 - 2.5 การนำเพลงไปใช้ในการเรียนการสอนฟังภาษาอังกฤษ
 - 2.5.1 จุดมุ่งหมายในการนำเพลงไปใช้ในการเรียนการสอนฟัง
 - 2.5.2 กิจกรรมการใช้เพลงในการเรียนการสอน
 - 2.5.3 ขั้นตอนการใช้เพลงประกอบการสอนฟังภาษาอังกฤษ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน
 - 3.1 ความหมายของนิทาน
 - 3.2 ความสำคัญของนิทาน
 - 3.3 ประเภทของนิทาน
 - 3.4 ลักษณะของนิทานที่เหมาะสมกับเด็ก
 - 3.5 การนำนิทานไปใช้ในการเรียนการสอนฟังภาษาอังกฤษ
 - 3.5.1 จุดมุ่งหมายในการนำนิทานไปใช้ในการเรียนการสอนฟัง
 - 3.5.2 กิจกรรมการใช้นิทานในการเรียนการสอน
 - 3.5.3 ขั้นตอนการใช้นิทานประกอบการสอนฟังภาษาอังกฤษ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เพลงและนิทานประกอบการสอนฟัง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เพลงประกอบการสอนฟัง

4.1.1 งานวิจัยในประเทศ

4.1.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้นิทานประกอบการสอนฟัง

4.2.1 งานวิจัยในประเทศ

4.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฟังภาษาอังกฤษ

1.1 ความหมายของการฟัง นักการศึกษา นักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของการฟังไว้หลากหลาย แต่อย่างไรก็ตามความหมายของการฟังนั้นๆ มีความหมายใกล้เคียงกัน ซึ่งมีดังนี้

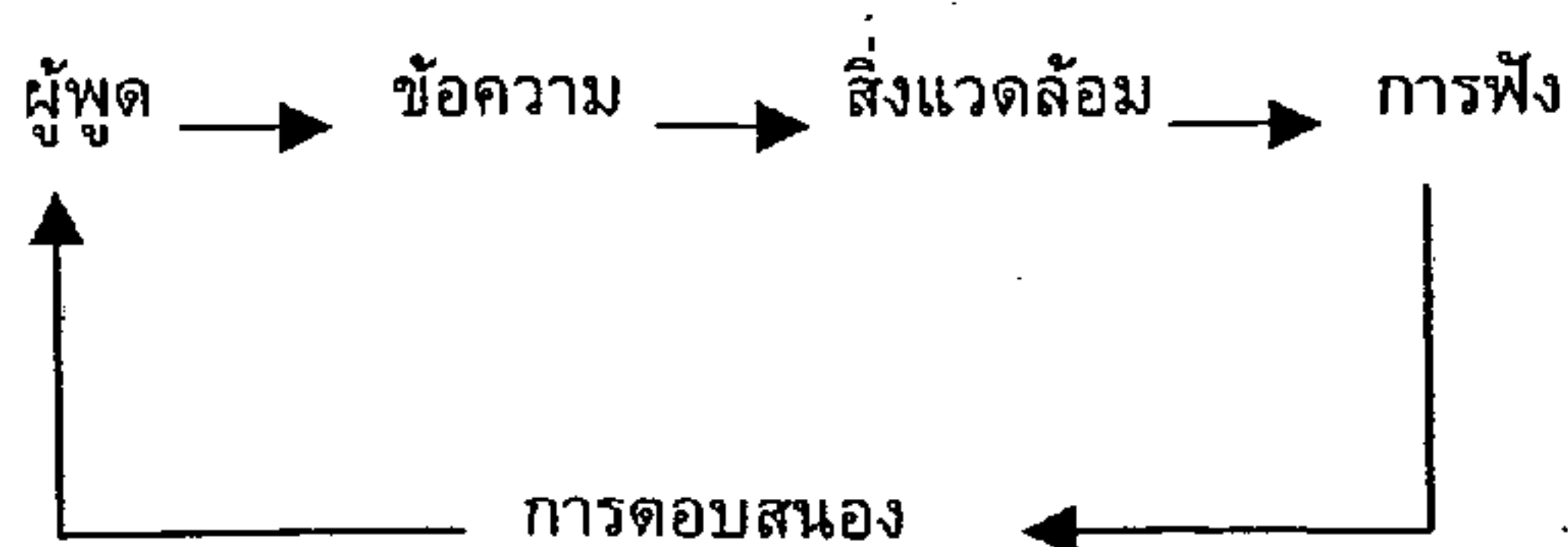
ลีโอฟตัน (Loughton, 1996 : 4 - 6) ให้ความหมายของการฟังเป็น 4 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. การฟังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารและเป็นทักษะการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการได้ยินเสียง ซึ่งมีการตอบสนอง

2. การฟังเป็นศิลปะ ที่ต้องการกฎเกณฑ์ ความตั้งใจ การมีส่วนร่วม และความเข้าใจที่ต้องไปในทางเดียวกัน เช่นเดียวกับการวาดภาพ การเล่นดนตรี เป็นต้น

3. การฟังเป็นกระบวนการได้ยิน-การเข้าใจ การประเมินและการตอบสนองข้อความที่ฟัง ซึ่งการตอบสนองของผู้ฟังอาจจะไม่เป็นคำพูดเสมอไป แต่เป็นการใช้ภาษาท่าทางก็ได้

4. การฟังเป็นการสร้างสรรค์ประสบการณ์ ความรู้สึก ความพอใจและความตื่นเต้น ที่เกิดขึ้นขณะฟัง ซึ่งการฟังเป็นกระบวนการที่มีลำดับ 5 ขั้นปรากฏในภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิกระบวนการฟัง

ธิดา โมสิกรัตน์ (2534 : 196) ได้เปรียบเทียบความหมายของการฟังกับการได้ยิน ในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบความหมายของการฟังกับการได้ยิน

การฟัง	การได้ยิน
1. มีความพร้อมทางร่างกายและจิตใจที่จะฟังเสียงแล้ว แปลความหมายของเสียงที่ฟังได้ถูกต้อง	1. มีความพร้อมทางร่างกายคือมีประสาทหูและสุขภาพร่างกายอยู่ในขั้นดีและสมบูรณ์
2. เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้น เมื่อผู้ฟังมีความตั้งใจที่จะฟังสาร	2. เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทุกขณะเมื่อประสาทหูสามารถรับคลื่นเสียงได้
3. ใช้สมรรถภาพทางสมองเพื่อจับประเด็น วิเคราะห์ตีความและประเมินคุณค่าของสารโดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม	3. ไม่ต้องใช้สมรรถภาพทางสมองเพื่อจับประเด็น วิเคราะห์ตีความและประเมินคุณค่าของเสียง
4. แสดงปฏิกิริยาตอบสนองสารของผู้พูด	4. ไม่ต้องแสดงปฏิกิริยาตอบสนองเสียงที่ได้ยิน

เจียร์นีย์ พงษ์ศิवालย์ (2538 : 102) ได้ให้ความหมายการฟังว่า เป็นกระบวนการทางสมองหลายขั้นตอนที่ต่อเนื่องจากการได้ยิน ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญาและมีความสามารถที่จะรับรู้สิ่งที่ได้ยินจับความ และตีความของสิ่งที่รับรู้ เข้าใจ และจดจำนำไปใช้ได้ ดังนั้นผู้ฟังจะต้องตีความหมายสิ่งที่ได้ฟังแล้วได้ตอบได้ด้วยภาษาที่ถูกต้อง

แวลเลต (Valette. 1967 : 47 - 48) และอันเดอร์วูด (Underwood. 1989 : 1) ได้ให้ความหมายของการฟังว่าเป็นกิจกรรมที่ต้องให้ความสนใจและพยายามเข้าใจความหมายของเสียง (Sound) และรูปแบบของภาษา (Pattern) ที่ได้ยิน การที่จะประสบความสำเร็จในการฟัง ผู้ฟังจะต้องเข้าใจความหมายของผู้พูดที่ต้องการจะสื่อเพราะความหมายของประโยคที่ผู้พูดพูดนั้นอาจมีความหมายหลายอย่าง ในฐานะผู้ฟังจะต้องจดจำคำพูดและวิเคราะห์ปัจจัยอื่นๆ ที่ใช้เสนอข่าวสารนั้น

ลี และแวนพาตเต็น (Lee & Vanpattem. 1995 : 59 - 63) ให้ความหมายของการฟังว่าเป็นกระบวนการสื่อสารและจิตภาษาศาสตร์ที่ผู้ฟังตอบสนองผู้พูดด้วยความหมายที่ถูกต้อง การสื่อความหมายแตกต่างกันถ้าหากสถานการณ์นั้นไม่เหมือนกัน โดยผู้ฟังจะต้องใช้ความเข้าใจ ความตั้งใจและใช้ความรู้ทั้งด้านภาษาและไม่ใช้ภาษาศาสตร์ให้สัมพันธ์กัน

จากความหมายของการฟังข้างต้นกล่าวโดยสรุปได้ว่าการฟังเป็นกิจกรรมกระบวนการสื่อสารที่มีการได้ยิน การรับข้อมูล การแปลข้อมูล การตอบสนองข้อมูลนั้น ทั้งหมดนี้ต้องทำงานสัมพันธ์กันและการฟังจะต้องตั้งอยู่บนฐานของกระบวนการจิตภาษาศาสตร์ คือความตั้งใจ ความเอาใจใส่ ความเข้าใจ การใช้ภาษาพูดและภาษาท่าทาง

1.2 ความสำคัญของการฟัง ทักษะแรกที่มนุษย์รับรู้ในการสื่อสารคือทักษะการฟัง และเป็นทักษะที่ใช้ในการสื่อสารมากที่สุด ซึ่งเห็นได้จากที่เด็ก ๆ เรียนรู้ และทำเสียงเลียนแบบคำพูดของพ่อแม่โดยการฟัง นั่นคือเด็กฟังภาษาก่อนที่จะเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการฟัง ดังนี้

ธิดา โมสิกรัตน์ (2534 : 191 – 192) และแมคโดเนลล์ (McDonell. 1992 : 58 – 59) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังว่า เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้ที่มีความสามารถในการฟังจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวแล้วสะสมเป็นความรู้สืบต่อกันมาตั้งแต่บรรพกาลจนถึงปัจจุบัน

สนธยาพรชัย ยาท่วม (2538 : 16) ได้กล่าวถึงการฟังว่าเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับทักษะอื่นเพราะการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้

เขาวรัตน์ การพานิช กับอังคณา ทองพูน (2543 : 22 – 24) และโบเวน (Bowen. 1985 : 89) ได้กล่าวถึงการฟังว่าเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้เรียนภาษา เนื่องจากเป็นทักษะการรับสาร (Receptive Skills) ซึ่งจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับภาษาพูด ทักษะการฟังต้องได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรกทั้งในการเรียนภาษาแม่ และภาษาที่สอง โดยเฉพาะนักเรียน เพราะนักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนขึ้นอยู่กับความเข้าใจขณะที่ฟังครูบรรยาย และกิจกรรมอื่น ๆ ในห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ปีเตอร์สัน (กรรณิกา เครือหนู. 2541: 23 ; อ้างอิงจาก Peterson. 1991 : 106) ที่ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของการฟังที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษว่า การฟังเป็นกุญแจสำคัญของความสำเร็จซึ่งจะนำไปสู่ความสามารถทางภาษา และทักษะด้านอื่น ๆ

จากข้อความความสำคัญของการฟังทั้งหมด สรุปได้ว่าการฟังเป็นพฤติกรรมแรกที่สำคัญในการสื่อสาร การรับรู้ภาษา เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ และความสามารถในการฟังที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่การพัฒนาทักษะอื่นได้

1.3 ประเภทของการฟัง การฟังในชีวิตประจำวันมีทั้งการฟังที่ต้องการโต้ตอบกับผู้พูดและไม่มี การโต้ตอบกับผู้พูด เช่นการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ซึ่งเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ จึงได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้แบ่งประเภทการฟังไว้ดังนี้

ทองสุข เกลี้ยงพร้อม (2531:19) ; โกวิทช์ โภยสิทธิ์ (2531 :19) และ สชิเคินดานซ์ และคณะ (เฉลิมชัย สัตตะระโส. ม.ป.ป. ; อ้างอิงจาก Schickendanz, et al. 1977) ได้แบ่งการฟังไว้ 4 ประเภท คือ

1. การฟังแบบตั้งใจ (Attentive Listening) เป็นการฟังที่ต้องกำจัดสิ่งรบกวนให้หมดเพื่อเด็กจะได้สามารถมุ่งความสนใจไปในสิ่งที่ฟังอย่างแท้จริง
2. การฟังแบบวิเคราะห์ (Analytical Listening) เป็นการฟังในระดับให้ความสนใจ เพื่อโต้ตอบด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ผู้ฟังต้องคิดอย่างรอบคอบในขณะที่ฟัง
3. การฟังแบบซาบซึ้ง (Appreciative Listening) หรือแบบนันทนาการ เป็นการฟังเพื่อความเพลิดเพลิน เช่น ฟังละคร ดนตรี
4. การฟังแบบไม่ตั้งใจ (Marginal Listening) เป็นการฟังในขณะที่ทำกิจกรรมอื่น เช่น การฟังวิทยุ ในขณะที่ทำการบ้าน

กรณีการ ฟังเพลง (2535 : 48) ได้แบ่งการฟังระดับประถมศึกษาเป็น 2 ประเภท ซึ่งเป็นการฟังในลักษณะการเรียนการสอนทั่วไป คือ

1. การฟังแบบให้นักเรียนนั่งฟังแต่เพียงอย่างเดียว (Passive Listening) การฟังแบบนี้นักเรียนจะนั่งเฉยๆ ไม่ต้องแสดงออก ซึ่งการฟังแบบนี้ไม่เหมาะกับนักเรียนประถมศึกษา เพราะเด็กในวัยนี้ต้องการเปลี่ยนแปลง อิริยาบถอยู่เสมอ ดังนั้นครูควรใช้การฟังแบบนี้ให้น้อยที่สุด

2. การฟังแบบมีส่วนร่วม (Active Listening) เป็นการฟังที่ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออก เช่น ฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติ ฟังนิทานแล้วแสดงท่าทางประกอบ การฟังแบบนี้เหมาะกับเด็กนักเรียนประถมศึกษา มากกว่าแบบแรก

ฉะนั้นประเภทของการฟัง จึงสรุปได้ว่า การฟังมี 2 ประเภท คือการฟังแบบตั้งใจ เป็นการฟังที่มีเป้าหมาย มีสมาธิในการฟัง การฟังอีกแบบหนึ่งเป็นการฟังแบบไม่ตั้งใจหรือการฟังทั่วไป ซึ่งมีกิจกรรมอื่นร่วมอยู่ด้วย ในการฟังนั้นอาจจะเป็นการฟังโดยตรงจากผู้พูดหรือฟังจากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ครูควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนฟังแบบตั้งใจ

1.4 การพัฒนาการฟัง การที่ผู้ฟังจะมีความสามารถในการฟังเข้าใจเรื่องราวและโต้ตอบได้ถูกต้องนั้น จะต้องมีการพัฒนาการฟังเพื่อทำให้เป็นผู้ฟังที่มีประสิทธิภาพ ได้มีนักการศึกษาจากสถาบันศึกษาต่าง ๆ ให้แนวคิดในการพัฒนาการฟัง ดังต่อไปนี้

ธิดา โมสิกรัตน์ (2534 : 212 - 213) และ เฟรดเดอริกส์ (Fredericks. 1997 : 202) ได้กล่าวถึงการพัฒนาการฟังทั่วไปและการพัฒนาการฟังที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. สร้างความกระตือรือร้นในการฟัง และฟังด้วยความตั้งใจ
2. สร้างอุปนิสัยและความสามารถในการฟังให้อยู่ในระดับที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้
3. ฟังสิ่งต่างๆ ให้จบและจับประเด็นสำคัญในสิ่งที่ฟังให้ได้
4. ฝึกหัดฟังทั้งวัจนสารและอวัจนสาร
5. ศึกษาและเพิ่มพูนคำศัพท์ต่างๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

โดยเฟรดเดอริกส์ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ครูและนักเรียนควรวางจุดมุ่งหมายของการฟังพร้อมจัดขั้นตอนการฟังและบรรยากาศให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย นอกจากนี้ครูควรใช้เทคนิควิธีการที่ช่วยพัฒนาการฟังของนักเรียนด้วยความเข้าใจ และจัดกิจกรรมหลังการฟัง

โรสท์ (Rost. 1991 : 7 - 8) ได้กล่าวถึงการพัฒนาการฟังที่เกี่ยวกับผู้สอนและผู้เรียนว่า

1. ครูควรใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนพูดคุยเป็นภาษาอังกฤษ
2. ครูส่งเสริมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีอิสระในการฟังภาษาอังกฤษหลังจากการเรียนในห้องแล้ว เช่น พูดคุยกับชาวต่างประเทศ, ฟังภาษาอังกฤษจากสื่อต่างๆ เป็นต้น
3. ครูควรใช้อุปกรณ์การฟังที่มีประสิทธิภาพและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงออก
4. ครูจัดทำบทเรียนการฟังให้เป็นการสอนฟังมากกว่าการทดสอบ

จากข้อความการพัฒนาการฟังข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้ฟังจะต้องมีสมาธิ ความตั้งใจ ติดตามเรื่องราวที่ฟังจนจบสามารถสรุปประเด็นสำคัญและวิจารณ์เรื่องที่ฟังได้ด้วยความเข้าใจ เหล่านี้เป็นศิลปะในการฟัง ดังนั้นการนำการพัฒนาการฟังมาใช้ในการเรียนการสอน ครูจะต้องจัดกิจกรรมการฟังที่มีความหมายและน่าสนใจ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนปรารถนาที่จะฟังด้วยความตั้งใจและกระตือรือร้น ในการฝึกทักษะการฟังนักเรียนจะต้องมีจุดมุ่งหมายในการฟัง เพื่อให้นักเรียนฟังด้วยความเข้าใจแล้วจดจำสิ่งที่ได้จากการฟังไปพัฒนาทักษะอื่นต่อไป นอกจากนี้ครูและนักเรียนควรใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกันพร้อมกับเน้นให้นักเรียนมุ่งหาความรู้จากการฟังนอกห้องเรียน

1.5 ความสามารถในการฟัง กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยการฟัง พูด อ่าน เขียน ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมกับระดับที่เรียนทั้งในด้านการใช้ภาษาเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม พร้อมกับมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน แต่การที่จะเกิดความสามารถเช่นนี้ ผู้เรียนก็ต้องมีความสามารถในการฟังให้เข้าใจตั้งแต่ระดับคำตลอดจนข้อความ แล้วสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ จึงจะสามารถสื่อสารได้ตามต้องการ ฉะนั้นได้มีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ไว้ดังนี้

โรสท์ (Rost. 1991 : 3 - 4) ได้กล่าวถึงความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษว่าผู้ฟังต้องมีทักษะต่าง ๆ ดังนี้

1. ทักษะด้านการรับรู้ (Perceptive Skills) คือ ความสามารถในการจำแนกเสียงต่าง ๆ และจดจำคำที่ฟังได้
2. ทักษะด้านการวิเคราะห์ (Analysis Skills) คือความสามารถในการจำแนกหน่วยทางไวยากรณ์ และสามารถจำแนกหน่วยทางภาษาที่ควรนำไปใช้ได้

3. ทักษะด้านการสังเคราะห์ (Synthesis Skills) คือความสามารถในการเชื่อมโยงตัวชี้แนะด้านภาษากับส่วนอื่น ๆ และสามารถนำความรู้เดิมมาใช้ประกอบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการฟังได้อย่างเหมาะสม

บราวน์ และ ยูล (กรรณิกา เครือทนต์. 2541 : 25 ; อ้างอิงจาก Brown and Yule. 1988 : 58) ได้กล่าวถึงความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษว่า ผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่อยู่ในข้อความที่ได้ฟัง และต้องเข้าใจความสัมพันธ์ของคำในประโยค เช่นต้องเข้าใจคำว่า He หมายถึงใครในประโยค แล้วสามารถสรุปอ้างอิงเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังได้ พร้อมกล่าวเพิ่มเติมว่า การที่ผู้ฟังจะเข้าใจในเรื่องที่ฟังนั้น ผู้ฟังต้องใช้ความรู้ทางด้านภาษาและความเข้าใจในบริบท เพื่อตีความสิ่งที่ได้ฟัง ขณะเดียวกันผู้ฟังสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ฟังมาก่อนกับข้อความที่กำลังจะตามมาเข้าด้วยกัน การใช้ความรู้ทั้งในด้านภาษา บริบทในการฟัง และการเชื่อมโยงข้อความดังกล่าวจะทำให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดพูดออกมา พร้อมกับช่วยให้ผู้ฟังสามารถทำนายในสิ่งที่ผู้พูดตั้งใจจะกล่าวด้วย

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาท่านอื่นกำหนดความสามารถในการฟังภาษาต่างประเทศ เป็นระดับต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

แวลเล็ท และดิสิก (Valette & Disick. 1972 : 141 - 142) ได้แบ่งระดับความสามารถในการฟังภาษาต่างประเทศ เป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. ระดับทักษะกลไก เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างภาษาแม่กับภาษาต่างประเทศจากเสียงที่ได้ยิน โดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมาย
2. ระดับความรู้ เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจความหมายของคำหรือประโยคที่ได้ฟังแล้วสามารถตอบสนองได้
3. ระดับถ่ายโอน เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถฟังข้อความยาว ๆ หลายประโยคและเข้าใจประโยคที่แต่งขึ้นใหม่ โดยใช้ศัพท์และไวยากรณ์ที่เรียนมาแล้ว
4. ระดับสื่อสาร เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายโดยทั่วไปของข้อความที่มีคำศัพท์ใหม่ โดยการคาดหมายจากประสบการณ์เดิม และสามารถฟังข้อความที่พูดอย่างรวดเร็วได้ เช่น บทภาพยนตร์ รายการวิทยุหรือโทรทัศน์
5. ระดับวิพากษ์วิจารณ์ เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจและแยกประเภทข้อความที่ฟังพร้อมสามารถประเมินผลได้ว่า เป็นภาษามาตรฐานหรือไม่ ตลอดจนเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกและความมุ่งหมายของผู้พูด จากน้ำเสียงถ้อยคำ

แฮร์ริส (Harris. 1974 : 32 - 40) ได้จำแนกความสามารถในการฟังภาษาต่างประเทศออกเป็น 2 ระดับ รวมทั้งให้ตัวอย่างลักษณะของความสามารถในการฟังระดับต่าง ๆ ดังนี้

1. ความสามารถในการจำแนกเสียง ประกอบด้วย
 - 1.1 ความสามารถในการจำแนกเสียงคำโดด โดยสามารถจำแนกเสียงว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร หรือคำใดออกเสียงต่างไปจากคำอื่น ๆ ที่ได้ยิน
 - 1.2 ความสามารถในการจำแนกคำที่มีอยู่ในข้อความโดยสามารถจำแนกได้ว่า คำใดที่ได้ยินในประโยค หรือข้อความนั้นตรงกับรูปภาพใด หรือประโยคใด
2. ความสามารถในการเข้าใจข้อความที่ได้ฟัง ประกอบด้วย
 - 2.1 ความสามารถในการปฏิบัติตามประโยคคำสั่งที่ให้ผู้ฟังปฏิบัติตาม
 - 2.2 ความสามารถในการเลือกคำตอบให้ตรงกับข้อความที่ได้ฟัง
 - 2.3 ความสามารถในการเข้าใจเรื่องราวทั่วไปที่จำลองสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน โดยผู้ฟังสามารถจดจำสาระสำคัญต่าง ๆ ได้

สรุปได้ว่า ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษมีหลายระดับ ซึ่งความสามารถในการฟังระดับพื้นฐานเป็นความสามารถในการจำแนกเสียงเป็นคำ, เป็นประโยค และการแยกแยะความแตกต่างระหว่างภาษาแม่กับภาษาต่างประเทศ ส่วนความสามารถการฟังที่สูงกว่าระดับพื้นฐานเป็นความสามารถในการเข้าใจข้อความที่ฟังได้ โดยสามารถนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับสิ่งที่ได้ฟัง แล้วตอบสนองสื่อสารได้ถูกต้อง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้นักเรียนมีความสามารถในการฟัง ประโยคคำสั่ง เพลงและนิทานด้วยความเข้าใจ

1.6 การสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษ การเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบด้วย 4 ทักษะ แต่ทักษะแรกของการเรียนรู้ภาษาคือการฟัง ซึ่ง ธีรวิวัฒน์ ศรีศรีวัฒน์ (2539 : 113) ได้กล่าวว่า การสอนฟังเป็นการฝึกทักษะในด้านการฟัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฟังเสียงภาษาต่างประเทศได้อย่างเข้าใจ คู่กันกับสำเนียงภาษาต่างประเทศและเข้าใจจุดประสงค์ของผู้พูด ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องฝึกทักษะในด้านการฟังเพื่อเป็นผู้ที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษให้เข้าใจเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่คำ วลี ประโยค จนถึงข้อความและเนื้อเรื่อง นอกจากจะฟังได้อย่างเข้าใจแล้วผู้เรียนจะต้องสามารถระบุเนื้อหาหรือความหมายของสิ่งที่ได้ยินมาอย่างถูกต้องอีกด้วย

ในการสอนทักษะการฟัง กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้ในหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ว่า ให้นักเรียนสามารถฟังประโยคคำสั่ง / ขอร้อง แล้วปฏิบัติตามได้ , ฟังคำถามแล้วพูดตอบได้ และใช้การฟังแสวงหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ ด้วยความเพลิดเพลินพร้อมทั้งเป็นผู้ฟังที่ดี

การสอนฟังเป็นกระบวนการในการฝึกฟังเสียงและสำเนียง ความถูกต้องตามหลักภาษา และความเข้าใจเรื่องราวที่ฟัง จึงมีนักการศึกษาได้เสนอแนะวิธีการสอนทักษะการฟัง ดังต่อไปนี้

ทิพพดี อ่องแสงคุณ (2535 : 32 – 34) และธีรวิวัฒน์ ศรีศรีวัฒน์ (2539 : 113 - 125) ได้กล่าวถึงการสอนฟังว่า ควรสอนไปตามลำดับจากง่ายไปยาก ดังนี้

1. ฝึกทักษะให้จดจำและเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ยิน เช่น การฟังเสียงพยัญชนะ – คำเดี่ยว – วลี และประโยค โดยพยายามเชื่อมโยงคำต่าง ๆ ที่ได้ยินเป็นกลุ่มคำที่มีความหมาย
2. ฝึกทักษะให้ผู้เรียนคาดเดาเหตุการณ์ในสิ่งที่ได้ยินและจดจำเนื้อเรื่อง เช่น การฟังเรื่องสั้น ๆ การฟังบทสนทนาหรือข้อความต่าง ๆ

นอกจากนี้ พอลสตัน และคณะ (สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2540 : 156 - 160 ; อ้างอิงจาก Paulston, et al. 1976 : 131 -132) และทิพพดี อ่องแสงคุณ (2535 : 35 - 37)ได้เสนอแนะลำดับขั้นการสอนฟัง ดังนี้

1. ตั้งจุดประสงค์ ผู้สอนควรตั้งจุดประสงค์ว่าจะให้ผู้เรียนทำอะไร โดยมีจุดประสงค์ปลายทาง (Terminal Objective) และจุดประสงค์นำทาง (Enabling Objective) ซึ่งเป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และให้ผู้เรียนรู้จุดมุ่งหมายของการฝึกทักษะการฟังและกิจกรรมที่ต้องกระทำ
2. การดำเนินการสอน ผู้สอนดำเนินการสอนโดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทาง มีเทคนิคและวิธีการชวนให้ผู้เรียนสนุกสนาน สนใจเรียน
3. การฝึกฟัง ผู้สอนดำเนินการฝึกโดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ปลายทาง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฟังซ้ำ ซึ่งจะฟังก็ครั้งขึ้นอยู่กับความยากง่ายของเรื่องที่ฟัง ลักษณะงานที่ให้ทำ และความสามารถของผู้เรียน
4. การถ่ายโอน ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดหรืองานที่มอบหมายให้ หลังจากการฟัง
5. ผู้สอนให้คำติชมในงานของผู้เรียน เช่น เฉลยคำตอบหรือให้ผู้เรียนได้แก้ไขคำตอบที่ผิดด้วยตนเอง

อันเดอร์วูด (Underwood. 1989 : 25 - 28) และสุไร พงษ์ทองเจริญ (2535 : 117 - 121) ได้แนะนำการสอนทักษะการฟัง ดังนี้

1. การเตรียมการก่อนการสอน เช่น การเลือกบทเรียน การเตรียมเทป การเตรียมบทเรียนก่อนสอน การวางแผนการสอน เป็นต้น

2. การวางขั้นตอนในการสอน

2.1 ก่อนการฟัง (Pre - listening) เป็นการเตรียมตัวนักเรียนก่อนที่จะฟังและทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น พุดเกี่ยวกับภาพ, อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟัง, อ่านเนื้อหาให้ฟัง, ทบทวนบทเรียน, สอนคำศัพท์และโครงสร้างที่สำคัญ เป็นต้น

2.2 ระหว่างการฟัง (While - listening or During Listening) ในขณะนี้นักเรียนฟังควรมีกิจกรรมต่าง ๆ ให้ทำเพื่อแสดงว่านักเรียนฟังเรื่องแล้วมีความเข้าใจ เช่น ตรวจสอบสิ่งที่ฟังกับรูปภาพ, จับคู่ภาพกับสิ่งที่ฟัง, จัดลำดับรูปภาพตามเรื่องที่ฟัง, เขียนเครื่องหมายถูก / ผิด หน้าข้อความตามสิ่งที่ฟัง, เติมคำลงในช่องว่าง, การทายเรื่อง เป็นต้น

2.3 หลังการฟัง (Post Listening) เป็นกิจกรรมที่ครูจัดให้สอดคล้องกับเรื่องที่ได้อ่านไปแล้ว เช่น วิจารณ์อารมณ์ของบุคคลหรือลักษณะนิสัยของบุคคลในเรื่องที่ฟัง, สรุปเรื่องที่ฟัง, แสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

จากแนวคิดข้อเสนอแนะในการสอนฟัง สรุปได้ว่า ครูต้องเตรียมตัวนักเรียนก่อนการฟัง จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับบทเรียน เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน และครูต้องกำหนดจุดประสงค์การฟังให้ชัดเจน เพื่อให้การฟังของนักเรียนบรรลุเป้าหมาย แล้วดำเนินการสอนตามลำดับขั้นที่วางแผนไว้ โดยใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายและสนุกสนานในการเรียนทักษะการฟัง

จึงกล่าวได้ว่าในการสอนทักษะการฟัง ครูต้องเตรียมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนฟังเข้าใจ ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการฟังให้นักเรียน และตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน การเตรียมกิจกรรมกระทำได้หลายรูปแบบโดยใช้สื่อและเทคนิคการสอนเข้าช่วย ส่วนการศึกษาทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสอนทักษะการฟัง ดังนี้

1. การเรียงลำดับภาพ (Picture Ordering)

ผู้เรียนดูจากภาพชุด แล้วฟังคำบรรยายของแต่ละภาพหรือฟังเรื่องทั้งหมด และนำภาพมาเรียงให้ถูกต้องตามคำบรรยาย

2. การทายอะไรอยู่ (The What is it? Technique)

วิธีนี้ผู้สอนจะบรรยายเกี่ยวกับของสิ่งหนึ่งแล้ว ให้ผู้เรียนทายว่าเป็นอะไร โดยผู้สอนจะค่อยๆ ให้ข้อมูลเพิ่มขึ้นทีละน้อยๆ

3. การฟังและเลือกคำตอบ (Listening and Choosing)

กิจกรรมนี้ผู้เรียนจะฟังผู้สอนบรรยาย และพยายามเลือกรูปที่ตรงกับคำบรรยาย จากรูปของชุดคล้ายคลึงกัน แต่มีความแตกต่างกันในบางรายละเอียด ซึ่งคำบรรยายไม่ควรจะสั้นเกินไปควรให้ข้อมูลอื่นๆ ที่ไม่ตรงประเด็นนักหรือที่เกี่ยวข้องเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกทักษะการฟัง

4. การเติมข้อความ (Dicto - composition)

ผู้เรียนจะได้รับใบงานที่มีข้อความไม่สมบูรณ์ ฟังแล้วเติมข้อความที่หายไป ระยะเวลาเว้นคำที่หายไปนั้นขึ้นอยู่กับผู้สอนจะเลือกตามความเหมาะสม ในการที่จะฝึกให้ผู้เรียนทำ Dicto - composition นั้น ผู้สอนจะอ่านโดยใช้ความเร็วปกติ โดยไม่มีการหยุดเว้นระยะให้เติมคำ ผู้ฟังจะต้องพยายามฟังคำที่หายไปให้ได้ แล้วเติมลงในช่องว่าง การอ่านนั้น อาจอ่าน 2-3 ครั้ง ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของเนื้อหา และความสามารถของผู้เรียน

การฟังเพลงในแบบ Dicto-composition นั้น ผู้สอนควรเลือกเพลงที่มีระดับความยากง่ายเหมาะกับชั้นเรียน คำที่ไม่มีสำนวนเปรียบเทียบยากเกินไป เพลงที่เป็นเรื่องราวมีเสียงชัดเจน เพื่อที่ผู้เรียนจะได้จำคำในเนื้อเพลงนั้นได้ เมื่อเลือกเพลงได้แล้ว ผู้สอนนำเนื้อเพลงนั้นมาพิมพ์โดยเว้นคำบางคำหรือวลีไว้แล้วเปิดเทปให้ผู้เรียนฟัง ผู้เรียนจะต้องพยายามแกะเนื้อเพลงโดยเติมคำหรือวลีที่ขาดหายไป เมื่อฟังแล้วผู้ฟังอาจฝึกร้องตาม มีการคุยกันถึงเนื้อเพลงและความหมาย ถ้าผู้เรียนยังไม่เข้าใจสำนวนหรือความหมายในเพลง ผู้สอนก็ควรใช้อธิบายให้ฟังการใช้เพลงในการฝึกทักษะการฟังนั้น เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความตื่นเต้น สนใจ ทำให้บรรยากาศของห้องเรียนสนุกสนานขึ้น

5. การฟังเพื่อความเข้าใจ (Listening Comprehension)

ผู้เรียนจะต้องเคยชินกับเสียงต่างๆ คำศัพท์ตลอดโครงสร้างของไวยากรณ์ ผู้สอนควรคำนึงถึง หลักความจริงที่ว่า ในชีวิตจริง ผู้เรียนจะได้ฟังน้ำเสียงหรือสำเนียง ตลอดจนความเร็วหรืออัตราการพูดที่แตกต่างกันไปของผู้พูด ดังนั้น ในการฝึกการฟังผู้สอนควรจะให้ผู้เรียนฟังบทสนทนาเรื่องสั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นเสียงจากเทปหรือผู้สอนเองในระดับเสียงจนตลอดความเร็วปกติที่เป็นธรรมชาติ ไม่ควรพูดช้าหรือเน้นเกินไป ในการฝึกฟังบทสนทนาหรือเรื่องสั้นๆ นิทานหรือภาพยนตร์นั้น ผู้สอนไม่ควรหวังที่จะให้ผู้ฟังเข้าใจทั้งหมดแต่ให้เข้าใจเป็นส่วนใหญ่

สำหรับการตั้งคำถามในเรื่องให้นักเรียนฟัง ผู้วิจัยพิจารณาตามหัวข้อต่อไปนี้

1. รูปแบบของคำถาม

- ก. "Yes/No" questions
- ข. Alternative questions
- ค. "Wh - " questions

2. รูปแบบของแบบฝึกหัด

- ก. แบบถูกผิด (True/False)
- ข. แบบที่มีตัวเลือกหลายตัว (Multiple Choice) ควรประมาณ 3 - 4 ตัว
- ค. แบบเติมคำลงในช่องว่าง (Completion)
- ง. แบบตอบได้อย่างเสรี (Free Answer) ซึ่งคำตอบอาจมีทั้งสั้นและยาว

3. ลำดับก่อนหลังในการถามคำถาม
 - ก. ถามก่อนฟัง
 - ข. ถามหลังจากฟัง
4. ลำดับความสำคัญของเนื้อเรื่องที่จะไปตั้งเป็นคำถาม
 - ก. จากง่ายไปหายาก
 - ข. จากเรื่องทั่วไป สู่การเน้นเรื่องโดยเฉพาะ
5. วิธีการตั้งคำถาม
 - ก. ถามปากเปล่า ให้ตอบปากเปล่า (Oral Questions Oral Answers)
 - ข. ถามในรูปของข้อเขียน และให้เขียนตอบ (Written Questions Written Answers)

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลง

เพลงมีความสัมพันธ์กับมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิด เช่น เพลงกล่อมเด็ก นอกจากนี้ยังมีเพลงที่แต่งไว้สำหรับเด็ก ๆ ร้อง เกี่ยวกับสัตว์บ้าง เกี่ยวกับสภาพอนามัยบ้าง เกี่ยวกับโอกาสและเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันสงกรานต์ วันเกิด วันคริสต์มาส เป็นต้น เพลงแต่ละเพลงจะมีลีลาและท่วงทำนองที่ต่างกันทั้งน้ำเสียงและความรู้สึกของผู้ร้อง ซึ่งทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตาม และสนุกสนาน ซึ่งในปัจจุบันได้นำเพลงมาใช้ในการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากงานวิจัย เทปเพลงการศึกษาเกี่ยวกับเด็ก เป็นต้น

2.1 ความหมายของเพลง คำว่า "เพลง" ได้มีนักดนตรีและนักการศึกษาให้ความหมายไว้ ดังนี้ ชินโอสท หัสปาเรอ (2530 : 33 – 35) ได้กล่าวถึงความหมายของเพลงตามพจนานุกรม ว่า เพลง (น.) หมายถึง ลำนำ, ทำนอง, คำขับร้อง, ทำนองดนตรี เป็นต้น ชื่อการร้องเพลงแก้กันมีชื่อต่าง ๆ กัน เช่น เพลงปรบไก่ เพลงฉ่อย เพราะฉะนั้น คำว่าเพลงนี้ จึงตรงกับ Song ในภาษาอังกฤษ ส่วนวิจิตร จี๋จันทร์ (2533 : 28) ได้ให้ความหมายของเพลงว่า เพลงหมายถึง บทประพันธ์ที่มีทำนองใช้ขับร้อง หรืออาจจะมิดนตรีประกอบด้วย เพลงเป็นศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณค่าของคนทุกชาติ เป็นสิ่งจรรโลงใจทำให้บุคคลเกิดอารมณ์คล้อยตามได้ง่ายที่สุด

2.2 ความสำคัญของเพลง เพลงมีความสำคัญต่อจิตใจของผู้ฟัง ให้ความบันเทิงและลดความเครียด ผ่อนคลายอารมณ์ ทำให้มนุษย์เกิดสุนทรีภาพทางอารมณ์ ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงความสำคัญของเพลง ดังนี้

สนั่น มีชันหมาก (วราภรณ์ วราธิพร. 2543 : 14 ; อ้างอิงจาก สนั่น มีชันหมาก. 2529 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเพลงว่า มีบทบาทต่อชีวิตของคนเรา เพลงกับชีวิตมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับมนุษย์มาตั้งแต่เกิด เสียงเพลงเกิดจากการสร้างสรรค์ของคน นักการศึกษาที่ชาญฉลาดจึงนำเพลงมาเป็นสื่อในการศึกษา ทั้งที่เป็นสื่อหลักและสื่อเสริมพลัง ที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอน

หน่วยศึกษานิเทศก์ (วารสาร วราธิพร. 2543 : 12 ; อ้างอิงจาก หน่วยศึกษานิเทศ กรมพลศึกษา. ม.ป.ป. : 17 – 19) ได้กล่าวว่า เพลงเป็นเครื่องพัฒนาอารมณ์ให้เบิกบานแจ่มใส เสียงและทำนองของเพลงเป็นการแสดงออกถึงความชื่นชมยินดีหรือเศร้าโศก เสียใจ การร้องเพลงเป็นการให้ความสุขและความพึงพอใจทั้งผู้ร้องและผู้ฟัง การร้องเพลงช่วยบำรุงสุขภาพทั้งกายและจิต

2.3 ประโยชน์ของการใช้เพลงประกอบการเรียนการสอน เพลงสามารถใช้ประกอบการสอนได้หลายสาขาวิชา ดังนี้

ศิลปศึกษา บทเพลงช่วยเราให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะและสร้างเสริมจินตนาการให้แก่เด็กในการวาดภาพ

พลศึกษา บทเพลงทำให้เด็กๆ ได้มีโอกาสแสดงท่าทางและการเคลื่อนไหวซึ่งช่วยในการตอบสนองทางกาย

ภาษาอังกฤษ บทเพลงส่วนมากจะมีเนื้อเพลงซ้ำๆ เพื่อนักเรียนจะได้ฝึกฟังและออกเสียงภาษาอังกฤษ เช่น เพลง Row Row Row Your Boat

วิทยาศาสตร์ มีบทเพลงที่เกี่ยวกับธรรมชาติทำให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ปรากฏการณ์ต่างๆ เช่น เมฆ ฝน ทะเล

ศิลปภาษา เราสามารถนำกลอนมาใส่ทำนอง ทำให้เป็นบทเพลงได้ นอกจากนี้การอ่านเนื้อเพลงยังเป็นการสร้างประสบการณ์ ทางด้านทักษะ และความเข้าใจเรื่องการออกเสียงทางภาษาได้

สังคมศึกษา บทเพลงช่วยให้เข้าใจศาสนา ศิลป วัฒนธรรมประเพณีของแต่ละชาติได้ และยังช่วยบอกลักษณะภูมิประเทศ ประวัติศาสตร์และความรักชาติของชนชาติต่าง ๆ ตลอดจนช่วยพัฒนาบุคลิกภาพและเป็นสิ่งผ่อนคลายความตึงเครียดให้แก่ผู้เรียนได้ (วิจิตร เจือจันทร์. 2533 : 32)

ดวงเดือน แสงชัย (2533 : 48) ; ไพจิตร ปุราคำ (2535 : 78) ; กรมวิชาการ (2539 : 270) และกริฟฟี่ (Griffie. 1992 : 4 - 6) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเพลงในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและอารมณ์ว่า

1. สร้างบรรยากาศในการเรียนให้สนุกสนาน ลดความเครียดระหว่างครูกับนักเรียน เพลงช่วยหล่อหลอมลักษณะนิสัย จิตใจ ของนักเรียนให้อ่อนโยน
2. ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ บุคลิกภาพและด้านสังคมของนักเรียน
3. ใช้นำเข้าสู่บทเรียน สรุปบทเรียนหรือทบทวนบทเรียนเป็นการย้ำสิ่งที่เรียนไปแล้ว เช่น คำศัพท์ รูปประโยค กฎไวยากรณ์บางเรื่อง เช่น เกี่ยวกับ กาล (Tense) ต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ในเพลงจะมีคำที่เป็นแสลง (Slang), เป็นสำนวน (Idioms) ซึ่งเป็นภาษาพูดในชีวิตประจำวัน
4. พัฒนาทางภาษา ซึ่งเป็นการฝึกการฟังให้เข้าใจข้อความในเนื้อเพลง พร้อมทั้งเป็นการฝึกการออกเสียง เชื่อมคำ และจังหวะไปในตัว ทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจที่สามารถร้องเพลงได้ จึงเป็นการปลูกฝังให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษและช่วยส่งเสริมให้การเรียนดีขึ้น

5. เพลงให้ความรู้หลากหลายแก่นักเรียน เช่น วัฒนธรรม สถานที่สำคัญ วันสำคัญ เป็นต้น และใช้เพลงเป็นจุดเริ่มต้นในการสนทนา หรืออภิปรายเนื้อหาที่บรรจุอยู่ในเพลง

เจียรนัย พงษ์ศิริวาทย์ (2539 : 103 - 104) ได้กล่าวว่า การนำเพลงมาประกอบการสอนในชั้นเรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย โดยคิดว่า การเรียนภาษาเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เพลิดเพลิน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจ ชាប់ซึ้งกินใจและจดจำไว้ได้นาน ดังจะเห็นได้ว่า เราจำประโยคและสำนวนที่อยู่ในเพลงมาพูดคุยกัน เช่น

- Come and sit by my side if you love me.
- Don't think too much it's all right.
- Please release me and let me go.

สมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 101 - 103) ได้กล่าวถึงประโยชน์การเรียนรู้จากเพลงว่า ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการฟังต่อไปนี้

1. เข้าใจเรื่อง จับประเด็นสำคัญ และถ่ายทอดสิ่งที่รู้ให้คนอื่นฟังต่อไปได้
2. จำแนกและวิเคราะห์ได้ คือ ฟังแล้ว สามารถบอกได้ว่าอะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล ข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร และส่วนใดที่บอกความรู้สึกนึกคิด
3. ตีความได้ บางครั้งเนื้อหาสาระที่ฟังไม่ได้บอกไว้อย่างชัดเจน มีความหมายซ่อนเร้นอยู่ ผู้ฟังก็สามารถตีความของสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ได้อย่างถูกต้อง
4. วิเคราะห์ได้ คือ เมื่อฟังแล้ว สามารถบอกได้ว่า ข้อความที่ฟังนั้น มีข้อดี ข้อเสียอะไรบ้าง ฟังแล้วได้รับประโยชน์อะไรบ้าง

ฉะนั้นกล่าวได้ว่า เพลงมีประโยชน์ทางด้านอารมณ์ บุคลิกภาพ สังคมและการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอน นักเรียนได้รับความรู้จากเพลงและเรียนภาษาอังกฤษจากเพลงด้วยความสนุกสนาน ดังนั้นครูสามารถนำเพลงไปสอดแทรกได้เกือบทุกวิชา

2.4 ลักษณะของเพลงประกอบการสอนฟัง เพลงที่จะทำให้นักเรียนประจักษ์ศึกษาสนใจ สนุกสนาน ควรจะมีลักษณะของเนื้อเพลงที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้

1. บทเพลงเกี่ยวกับบ้านและโรงเรียน บทเพลงเกี่ยวกับคน โดยเฉพาะเพลงที่เด็ก ๆ สามารถเติมชื่อของตนเองหรือชื่อของเพื่อน ๆ ลงไปได้
2. บทเพลงที่เด็กได้มีโอกาสดบมือ เข้าจังหวะ และแสดงท่าทางต่าง ๆ
3. บทเพลงที่กำลังเป็นที่นิยม ซึ่งได้ยืมมาจากโทรทัศน์ วิทยุ หรือบทเพลงในภาพยนตร์ การโฆษณา
4. บทเพลงเกี่ยวกับเทศกาล ฤดูกาล และวันพักผ่อนต่าง ๆ
5. บทเพลงที่เด็กสามารถแสดงเป็นเรื่องราวได้ หรือ เป็นกิจกรรมบทบาทสมมุติ เช่น เพลงเกี่ยวกับการทักทาย การกล่าวลา (วิจิตรา เจือจันทร์. 2533 : 32 ; อ้างอิงจาก ภิญโญ บุญทอง. 2528 : 132)

นอกจากนี้ ประพนธ์ สุรัสวดี (2541 : 33) ได้กล่าวถึงการเลือกเพลงที่นำมาเป็นสื่อว่า ครูต้องคำนึงถึงความยาก-ง่ายของเพลง เช่นเกี่ยวกับคำศัพท์ใหม่, เนื้อหาและหลักสูตร, ท่วงทำนองที่ง่ายต่อการร้องและจดจำ เป็นต้น

ดังนั้นสรุปได้ว่า ลักษณะของเพลงที่นำมาประกอบการสอนฟัง เป็นเพลงที่มีท่วงทำนองสนุกสนาน เนื้อร้องไม่ยาก เหมาะสมกับเด็ก ๆ และเนื้อหาในบทเรียน

2.5 การนำเพลงไปใช้ในการสอนฟังภาษาอังกฤษ ซึ่งกล่าวได้ว่าเพลงเป็นสื่อการสอนที่สำคัญประเภทหนึ่งในวิชาภาษาอังกฤษที่นักเรียนได้มีโอกาสฟังเสียงเจ้าของภาษาที่นอกเหนือจากสื่อชนิดอื่น ๆ ครูสามารถใช้เพลงประกอบการสอนภาษาอังกฤษ เป็นการมุ่งเน้นทักษะการฟังได้เป็นอย่างดี ขณะเดียวกันก็ได้ฝึกทักษะการพูด การอ่าน และการเขียนด้วย เช่นเดียวกันครูสามารถนำเพลงไปใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน สรุปบทเรียน ทบทวนคำศัพท์ รูปประโยคกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ เป็นต้น ซึ่งเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีและเป็นกันเองกับนักเรียนทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

2.5.1 จุดมุ่งหมายในการนำเพลงไปใช้ในการเรียนการสอนฟัง การนำเพลงมาประกอบการสอน ครูต้องมีจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมกับแผนการสอนและวัยของนักเรียน ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงการนำเพลงมาประกอบการสอน ดังนี้

ศิธร แสงธนู และจิต พงศทัต (2521 : 108) ได้สรุปจุดมุ่งหมายในการสอนเพลงไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนมีความหมาย น่าสนใจ น่าสนุก เป็นการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ
2. เพื่อย้ำและทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้ว เช่น แดบประโยค คำศัพท์ หรือการออกเสียงให้นักเรียนจำได้ดียิ่งขึ้น
3. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการออกเสียงมากขึ้นโดยไม่เกิดความเบื่อหน่าย เช่น เสียงสระพยัญชนะเสียงเชื่อมคำ เชื่อมประโยค และจังหวะ เป็นต้น

เจียรนัย พงษ์ศิริวาทย์ (2539 : 101 -102) และแอบบ็อต (Abbott.2002:10) ได้กล่าวว่า การเรียนภาษาจากเพลงเป็นการมุ่งเน้นทักษะการฟังพร้อมทั้งได้ฝึกทักษะ การพูด การอ่าน และการเขียนในขณะเดียวกันด้วย ดังนั้นผู้สอนควรทราบจุดมุ่งหมายของการฟัง 3 ประการ คือ

1. ฟังเพื่อความเพลิดเพลิน ได้แก่ การฟังเรื่องราวที่สนุกสนาน ชวนให้เกิดความนึกฝันหรือจินตนาการ ผู้ฟังฟังแล้วมีความสุข ความบันเทิง ผ่อนคลายความตึงเครียด ตลอดจนคลายความวิตกกังวล
2. ฟังเพื่อความรู้เน้นเนื้อหาวิชา คือ การฟังเรื่องราวเกี่ยวกับวิชาการ ข่าวสาร และข้อแนะนำต่าง ๆ ซึ่งผู้ฟังจะต้องฟังให้เข้าใจ ใช้ความคิด และจดจำสาระสำคัญ

3. ฟังเพื่อให้ได้รับ คติชีวิต หรือ ความจริงใจ การฟังประเภทนี้ มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวันมาก เพราะผู้ฟังจะต้องใช้วิจารณญาณเลือกเชื่อในสิ่งที่ควรเชื่อ และรู้จักปฏิเสธในสิ่งที่ตนได้พิจารณาแล้วไม่ถูกไม่ควร เป็นการช่วยให้ผู้ฟังมีแนวทางดำเนินชีวิตที่ดีงาม และเป็นไปในทางสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

สรุปได้ว่า เพลงเป็นสิ่งเร้าอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดความสนุกสนาน กระตุ้นให้เด็กนักเรียนอยากเรียนรู้ซึ่งครูต้องตั้งจุดมุ่งหมายในแต่ละครั้งว่า ต้องการให้นักเรียนฟังเพื่อความเพลิดเพลิน, เพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้ว, เพื่อฝึกการออกเสียง หรือเพื่อเนื้อหาวิชาการ เป็นต้น

2.5.2 กิจกรรมการใช้เพลงในการเรียนการสอน นักวิชาการได้เสนอแนะกิจกรรมเพลงในชั้นเรียน ดังนี้

เจียรนัย พงษ์ศิริวักย (2539 : 52) ได้กล่าวว่า ครูควรใช้เพลงเป็นเครื่องมือเพิ่มพูนประสบการณ์ โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น

1. เล่าเรื่อง หรือเล่าเรื่องที่สร้างขึ้นใหม่เกี่ยวกับเพลง
2. เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับเพลง
3. ดัดแปลงเนื้อหาเป็นบทสนทนาสั้น ๆ
4. นำแบบประโยคในเพลงไปสร้างประโยคใหม่
5. หาคำใหม่มาแทนในเพลงหรือนำประโยคดี ๆ มาเป็นการฝึกโครงสร้างทางไวยากรณ์
6. แสดงท่าทางประกอบจังหวะ
7. สนทนาซักถามเกี่ยวกับเนื้อเพลงเหมือนกับ ถาม-ตอบ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
8. เขียนเนื้อเพลงลงสมุด

ซิลวา (Silva. 2002 : 1 - 3) ได้กล่าวถึงการสอนภาษาอังกฤษด้วยเพลงว่าเป็นการศึกษาเพื่อความเพลิดเพลิน (Edutainment) โดยการจัดกิจกรรมเพลงในลักษณะ ดังนี้

1. ฟังเพลงแล้วเติมคำที่ขาดหาย หรือให้นักเรียนแก้คำที่เขียนผิดแล้วเขียนให้ถูกต้อง
2. เรียงลำดับเนื้อเพลง
3. ใช้เพลงผ่อนคลายอารมณ์ ขณะนักเรียนทำข้อสอบ โดยการเปิดเพลงเบา ๆ
4. ใช้เพลงในกิจกรรมละลายพฤติกรรม สร้างมิตรภาพ
5. ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับความหมายของเพลง

ส่วน แอ็บบ็อต (Abbott. 2002 : 15) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ครูควรเปิดเพลงให้นักเรียนฟังอย่างน้อย 3 ครั้ง และถามนักเรียนเกี่ยวกับความรู้สึกที่ได้ฟังเพลงนั้นหรือการใช้คำในเนื้อเพลง แม้กระทั่งเสียงเครื่องดนตรีที่บรรเลงครูก็ถามนักเรียนได้เช่นเดียวกัน

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การนำเพลงมาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการฟังเหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะการจัดกิจกรรมด้วยเพลงจัดได้หลากหลาย ซึ่งเป็นการเรียนภาษาด้วยความเพลิดเพลินและสร้างบรรยากาศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ภาษา ในการจัดกิจกรรมก็ต้องจัดให้เหมาะสมกับนักเรียนและเนื้อหาของภาษาที่นักเรียนเรียน

2.5.3 ขั้นตอนการสอนเพลงประกอบการเรียนการสอนฟังภาษาอังกฤษ

ในปัจจุบันเพลงประกอบบทเรียนภาษาอังกฤษมีปริมาณเพิ่มขึ้นและความแตกต่างของทำนองมากขึ้น ซึ่งสามารถคัดเลือกนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี ได้มีนักการศึกษาเสนอแนะขั้นตอนการสอนเพลงประกอบการเรียน ดังนี้

แกรม (วราภรณ์ วราธิพร. 2543 : 21 ; อ้างอิงจาก Graham. n.d.) ได้กล่าวถึงการใช้เพลงประกอบการสอน ดังนี้

1. ทบทวนหรือแนะนำโครงสร้างไวยากรณ์ที่ปรากฏอยู่ในเพลงหรืออธิบายเนื้อหาของเพลง โดยใช้ทัศนอุปกรณ์ (Visual Aids) หรือแสดงท่าทาง (Action) และคำที่พ้องรูปหรือพ้องเสียง ตลอดจนคำที่สัมผัสกัน

2. เปิดเพลง 1 รอบ ครั้งแรกเพื่อให้นักเรียนคุ้นเคย

3. ก่อนจะเปิดโอกาสให้นักเรียนเห็นเนื้อเพลงทั้งหมด ควรนำเสนอเพลงทีละบรรทัด ร้องแต่ละบรรทัดและให้นักเรียนร้องตาม ควรบันทึกเพลงทั้งช่วงแต่ละบรรทัด

4. แจกเนื้อเพลงให้กับนักเรียน เปิดเพลงอีกครั้งตั้งแต่ต้น ในช่วงแรกให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตาม เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับจังหวะ ทำนอง จากนั้นเปิดเพลงหลาย ๆ ครั้ง และชักชวนให้นักเรียนร้องเพลงด้วย

5. หลังจากที่นักเรียนสามารถจับทำนองเนื้อร้องได้แล้ว นักเรียนก็สามารถร้องไปกับดนตรีที่ไม่มีเนื้อร้อง หรือคาราโอเกะได้ ในช่วงแรกนักเรียนควรร้องเป็นกลุ่ม เมื่อมีความมั่นใจมากขึ้นจึงให้ร้องเป็นคู่หรือร้องเดี่ยว การใช้ดนตรีไม่มีเนื้อร้อง หรือ คาราโอเกะนั้นสามารถนำมาใช้ได้อย่างหลากหลาย เช่น ให้นักเรียนแต่งเนื้อร้องเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

6. นำเนื้อร้องมาสร้างกิจกรรม เปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเพลง
เจียรนัย พงษ์ศิวาภัย (2539 : 105 -106) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนเพลง มีองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

1. การเลือกเพลง การเลือกเพลงถือเป็นเรื่องสำคัญมากเพราะถ้าเพลงที่ใช้ในการเรียนไม่เหมาะสม ผู้เรียนจะขาดความสนใจ ทำให้การเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จ ในการเลือกเพลงจะต้องคำนึงถึง

- ระดับชั้น วัย และความสามารถของผู้เรียน
- ความไพเราะ จังหวะของเพลง ไม่เร็ว หรือช้าเกินไป
- ภาษาไม่ยาก คำที่อยู่ในเพลงชัดเจน และมีความหมาย
- เป็นเพลงที่ผู้ฟังฟังแล้วเกิดความรู้สึก และจินตนาการใกล้เคียงกัน สามารถร้องตามได้

2. การดำเนินการสอน การดำเนินการสอนมีหลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่งสามารถปรับแต่งให้เข้ากับบรรยากาศของชั้นเรียนได้ ดังนี้

- แจกเนื้อเพลงแล้วอธิบายศัพท์ สำนวนหรือโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่จำเป็น

- เปิดเพลงให้ฟังพร้อมทั้งให้ดูเนื้อเพลงตามไปด้วย
- เปิดเพลงให้ฟังเป็นครั้งที่ 2 ถ้าต้องการให้ผู้เรียนทำท่าประกอบ หรือร้องตาม
- ถามคำถามทั่ว ๆ ไป เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกทักษะ ฟัง พูด เช่น
 - What' s the feeling of the song ?
(Happy, Angry, Lonely or Sad)
 - What' s the song about ?
(Love, War, Misunderstanding)

3. การประเมินผล

- เก็บเนื้อเพลงที่แจกไปครั้งแรกคืนมา แล้วแจกเนื้อเพลงที่ผู้สอนเตรียมไว้คำที่เหมาะสมว่างไว้ เพื่อให้ นักเรียนเติมขณะที่เปิดเพลงให้ฟังอีกครั้งหนึ่ง
- ถามคำถามจากเนื้อหาของเพลง (Comprehension) คำถามนี้อาจเป็นแบบตอบปากเปล่า หรือแบบให้เลือกตอบ (Multiple Choices) หรือแบบเติมคำหรือข้อความให้สมบูรณ์ (Completion)
- อาจเป็นคำถามปลายเปิด (Open - ended Questions) เพื่อให้ผู้เรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น (Opinions) นักเรียนทุกคนต้องพยายามหาเหตุผลมาสนับสนุนความคิดเห็นของตน โดยไม่มีการตัดสินว่าความคิดเห็นของนักเรียนคนใดผิดหรือของคนใดถูก และผู้สอนเป็นเพียงผู้คอยควบคุมชั้นเรียนเท่านั้น

จากข้อเสนอแนะในการจัดขั้นตอนการสอนเพลงสรุปได้ว่า ครูต้องคัดเลือกเพลงให้เหมาะสมกับเนื้อหาในแผนการสอน แล้วเริ่มด้วยการฟังเพลง, อ่านเนื้อร้อง, ให้นักเรียนทำความเข้าใจความหมายของเพลง, ฝึกการร้องเพลง, ทำกิจกรรมเกี่ยวกับเพลง เช่น แสดงท่าทางประกอบการฟัง ทำแบบฝึกหัดจากเนื้อเพลง

ในการศึกษาทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ขั้นตอนการใช้เพลงประกอบการสอนฟัง ดังนี้

1. เปิดเพลงให้นักเรียนฟัง โดยครูบอกให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนบอกว่าเป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร
2. เปิดเพลง 2 - 3 เที้ยวเพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมในใบงาน
3. ครูให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเพลง โดยการตอบปากเปล่าหรือ เขียนตอบ
4. ก่อนที่นักเรียนจะเห็นเนื้อเพลงทั้งหมด ครูใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น เปิดเพลงให้นักเรียนฟังแล้ว ให้นักเรียนต่อเนื้อเพลงหรือเติมเนื้อเพลง เป็นต้น
5. ให้นักเรียนเห็นเนื้อเพลง เพื่อฝึกการร้องเพลง
6. ให้นักเรียนร้องเพลงตามเทปและแสดงท่าทางประกอบ
7. ให้นักเรียนทำกิจกรรมหลังการฟังเพลง เช่น แสดงบทบาทสมมุติ การวาดภาพ เป็นต้น

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

นิทานเป็นสิ่งที่ใช้สอนเด็กมาตั้งแต่อดีต และในปัจจุบันได้นำนิทานเข้ามาสู่ห้องเรียนในลักษณะการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะเด็กประถมศึกษา ซึ่งเห็นได้จากงานค้นคว้าวิจัย เช่น ไฟท์เทลสัน, คีทาและโกลสไตน์ (Feitelson, Kita & Goldstein. 1989: 336 - 356) ได้กล่าวว่า นิทานเป็นกิจกรรมที่สำคัญ ซึ่งช่วยพัฒนาภาษามากกว่ากิจกรรมอื่น เพราะนิทานช่วยให้เด็กฟังภาษาที่หลากหลายแตกต่างกัน ใช้ประโยคที่ซับซ้อนมากกว่าในการพูดสื่อสาร นอกจากนี้นิทานได้ชื่อว่าเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ ขนบธรรมเนียม วรรณคดี วัฒนธรรม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเจริญแห่งชีวิตและจิตใจ (อุทัย สินธุสาร. 2519 : 12 - 13 ; อ้างอิงจาก สมศักดิ์ ปริบูรณ์. 2542 : 47)

3.1 ความหมายของนิทาน คำว่า “นิทาน” ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันไปบ้าง ดังนี้

พัชรี วาศวิท (2537 : 59 - 60) ได้กล่าวว่า นิทานคือเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรือมีผู้แต่งขึ้นเพื่อให้สนุกสนาน ตื่นเต้น ขวนติดตา และเต็มไปด้วยจินตนาการที่จะช่วยแต่งแต้มสีสัน และชีวิตชีวา ให้กับโลกของเด็กอย่างแท้จริง นิทานอาจเป็นเรื่องที่อิงความจริง หรือเป็นเรื่องราวที่เล่าจากจินตนาการของผู้เล่าเอง เนื้อเรื่องย่อมาแล้วแต่จุดมุ่งหมายของผู้เล่าว่า ต้องการให้ผู้ฟังรับอะไรจากการเล่านี้เอง

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539 : 18) และ สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542 : 49) ได้กล่าวว่า นิทานคือ เรื่องราวที่สร้างขึ้นมามีไว้สำหรับให้ความรู้สึก หรือผ่อนคลาย เพื่อนำมาเล่า หรือถ่ายทอดสู่เด็กด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ โดยมีจุดประสงค์เฉพาะเจาะจงเพื่อเด็ก ซึ่งอาจรวมถึงนิทานทั่วไป นิทานพื้นบ้าน นิทานสมัยใหม่ ที่นำมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แก้ไข เสริมแต่ง เพื่อให้เหมาะสมกับการนำมาใช้กับเด็ก

ความหมายของนิทานจากข้างต้นสรุปได้ว่า นิทานหมายถึง เรื่องราวที่แต่งขึ้นหรือเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา โดยอิงความจริงหรือจินตนาการ ซึ่งมีจุดประสงค์ให้เกิดความสนุกสนานและแฝงความคิดคติสอนใจ เพื่อให้ผู้ฟังเกิดการเรียนรู้จากเนื้อเรื่องในนิทาน

3.2 ประเภทของนิทาน การกำหนดประเภทต่าง ๆ ของนิทาน มีวิธีกำหนดที่แตกต่างกัน ที่นิยมกันมากคือ การแบ่งนิทาน ออกเป็นประเภทตามรูปแบบของนิทาน ซึ่งมี 5 ประเภท (ภารดี ศรีประยูร . 2542 : 31 ; อ้างอิงจาก จิระประภา บุญยนิษฐ์. 2525 : 15 – 16 และวรรณิ ศิริสุนทร. 2527 : 13 - 19) คือ

1. นิทานพื้นบ้าน (Folk Tales) เป็นเรื่องที่เล่าสืบทอดกันมาเป็นเวลานาน แบ่งออกเป็น
 - 1.1 นิทานเกี่ยวกับสัตว์พูดได้ (Talking-Beast Tales)
 - 1.2 นิทานไม่รู้จักจบ (Cumulative Tales)
 - 1.3 นิทานตลกขบขัน (Humorous Tales)
 - 1.4 นิทานอธิบายเหตุผล (Tales That Tell Why) มีเนื้อเรื่องที่ อธิบายหรือตอบคำถามของเด็ก ๆ ว่า “ทำไม...” เช่น ทำไมกระต่ายจึงหางสั้น ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม

1.5 นิทานปรัมปรา หรือ เทพนิยาย (Fairy Tales) ตัวละครจะมีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์หรือเป็นผู้วิเศษสามารถทำสิ่งที่มนุษย์ทั่วไปทำไม่ได้

1.6 นิทานท้องถิ่น (Legend) เป็นนิทานที่มีเรื่องราวสั้นกว่านิทานปรัมปรา เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียม มักเชื่อว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง มีบุคคลจริง มีสถานที่จริง กำหนดแน่นอนกว่านิทานปรัมปรา

2. นิทานสอนคติธรรม (Fables) เป็นเรื่องสั้น ๆ ตัวละครมีทั้งคนและสัตว์ มีโครงเรื่องง่าย ๆ ใช้บทเรียนที่สอนใจ เช่น นิทานอีสป นิทานประเภทนี้จะรวมนิทานเทียบสุภาษิตและนิทานชาดกไว้ด้วย

3. เทพปกรณัม (Myth) เป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นถึง เหตุการณ์ และเรื่องราวในบรรพกาลเกี่ยวกับพื้นโลก ท้องฟ้า และพฤติกรรมของมนุษย์มีเทพเจ้าเป็นผู้ควบคุมปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ

4. महाकाव्यและนิทานวีรบุรุษ (Epic and Hero Tale) คล้ายกับเทพปกรณัม ต่างกันแต่ว่าตัวละครของนิทานประเภทนี้เป็นมนุษย์ ไม่ใช่เทพเจ้า มีการกระทำที่กล้าหาญ พินฝ่าอุปสรรคและประสบผลสำเร็จในที่สุด

5. หนังสือภาพที่เป็นเรื่องอ่านเล่นสมัยใหม่สำหรับเด็กที่มีตัวเอกเป็นสัตว์ (Animal Stories)

คูเบอร์ (Cuber 1960 : 282 - 285) ได้แบ่งนิทานคติชาวบ้าน (Folklore) ออกเป็น 5 รูปแบบคือ

1. ตำนาน เป็นเรื่องเก่าแก่ที่อธิบายชีวิต ปรากฏการณ์ธรรมชาติ และสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโลก
2. นิทานคติ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ จบลงด้วยคติสอนใจ สอนแนวทางดำรงชีวิตแก่คน
3. นิทานท้องถิ่น เป็นเรื่องสอนใจ เช่นเดียวกันแต่ให้ความรู้สึกว่าเป็นเรื่องจริงมากกว่านิทานคติ
4. นิทานปรัมปรา เป็นเรื่องเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน จะกล่าวถึงดินแดนมหัศจรรย์และเรื่องราวของการใช้อิทธิฤทธิ์ทั้งหลาย

5. รูปแบบอื่น ๆ เช่น เพลงชาวบ้าน สุภาษิต คำพังเพย ปริศนา มุขตลก กลอนชาวบ้าน และบทร้องสำหรับเด็ก

3.3 ความสำคัญของนิทาน นิทานมีความสำคัญตั้งแต่บรรพกาล ผู้ใหญ่และเด็กสร้างความสัมพันธ์โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ครูสามารถใช้นิทานในการพัฒนาภาษาและพฤติกรรมของเด็ก มีผู้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของนิทานในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

วิเชียร เกษประทุม (2542 : 9 - 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของนิทานว่า นิทานให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ ด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน พร้อมกับช่วยสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว นอกจากนี้ยังให้ข้อคิด คติเตือนใจ ซึ่งสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตหลาย ๆ ด้าน ส่วน สุนันทา จินดา (2529 : 26) และฉวีวรรณ กิनावงศ์ (สุภัทสร วัชรคุปต์. 2543 : 36 ; อ้างอิงจาก ฉวีวรรณ กิनावงศ์. 2533 : 101 - 102) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า นิทานมีคุณค่า ประโยชน์ มากมาย ในระดับประถมศึกษา คือ

1. ใช้นิทานนำเข้าสู่บทเรียน กระตุ้นให้เกิดความพร้อมในการเรียนรู้
2. ใช้เสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิด จินตนาการ ที่สวยงามให้แก่เด็ก
3. ใช้นิทานสอนและฝึกทักษะทางภาษา คือ ฝึกการอ่าน ฟัง พูด และเขียน
4. ช่วยขัดเซยประสบการณ์ทางภาษาแก่เด็กในชนบทให้เท่าเทียมกับเด็กในเมือง
5. เป็นกิจกรรมที่สร้างอารมณ์และสามัคคีธรรมในหมู่เด็ก ให้มีคุณธรรม ศีลธรรม

นอกจากนี้ ประนอม สุรัสวดี (2534 : 38 - 39) และเกริก ยุ้นพันธ์ (2539 : 14 - 19) ได้กล่าวว่า นิทานมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของเด็ก ซึ่งนิทานกับเด็กประมณเป็นสิ่งที่เข้ากันได้อย่างเป็นธรรมชาติ เด็กชอบฟัง นิทาน ดังนั้นการนำนิทานไปใช้เป็นส่วนประกอบในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะทำให้เด็กเกิดการ เรียนรู้ได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ พัทรี วาศวิท (2537 : 60 - 66) และสมศักดิ์ ปรีบูรณ์ (2542 : 47 - 62) ที่ได้ กล่าวถึงความสำคัญของนิทานที่มีต่อเด็กโดยสรุปไว้ดังนี้ว่า

1. เป็นเครื่องมือในการสอนที่มีประสิทธิภาพ ในการชักจูงให้ผู้เรียนคล้อยตาม เป็นตัวกระตุ้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวผู้เรียน ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และแสดงออกที่พึงปรารถนาของสังคม ซึ่งมีผลต่อการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียน

2. เป็นสื่อส่งเสริมทักษะทางภาษา ทั้งด้านการฟัง การพูด การสังเกต โดยเด็กจะได้ฝึกการ ฟังจากการที่เด็กมีความสนใจ และตั้งใจฟัง เด็กสามารถจดจำชื่อลักษณะตัวละคร ความต่อเนื่องของเรื่องราวได้ ได้รู้จักคำศัพท์ใหม่ ๆ

จากข้อความ ความสำคัญของนิทานในข้างต้นสรุปได้ว่า นิทานเป็นสื่อที่สามารถช่วยให้เด็กมี พัฒนาการในทุกด้าน นอกจากนี้นิทานยังเป็นเครื่องมือก่อให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ แก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นสิ่งที่เด็กชอบ ดังนั้นนิทานย่อมช่วยให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้ดีพร้อมกับปลูกฝัง คุณธรรม ความดี ความละเอียดอ่อนขึ้นในจิตใจของเด็ก สร้างความคิดริเริ่มและการเลียนแบบที่ดีให้กับเด็ก อีกด้วย

3.4 ลักษณะนิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ในการเลือกนิทานให้เด็กฟังนั้น ครูจะต้องรู้จัก เลือกนิทานให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก เพราะเด็กในแต่ละวัยให้ความสนใจและความต้องการที่แตกต่างกัน มี นักการศึกษาได้เสนอแนะไว้ดังนี้

พัทรี วาศวิท (2537 : 63) และ สุภัทสร วัชรคุปต์ (2543 : 37) ได้ให้แนวทางการเลือกนิทานที่ เหมาะสมสำหรับเด็ก ดังนี้

1. เป็นนิทานเนื้อเรื่องสั้น เป็นเรื่องง่าย ๆ ใจความสมบูรณ์ โดยปกติจะมีความยาวประมาณ 15 - 20 นาที มีการดำเนินเรื่องได้อย่างรวดเร็ว เน้นเหตุการณ์เดียว ให้เด็กพอคาดคะเนเชื่อได้บ้าง อาจสอดแทรก เกร็ดที่ชวนให้เด็กสงสัยว่าอะไรเกิดขึ้นต่อไป เพื่อทำให้เรื่องมีรสชาติตื่นเต้น

2. เป็นเรื่องที่เด็กมีความสนใจอาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตเด็ก ๆ ครอบครัว สัตว์ หรือเรื่องที่ เด็กจินตนาการตามได้

3. เป็นนิทานที่มีบทสนทนา มาก ๆ เพราะเด็กส่วนมากไม่สามารถฟังเรื่องราวที่เป็นความเรียงได้ดีพอ และภาษาที่ใช้ต้องสละสลวย ไม่ควรใช้คำศัพท์แสลง(slang) ควรใช้ภาษาง่ายๆ ประโยคสั้น ๆ มีการกล่าวซ้ำ คำสัมผัสซึ่งจะช่วยให้เด็กจดจำเรื่องได้ง่ายและรวดเร็ว

4. เป็นเรื่องที่มีตัวละครน้อย ซึ่งประกอบด้วยตัวละครเอก และตัวประกอบ และชื่อของตัวละครเป็นชื่อง่ายๆ โดยตัวละครควรเน้นให้เห็นลักษณะเด่นของตัวละครแต่ละตัว เพื่อเด็กจะได้เข้าใจความหมายได้

5. เนื้อเรื่องถึงจุดจบได้ง่ายและน่าพึงพอใจ เมื่อเด็กฟังนิทานจบเด็กควรมีความสุขหรือถ้ามีความทุกข์ก็ต้องมีคติสอนใจไว้ด้วย ซึ่งเนื้อเรื่องควรสอดแทรกคติธรรมสอนใจ และส่งเสริมให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดีงาม

ดังนั้นการนำนิทานมาให้เด็กฟัง ควรมีการเลือกสรรลักษณะนิทานที่เหมาะสมกับเด็ก เป็นเรื่องสั้นๆ เข้าใจง่าย จุดจบของเรื่องไม่สลับซับซ้อน โดยคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กและที่สำคัญควรเป็นเรื่องที่สอดแทรกคติธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็ก

3.5 การนำนิทานไปใช้ในการเรียนการสอนฟังภาษาอังกฤษ การใช้นิทานเป็นสื่อการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา เป็นสิ่งที่เข้ากันได้กับเด็ก เพราะเด็กชอบฟังนิทาน โดยครูนำนิทานมาอ่านให้เด็กฟังเพื่อฝึกการฟัง ซึ่งทำให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาทั้งคำศัพท์และรูปประโยค ทั้งนี้เพราะเด็กสามารถรู้ความหมายจากเรื่องในนิทานได้แม้ยังไม่มี ความเข้าใจในโครงสร้างของภาษา เพียงแต่ครูจะต้องค้นหานิทานหรือแต่งนิทานขึ้นเองเพื่อให้สอดคล้องกับบทเรียนและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน หรือใช้ภาพและเรื่องประกอบการสอนตามเนื้อหาของหลักสูตร หรือใช้เพื่อชักจูง ดึงความสนใจจากเด็ก

3.5.1 จุดมุ่งหมายในการนำนิทานไปใช้ในการเรียนการสอนฟัง นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายที่นำนิทานมาใช้ในการเรียนการสอน เช่น การฝึกทักษะการฟังภาษาต่างประเทศ การใช้นิทานเพื่อพัฒนาการฟังในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น

วรรณพร ภิมยรัตน์ (2522 : 7) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการใช้นิทานเป็นกิจกรรมฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษประเภทต่าง ๆ ได้แก่

1. การฟังเพื่อให้ได้รายละเอียด ครูอ่านหรือเล่านิทานให้ฟังแล้วให้นักเรียนสรุปหรือเลือกประโยคที่เป็นใจความสำคัญของเนื้อเรื่องที่เล่าให้ฟัง

2. การฟังอย่างตั้งใจ ผู้ฟังจะต้องให้ความสนใจในสิ่งที่ฟังเพียงอย่างเดียว กิจกรรมที่สอนฟัง เช่น ฟังเรื่องจากเครื่องบันทึกเสียง ฟังการเล่านิทาน ฟังการเล่าเรื่อง การอธิบายซักถามเรื่องที่ฟัง

3. การฟังแบบนันทนาการ เป็นการฟังเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินไม่ต้องตั้งใจจดจ่อเหมือนการฟังแบบแรก ได้แก่ การฟังนิทาน การฟังเพลง

4. การฟังแบบวิเคราะห์ ผู้ฟังจะต้องฟังด้วยใจจดจ่อและคิดไปด้วย กิจกรรมที่ส่งเสริมการฟังแบบนี้ คือ การฟังนิทาน ฟังเรื่องสั้น ฟังคำบรรยาย แล้วให้ผู้ฟังแสดงทัศนะหรือปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งที่ได้ฟัง โดยการลำดับเหตุการณ์ และสังเกตประโยค

5. การฟังในขณะที่ทำกิจกรรมอื่น ๆ เป็นการฟังเมื่อมีสิ่งรบกวนในขณะที่ฟังแต่ไม่ทำให้เสียสมาธิในการทำงาน กิจกรรมที่ส่งเสริมการฟัง คือ การฟังนิทานจากแผ่นเสียงแล้วให้แสดงท่าทางประกอบฟังเทปบันทึกเสียงแล้วให้วาดภาพตามจินตนาการ

สุจิตรา ศาสตราวหา (2541 : 11) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการนำนิทานมาใช้ในการเรียนการสอนว่า

1. เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง เพราะเนื้อหาของนิทานจะมีลำดับทางภาษาอย่างเต็มรูปแบบซึ่งเป็นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนสามารถพัฒนาทางด้านโครงสร้างของภาษาซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องนิทานที่ใช้ภาษาสลับซับซ้อนได้มากยิ่งขึ้น

2. เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะทางด้านภาษาทั้ง 4 ทักษะ โดยการฝึกทักษะการฟังร่วมกับการพูด, การอ่านและการเขียน

3. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมจากการฟังนิทาน
ประนอม สุรัสวดี (2541 : 29) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมาย การใช้นิทานภาษาอังกฤษที่เป็นนิทานสากลซึ่งเด็กรู้เรื่องในนิทานจากภาษาไทยในการสอนเด็กประถมว่า

1. ฝึกให้เด็กสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
2. ฝึกสมาธิในการฟังและจับใจความ
3. เด็กนักเรียนคุ้นเคยกับเนื้อเรื่องทำให้เรียนรู้ภาษาอังกฤษได้เร็ว
4. การเรียนรู้คำศัพท์ใหม่จะง่ายขึ้นโดยการเปรียบเทียบกับภาษาไทยตามเนื้อเรื่องในนิทานที่เคยรู้แล้ว

ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า การนำนิทานมาใช้ในการฝึกฟังภาษาอังกฤษเป็นการเหมาะสม เพราะนิทานสามารถนำมาจัดกิจกรรมฟังภาษาอังกฤษได้หลายรูปแบบ ตามที่จุดมุ่งหมายวางไว้ เช่น ฟังเพื่อเก็บรายละเอียด ฟังเพื่อนันทนาการ เป็นต้น นอกจากนี้ นักเรียนสามารถเรียนภาษาและวัฒนธรรมจากการฟังนิทาน

3.5.2 กิจกรรมการใช้นิทานในการเรียนการสอน การนำนิทานมาจัดกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษสามารถจัดได้หลากหลาย ซึ่งมีนักการศึกษาแนะนำกิจกรรมการฟังนิทานภาษาอังกฤษสำหรับเด็กดังนี้

ทิพพดี อ่องแสงคุณ (2535 : 36) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการฟังนิทาน ดังนี้

1. ฟังเรื่องแล้วแสดงบทบาทสมมุติตามเนื้อเรื่อง โดยแข่งขันเป็นกลุ่ม
2. วาดภาพจากเรื่องที่ฟัง
3. ใช้หุ่นมือประกอบการแสดง พูดตามเนื้อเรื่อง
4. ลำดับเหตุการณ์ตามเรื่อง

5. ฟังเรื่องที่ครูอ่านแล้วเติมคำ ซึ่งครูจะเว้นช่องว่างไว้ อาจเป็นคำท้ายประโยค ต้นประโยค กลางประโยค นักเรียนจะสนใจฟังและติดตามเรื่อง

ประนอม สุรัสวดี (2541 : 30 – 31) ได้กล่าวถึงนิทานภาษาอังกฤษสำหรับเด็กที่ครูสามารถนำมาอ่านให้นักเรียนฟังซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยมีกิจกรรมเสริม ดังนี้

1. อ่านนิทานบางเรื่องที่เป็นเรื่องต่อเนื่องกัน ครูอ่านให้นักเรียนพูดตามทีละหน้า เมื่อจะเปิดหน้าต่อไป ถามนักเรียนว่าหน้าต่อไปควรจะเป็นอย่างไร (ให้นักเรียนเดา) เช่น ถามว่า " What would the pig do ? " จากเรื่อง " Three Little Pigs "

2. อ่านเรื่องที่เป็นข้อความสั้น ๆ แล้วให้นักเรียนพูดตามพร้อมแสดงท่าทางประกอบ เช่น หนังสือเรื่อง " Weather " แสดงท่าทางประกอบลักษณะของอากาศต่าง ๆ กัน

It's raining. (ทำท่ายื่นมือไปสัมผัสเม็ดฝน, ทำท่ากางร่ม)

It's sunny. (ทำท่าหลบแดด, ทำท่าพัดให้คลายร้อน)

3. เลือกบางตอนของนิทานอ่านให้นักเรียนฟัง โดยเลือกตอนที่มีการใช้คำบางคำซ้ำหลายครั้ง เมื่อนักเรียนฟังและพูดตามแล้ว ครูให้นักเรียนวาดภาพแสดงคำศัพท์ที่มีซ้ำหลายครั้งจากนิทาน (วาดแบบง่าย ๆ โดยใช้เวลาวาดไม่นาน)

กิจกรรมส่งเสริมการฟังนิทานนี้ อาจแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม เพื่อแข่งขันว่ากลุ่มใดสามารถฟังและแสดงบัตรคำ หรือแถบประโยคที่นักเรียนได้รับมา โดยการยกขึ้นแสดงก่อนกลุ่มอื่น เมื่อได้ยินประโยคที่ตรงกับที่เด็กได้รับ หรือได้ฟังคำสำคัญ (Key Words)

ส่วน เตือนใจ เฉลิมกิจ (2545: 33) ได้กล่าวถึงวิธีการเล่านิทานให้ประสบผลสำเร็จ และการจัดกิจกรรมหลังการฟัง ว่าควรปฏิบัติ ดังนี้

1. เขียนโครงเรื่องใจความสำคัญ เพื่อสะดวกในการจำเนื้อเรื่อง
2. ฝึกเล่าเรื่อง โดยอาจเล่าให้เพื่อนหรือผู้ร่วมงานฟัง หรือบันทึกเสียงลงในเทป
3. อย่าลืมแสดงสีหน้า ท่าทางขณะเล่า และสบตากับผู้ฟัง เพื่อให้สนุกไปกับการเล่าเรื่องด้วย

4. เมื่อเล่าเรื่องจบแล้ว ครูให้เด็กทำกิจกรรมหลังการฟัง เช่น

- ให้นักเรียนเรียงข้อความตามลำดับเหตุการณ์ หรือเรียงลำดับภาพตามเหตุการณ์
- เขียนประโยคของเรื่องที่เล่า แล้วนำแต่ละประโยคมาตัดเป็น 2 ส่วน จับสลับที่กัน แล้วให้เด็กจับคู่ประโยคให้ถูกต้อง

- ให้เด็กเติมประโยคส่วนที่ขาดหายไป
- ให้เด็กแสดงละคร หรือใช้หุ่นแทน
- ให้เด็กทำท่าทางประกอบเรื่องขณะที่ครูเล่า
- ให้เด็กวาดภาพจากเรื่องที่ฟัง

นอกจากนี้ ไรท์ (Wright. 1995 : คำนำ) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการฟังนิทานให้สัมพันธ์กับทักษะอื่น ดังนี้

1. สัมพันธ์กับการพูด เช่น การฟังนิทาน ละคร จากวิทยุหรือเทป แล้วนักเรียนพูดสรุปสาระสำคัญ ฟังคำสั่งแล้วนำไปบอกผู้อื่น, ให้เด็กผลัดกันออกมาเล่าเรื่องให้ฟัง เป็นต้น
2. สัมพันธ์กับการอ่าน เช่น ครูอ่านนิทานให้เด็กฟังแทนการเล่าได้โดยอ่านให้ชัดเจนและนำภาพให้เด็กดูหลังจากฟังการอ่าน แล้วหาความหมายตอบคำถาม การทำนายหรือการเดาเรื่อง เป็นต้น
3. สัมพันธ์กับการเขียน เช่น ฟังแล้วเติมคำในช่องว่าง เขียนสรุปเรื่องจากที่ฟัง เขียนวิจารณ์ตัวละครหรือเรื่อง เป็นต้น

ดังนั้นสรุปได้ว่า ครูสามารถนำนิทานมาจัดกิจกรรมการฟังได้หลากหลายตามความเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน นอกจากนี้ ครูสามารถจัดกิจกรรมการฟังนิทานให้สัมพันธ์กับทักษะอื่นได้เช่นกัน

3.5.3 วิธีการสอนการใช้นิทานประกอบการสอนฟังภาษาอังกฤษ ครูสามารถฝึกนักเรียนให้มีทักษะการฟังโดยใช้นิทานเป็นสื่อ ซึ่งครูจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในห้องเรียน ให้นักเรียนเกิดทักษะการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2531 : 15) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้นิทานประกอบ ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์และปรับเนื้อหาโครงสร้างของนิทานให้เข้ากับจุดประสงค์
2. ครูเล่านิทานพร้อมแสดงท่าทางประกอบ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา
3. ให้นักเรียนฝึกการเล่านิทาน อาจจะเล่าเดี่ยวหรือเล่าเป็นคู่ หรือเล่าเป็นกลุ่มพร้อมทั้งแสดงบทบาทสมมติ
4. ถ่ายโอนความรู้ที่ได้จากนิทาน โดยการจัดสถานการณ์กิจกรรมให้ผู้เรียนนำเนื้อหาจากการเล่านิทานมาประยุกต์ใช้ เช่น การทักทายเพื่อน : Hello หรือ Hi ซึ่งเป็นคำศัพท์จากนิทาน และขั้นตอนที่มีการประเมินผลย้อนหลัง การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนด้วย

แมทธิวส์ (Matthews. n.d : 5 – 8) ได้กล่าวถึง วิธีการสอนที่ใช้นิทานเป็นสื่อในการสอนฟังให้สัมพันธ์กับทักษะอื่น ดังนี้

1. สอนสิ่งที่เด็กควรจะรู้ก่อนนำเข้าสู่บทเรียน
 - 1.1 ความหมายของคำศัพท์ ครูควรสอนความหมายของคำศัพท์ที่จำเป็นต่อการฟัง โดยคำนึงว่านักเรียนต้องมีจุดประสงค์ในการฟังและไม่จำเป็นต้องเข้าใจคำพูดทุกคำที่ได้ยินจากเทป
 - 1.2 การออกเสียง ครูบอกให้นักเรียนฟังเทปและให้จำคำพูดตามเนื้อหาของเรื่อง (Context) เท่านั้น โดยครูต้องอ่านหรือสาธิตการออกเสียงคำพูดหรือคำวลี เพื่อให้นักเรียนรู้จักคำศัพท์เสียก่อน ทั้งนี้ครูจะต้องฟังเทปล่วงหน้าก่อนเข้าสอนเพื่อเลียนแบบเสียง เน้นเสียง และ สำเนียงเสียง ตามแบบในเทปและครูจะต้องอ่านเนื้อหาเป็นประโยคหรืออนุประโยค ไม่อ่านเป็นคำๆ ตัวอย่างเช่น ครูต้องไม่พูดว่า "fishing" หรือ "bracelet" แต่จะต้องพูดว่า " She dropped a bracelet in the water when they were fishing. "

2. ทำกิจกรรมแบบง่าย ๆ เมื่อครูสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์แล้ว ครูจะต้องให้โอกาสนักเรียนได้ใช้คำศัพท์เหล่านั้นทำแบบฝึกหัดง่าย ๆ โดยให้ใช้คำศัพท์ได้แบบอัตโนมัติ

3. กำหนดจุดประสงค์ของการฟัง แบบฝึกหัดจะต้องมีคำชี้แจงแนะนำล่วงหน้าเกี่ยวกับจุดประสงค์ของกิจกรรมการฟังนิทาน ครูอาจให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับรูปภาพในแบบฝึกหัดก่อนก็ได้ แต่ห้ามครูเล่าเรื่องให้นักเรียนฟังก่อน เพราะจะเป็นการทำลายจุดประสงค์ของกิจกรรมการฟังโดยสิ้นเชิง

4. ทำแบบฝึกหัดและฟังนิทานจากเทป ครูออกคำสั่งเป็นภาษาไทยว่าให้นักเรียนทำอะไรบ้าง เช่น ให้นักเรียนเขียนตัวเลขกำกับรูปภาพให้ถูกต้องตามที่ได้อ่านจากเทป ให้นักเรียนฟังเทปแล้วปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้ยินจากเทปให้สำเร็จสมบูรณ์ ให้นักเรียนฟังเทปและมองดูภาพไปพร้อม ๆ กัน เป็นต้น ครูอาจหยุดเทปหลาย ๆ ครั้งก็ได้ เพื่อให้นักเรียนสามารถฟังเป็นตอน ๆ ไป

5. ทำกิจกรรมการเขียนและกิจกรรมการละครเพื่อติดตามผล เป็นแบบฝึกหัดที่ขยายความเนื้อหาของเรื่องราวที่ฟังจากเทปให้อยู่ในรูปของกิจกรรมการเขียน การพูดที่ต่อเนื่องจากเนื้อหาเดิมที่ได้รับฟัง การศึกษาทดลองการใช้นิทานประกอบการสอนภาษาอังกฤษครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้เล่านิทานเอง โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ในการฟังนิทาน
2. เขียนโครงเรื่อง เฉพาะใจความสำคัญของเรื่อง
3. ฝึกการเล่าเรื่องพร้อมทั้งน้ำเสียงและแสดงท่าทางประกอบ
4. กวาดสายตามองนักเรียน ขณะที่เล่านิทาน เพื่อสังเกตความสนใจและความเข้าใจของนักเรียน

5. ให้นักเรียนทำกิจกรรม หลังการเล่านิทาน

การใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมในการสอนกลุ่มทักษะภาษาที่เหมาะสมอย่างยิ่ง โดยเฉพาะทักษะการฟัง เพราะทั้งเพลงและนิทานเป็นสื่อที่ช่วยให้การเรียนการสอนน่าสนใจ ผู้เรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้คติธรรมที่สอดแทรกในนิทาน ได้เรียนรู้คำศัพท์ การออกเสียง สำนวนภาษา โครงสร้าง ไวยากรณ์ อีกประการหนึ่งกิจกรรมทั้งสองเป็นกิจกรรมการฟังในชีวิตจริง นอกจากนี้ ครูสามารถจัดกิจกรรมหลังการฟังเพลงและนิทานให้สัมพันธ์กับทักษะการพูด อ่าน เขียน ซึ่งผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการฟังไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เพลงและนิทานประกอบการสอนฟัง

จากปัญหาการฟังในชั้นเรียนทั้งภาษาแม่และภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการใช้ความสามารถด้านการฟัง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ จึงได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการนำเพลงและนิทานมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความสามารถของนักเรียน ดังนี้

4.1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เพลงประกอบการสอนฟัง

4.1.1. งานวิจัยในประเทศ

พันธ์ศรี สิทธิชัย (2529 : 46) ได้วิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อวิธีสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีสอนโดยใช้เพลงประกอบการสอนและด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนโดยใช้เพลงประกอบการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าที่สอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติเชิงนิมิตต่อการสอนด้วยวิธีใช้เพลงประกอบการสอน

สุปราณี กัลปนารถ (2533 : 40) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้บทเพลงประกอบการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทยโดยไม่ใช้เพลงประกอบการสอน

รองเนื่อง สุขสมิตติ (2537 : 47) ได้ศึกษาผลของการใช้เพลงเสริมบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่สอนโดยใช้เพลงเสริมมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่สอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าน้ำหนักผลกระทบ (Effective Size) เท่ากับ .80

วราภรณ์ วราธิพร (2543 : 47) ได้ศึกษาการใช้เพลงประกอบการสอน เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษและพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โปรแกรมสองภาษา ผลที่ได้รับคือ นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษโดยการใช้เพลงประกอบการสอนเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.6 ความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 24

4.1.2. งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮาร์น (รองเนื่อง สุขสมิตติ. 2537 :21 ; อ้างอิงจาก Harn. 1973) ได้นำเพลงไปใช้ในการสอนภาษาเยอรมันและพบว่า เพลงเป็นสื่อที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และทำให้นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์ภาษาเยอรมันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จอลลี่ (รองเนื่อง สุขสมิตติ. 2537 : 21 ; อ้างอิงจาก Jolly. 1978) ได้ศึกษาและทดลองพบว่า เพลงมีอิทธิพล อย่างจริงจังในการสอนออกเสียง (Pronunciation) ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างทางไวยากรณ์ รวมทั้งความเข้าใจในความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมและภาษาที่ใช้ในเพลงด้วย และจากการสำรวจความเห็นของนักเรียนร้อยละ 91 มีความเห็นพ้องต้องกันว่า เพลงมีประโยชน์สามารถตอบสนองความต้องการทั้งด้านจิตวิทยา

และการศึกษา ส่วนทางด้านอารมณ์ เพลงทำให้เกิดการผ่อนคลายและสร้างบรรยากาศที่สนุกสนาน รื่นรมย์ ลดความเบื่อหน่ายในห้องเรียนซึ่งส่งผลทำให้เกิดความอยากเรียนมากขึ้น

สุมิเอะ (Sumie. 2001) ได้นำเพลงไปใช้กับนักเรียนอาชีวะที่ต้องการสอบภาษาอังกฤษเพื่อรับใบประกาศทางภาษา เช่น TOEIC พบว่า การฟังเพลงเป็นวิธีการที่ดีในการฝึกฟัง เพื่อการออกเสียงให้ถูกต้อง นอกจากนี้เพลงยังเป็นสื่อที่กระตุ้นให้นักเรียนต้องการเรียนภาษาอังกฤษจากการฟังเพลงและเรียนด้วยความสนุกสนาน ซึ่งแตกต่างจากก่อนหน้านี้ที่ไม่ได้ใช้เพลง

4.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้นิทานประกอบการสอนฟัง

4.2.1. งานวิจัยในประเทศ

สุชาติ หล่อกลาง (2536 : 69) ได้ศึกษาถึงความสามารถในการฟังพูด ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนจันทรเบกษาอนุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีธรรมชาติ โดยใช้การ์ตูน และวิธีสอนตามคู่มือครู ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีธรรมชาติ โดยใช้การ์ตูนมีความสามารถด้านการฟัง พูด สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุจิตรา ศาสตราวหา (2541 : 46) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในชั้นเรียนที่ใช้ในการสอนแบบสื่อสาร โดยมีนิทานเป็นองค์ประกอบ ซึ่งครูเป็นผู้เล่านิทาน พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบสื่อสาร โดยมีนิทานเป็นองค์ประกอบมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุไรวรรณ ปราบริปู (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้บทเรียนภาษาอังกฤษที่มีนิทานเป็นองค์ประกอบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาการทางการใช้ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การใช้บทเรียนที่มีนิทานเป็นองค์ประกอบส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นโดยมีผลสัมฤทธิ์ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีพัฒนาการทางการใช้ภาษาอังกฤษดีขึ้น โดยมีพัฒนาการด้านความคล่องในการใช้ภาษาอยู่ในระดับสูงและด้านความถูกต้องในการใช้ภาษาในระดับปานกลาง

กาญจนาภรณ์ มุขดารา (2530 : 63) ได้ศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการใช้นิทานพื้นเมืองภาคเหนือของประเทศไทย เพื่อพัฒนาทักษะการฟังอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนที่ใช้ภาษาถิ่นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในเขตอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยปรากฏว่า ความก้าวหน้าในการฟังอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มทดลองโดยใช้แบบฝึกหัดการฟัง มีความก้าวหน้าในการฟังสูงขึ้น โดยเห็นได้จากการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธาดา จันทรเรือง (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้นิทานพื้นบ้านล้านนาไทย เสริมทักษะการฟัง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การฟังของนักเรียน ระหว่างการฟังก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่าระดับ .01

ดวงใจ วรรณสังข์ (2541 : 44 - 46) ได้ศึกษาความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จากการสอน โดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทย กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้อายุระหว่าง 4 - 6 ปี จำนวน 6 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หลังจากการสอน โดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพสูงกว่าความสามารถในการจำพยัญชนะก่อนการสอน โดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

4.2.2. งานวิจัยในต่างประเทศ

วิกเก (Wicke. 1992 : 51) ได้ทำการศึกษาการใช้นิทานในการสอนภาษาเยอรมัน ในประเทศแคนาดา พบว่า นิทานเป็นสื่อที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพทางการเรียนอย่างยิ่ง กล่าวคือ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคะแนนการสอบก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนให้การตอบสนองและร่วมกิจกรรมทางภาษาจากการเล่านิทาน ผลคะแนนและการประเมินผลทางด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งให้เห็นว่า นักเรียนชื่นชอบและเพลิดเพลินกับการเล่านิทาน การเรียนและการเขียนเรื่อง นอกจากนี้นิทานยังเป็นสื่อที่ส่งเสริมพัฒนาการทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน อีกด้วย

จากผลงานวิจัยข้างต้นกล่าวได้ว่า เพลงและนิทานเป็นสื่อประกอบการสอนที่ช่วยแก้ปัญหา การเรียนของนักเรียนได้ เพราะนักเรียนจะได้ออกเสียงให้ชัดเจนตามเพลง เขียนเรื่องย่อในนิทานหรือเขียน เกี่ยวกับเพลง แสดงบทบาทสมมุติในนิทานและเพลง นอกจากนี้การเรียนภาษาอังกฤษด้วยเพลงและนิทานเป็น การเรียนภาษาอังกฤษด้วยความสนุกสนาน เพราะนักเรียนได้เคลื่อนไหวในการแสดงประกอบท่าทาง ประกอบ การร้องเพลง แสดงบทบาทสมมุติ ผลที่ได้รับคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าการสอน โดยไม่ใช้เพลงและนิทานประกอบการสอนเลย นับว่าเพลงและนิทานมีประโยชน์คุณค่าต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนภาษาอย่างมาก

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
2. ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า
3. เครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. การดำเนินการศึกษาค้นคว้า
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางวัน อำเภอดุสิต จังหวัดพิจิตร ปีการศึกษา 2545 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 11 คน ซึ่งโรงเรียนบ้านบางวัน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียนชั้นละ 1 ห้องเรียนเท่านั้น

2. ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โดยใช้ระยะเวลาทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 คาบ ๆ ละ 60 นาที รวมทั้งสิ้น 20 คาบ

3. เครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง มีดังนี้

1. แผนการสอนโดยใช้เพลงและนิทานเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการฟัง ซึ่งนักเรียนจะได้ฟังเพลงจากเทปโดยเจ้าของภาษา ส่วนนิทานผู้วิจัยเป็นผู้เล่าเอง จำนวนแผนการสอนทั้งหมด 10 แผน ๆ ละ 1 หรือ 2 คาบ ๆ ละ 60 นาที (ภาคผนวก ก หน้า 57)
2. แบบทดสอบภาษาอังกฤษใช้วัดก่อนและหลังการทดลอง แบบทดสอบนี้เป็นการวัดความสามารถด้านการฟังเป็นรายบุคคล (ภาคผนวก ข หน้า 69)
3. แบบบันทึกพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ภาคผนวก ค หน้า 75)
4. แบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง (ภาคผนวก ง หน้า 77)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. แผนการสอนที่ใช้ในการทดลอง

1.1 ศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาทางภาษา แนวทางการจัดการเรียนการสอน

1.2 ศึกษาภาษาอังกฤษมาตรฐานพื้นฐานตอนต้น (Beginner Fundamental Level) การเรียน การสอนภาษาอังกฤษหลัก 1 – 4 (ชั้น ป. 5 – ป. 6) ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 17)

1.3 ศึกษาหนังสือ English is Fun เล่มที่ 3 ที่ใช้เป็นแบบเรียน

1.4 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเพลงและนิทาน , การใช้เพลงและนิทาน ในการประกอบการสอน ภาษาจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ เช่น วิทยุโรงเรียน , กิจกรรมภาษาอังกฤษสำหรับเด็ก , Let ' s go English A to Z , เพื่อนำมาปรับให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5

1.5 สร้างแผนการสอนโดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง ให้เหมาะสมกับเนื้อหาใน แบบเรียน จำนวน 10 แผน ๆ ละ 1 หรือ 2 คาบ ในแต่ละแผนการสอน ประกอบด้วย

1) กิจกรรมก่อนการฟัง (Pre – listening Activities) เพื่อสร้างความพร้อมของนักเรียน ก่อนการฟังจริงและให้นักเรียนได้ใช้ความรู้เดิม เดาเรื่องราวก่อนที่จะฟังจริง

2) กิจกรรมระหว่างการฟัง (While – listening Activities) ให้นักเรียนฟังเพลงและนิทาน เป็นการฝึกทักษะการฟังด้วยความเข้าใจ เพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ของการฟัง

3) กิจกรรมหลังการฟัง (Post – listening Activities) เป็นการช่วยให้การฟังของนักเรียน บรรลุจุดประสงค์ และติดตามผลหลังจากการฟังของนักเรียน

1.6 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแผนการสอนโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แล้วนำแผนการสอนมา พิจารณาแก้ไขปรับปรุง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน (ภาคผนวก ข หน้า 69) ใช้วัดก่อนและหลังการทดลอง เพื่อวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเป็นรายบุคคล ซึ่งลักษณะข้อสอบ เป็นปรนัย มี 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ให้นักเรียนฟังประโยคคำสั่งจากครู แล้วปฏิบัติให้ถูกต้อง ข้อสอบส่วนนี้มีคำสั่งทั้งหมด 15 คำสั่ง มีคะแนนเต็ม 7 คะแนน ซึ่งมีวิธีการทดสอบ ดังนี้

1. ให้นักเรียนเข้าห้องสอบ ครั้งละ 1 คน
2. ให้นักเรียนหยิบซองคำสั่งมาให้ครู 7 คำสั่ง
3. ครูออกคำสั่งให้นักเรียนปฏิบัติตาม
4. จัดแยกนักเรียนที่สอบเสร็จแล้ว และนักเรียนที่ยังไม่สอบ

ส่วนที่ 2 ให้นักเรียนฟังเทป เกี่ยวกับการแนะนำตนเอง ระหว่างที่ฟัง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่สัมพันธ์กับบุคคลนั้น ข้อสอบส่วนนี้มีคะแนนเต็ม 10 คะแนน

ส่วนที่ 3 ให้นักเรียนฟังเรื่องสั้น ๆ เพลง และบทสนทนา แล้วเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดในแต่ละข้อ ข้อสอบส่วนนี้มีคะแนนเต็ม 8 คะแนน

รวมคะแนนทั้งหมด 25 คะแนน

วิธีการสร้างแบบทดสอบ กระทำดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ Understanding and Developing Language Tests (Weir. 1993) การทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (อัจฉรา วงศ์โสธร. 2544) การทดสอบและการประเมินผลทางภาษา (ลำอาน หิรัญบุรณะ. 2542) แล้วนำวิธีการและแนวคิดมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบทดสอบ

2.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหาทางภาษา และจุดประสงค์การเรียนรู้ของกิจกรรมการฟัง ที่ใช้ในการทดลอง เพื่อนำไปใช้ในการสร้างแบบทดสอบ

2.3 ศึกษาและคัดเลือก เพลง บทสนทนา เนื้อเรื่อง ข้อความ ที่ใช้ในการสร้างแบบทดสอบ โดยให้มีระดับความยากง่ายของคำศัพท์และโครงสร้างทางภาษาตามที่หลักสูตรกำหนดและจุดประสงค์ในการสอน

นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น รวมทั้งเกณฑ์การให้คะแนนไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง

3. แบบบันทึกพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟังประกอบการสอน

3.1 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟัง (ภาคผนวก ค หน้า 75) ผู้วิจัยเป็นผู้บันทึกการสังเกตทุกครั้งที่ทำทดลอง โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 1 หมายถึง ตอบสนองได้น้อย
- 2 หมายถึง ตอบสนองได้ปานกลาง
- 3 หมายถึง ตอบสนองได้มาก

3.2 เมื่อสร้างแบบบันทึกเสร็จแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและนำมาแก้ไขปรับปรุง

4. แบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน ที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงและนิทาน (ภาคผนวก ง หน้า 78) เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) จำนวน 5 ข้อ พร้อมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งนักเรียนประเมินตนเองหลังการทดลอง

4. การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538) ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T ₁	X	T ₂

วิธีดำเนินการทดลอง

1. กำหนดกลุ่มประชากร
2. แจ้งให้นักเรียนทราบเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการดำเนินการทดลอง จุดประสงค์ของการทดลองและวิธีการประเมินผลการเรียน
3. ทำการทดสอบก่อนการเรียน (Pretest) เพื่อวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษก่อนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง
4. ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่จัดทำขึ้นตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ และระหว่างการทดลองในแต่ละแผนการสอน ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน
5. ทำการทดสอบหลังการเรียน (Posttest) เพื่อวัดความสามารถด้านการฟัง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลอง
6. ให้นักเรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับการฟังภาษาอังกฤษ โดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง ซึ่งจะประเมินหลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง เพื่อต้องการทราบความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการฟังโดยใช้เพลงและนิทาน
7. รวบรวมข้อมูลทั้งหมด
8. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ
9. สรุปและอภิปรายผลการทดลอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของกลุ่มประชากร โดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนน , ค่าร้อยละ และ t - test for Dependent Samples
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลอง
3. เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t - test for Dependent Samples
4. เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังของนักเรียนทั้งห้อง ตลอดระยะเวลาที่ ทำการทดลอง ซึ่งการแสดงผลได้จากการนำค่าพฤติกรรมที่สังเกตมาหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ แล้วนำมาแสดงในรูปกราฟแท่ง
5. การวิเคราะห์แบบประเมินตนเองของนักเรียน โดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง ประกอบการสอน ซึ่งเป็นลักษณะประเมินค่า 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของ รวีวรรณ ชนะตระกูล (2535 : 164) ดังนี้
 - 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
 - 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 - 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
 - 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
 - 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

หาความถี่ของแต่ละช่วงรายการหาค่าเฉลี่ยและแปลเป็นคะแนนได้ ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับมีความสามารถมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับมีความสามารถมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับมีความสามารถปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับมีความสามารถน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับมีความสามารถน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนน ของแบบทดสอบการฟังภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ใช้ t – test for Dependent Samples เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง

จากสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาของการแจกแจงแบบ t
	D	แทน	ผลต่างของคะแนนในแต่ละคู่
	n	แทน	จำนวนคู่คะแนน

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการใช้เพลงและนิทานในการเพิ่มความสามารถด้านการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางวัน ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง

ส่วนที่ 2 การสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างการสอนโดยผู้วิจัย

ส่วนที่ 3 การประเมินตนเองของนักเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง หลังเสร็จสิ้นการทดลอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองแล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย (Mean), ค่าร้อยละ (Percentage) และ t – test for Dependent Samples เพื่อเปรียบเทียบกันดังตาราง 3, ตาราง 4 และตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 3 การเปรียบเทียบผลคะแนนการวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนแต่ละคน
และกลุ่มนักเรียนทั้งห้องก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง				คะแนน เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น ร้อยละ
	แบบทดสอบ ส่วนที่ 1 (7 คะแนน)	แบบทดสอบ ส่วนที่ 2 (10 คะแนน)	แบบทดสอบ ส่วนที่ 3 (8 คะแนน)	(รวม 25 คะแนน)	แบบทดสอบ ส่วนที่ 1 (7 คะแนน)	แบบทดสอบ ส่วนที่ 2 (10 คะแนน)	แบบทดสอบ ส่วนที่ 3 (8 คะแนน)	(รวม 25 คะแนน)		
1	1	2	1	4	4	5	4	13	9	36
2	3	4	4	11	7	8	7	22	11	44
3	3	2	3	8	5	7	5	17	9	36
4	3	4	3	10	6	8	7	22	12	48
5	4	5	5	14	7	9	7	23	9	36
6	4	4	3	11	7	8	6	21	10	40
7	4	5	5	14	7	9	7	23	9	36
8	1	3	2	6	4	6	4	14	8	32
9	2	4	3	9	6	8	6	20	11	44
10	3	1	2	6	6	7	5	18	12	48
11	1	2	1	4	5	6	5	16	12	48
รวม	29	36	32	97	64	82	63	209	112	
ค่าเฉลี่ย	2.64	3.27	2.90	8.82	5.81	7.45	5.72	19	10.18	
คิดเป็น ร้อยละ	37.66	32.73	36.36	35.27	83.12	74.55	71.59	76.00	40.73	

จากตาราง 3 พบว่า คะแนนความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนทุกคนเพิ่มขึ้น
หลังจากการทดลองโดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองเป็น 8.82 และ 19 ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ
35.27 และร้อยละ 76.00 ตามลำดับเช่นเดียวกัน

ในแบบทดสอบได้แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 การฟังประโยคคำสั่งจากครู, ส่วนที่ 2 ให้นักเรียน
ฟังเทปเกี่ยวกับการแนะนำตนเอง และส่วนที่ 3 ให้นักเรียนฟังเรื่องสั้น ๆ เพลง และบทสนทนาจากเทป
คะแนนที่นักเรียนได้ก่อนการทดลอง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.64, 3.27 และ 2.90 คิดเป็นร้อยละ 37.66, 32.73 และ
36.36 ตามลำดับ ซึ่งหลังการทดลองนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 5.81, 7.45 และ 5.72 คิดเป็นร้อยละ 83.12,
74.55 และ 71.59 ตามลำดับเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่า ความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนัก
เรียนทั้งห้องเพิ่มขึ้นโดยมีค่าเฉลี่ย 10.18 คิดเป็นร้อยละ 40.73

ต่อไปนี้เป็นตารางการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนเพื่อนำไปสู่
การใช้สูตร t - test for Dependent Samples ซึ่งแสดงถึงความแตกต่างของคะแนนความสามารถด้านการ
ฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนทุกคนก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง (25 คะแนน)	หลังการทดลอง (25 คะแนน)	ผลต่าง (D)	(ผลต่าง) ² (D) ²
1	4	13	9	81
2	11	22	11	121
3	8	17	9	81
4	10	22	12	144
5	14	23	9	81
6	11	21	10	100
7	14	23	9	81
8	6	14	8	64
9	9	20	11	121
10	6	18	12	144
11	4	16	12	144
รวม	97	209	$\sum D = 112$	$\sum D^2 = 1162$
ค่าเฉลี่ย	8.82	19	10.18	

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นสูงสุดคือ 12 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 48.00 ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 3 คน ส่วนคะแนนเพิ่มขึ้นน้อยที่สุดคือ 8 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 32.00 ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 1 คน

เมื่อพิจารณาคะแนนความสามารถด้านการฟังก่อนการทดลองนักเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม 25 คะแนน คือ 12.5 คะแนน นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์มีเพียง 2 คน หลังการทดลองปรากฏว่านักเรียนทุกคนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีนักเรียน จำนวน 2 คนที่ได้คะแนนสูงสุดถึง 23 คะแนน ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ 13 คะแนน มีเพียงจำนวน 1 คน แสดงว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถด้านการฟังเพิ่มมากขึ้น

สำหรับการหาความแตกต่างทางสถิติของคะแนนความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง ผู้วิจัยนำคะแนนมาเปรียบเทียบโดยใช้สูตร $t - \text{test for Dependent Samples}$ ต่อไปนี้

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง

ความสามารถด้าน การฟังภาษาอังกฤษ	N	$\sum D$	$\sum D^2$	$(\sum D)^2$	t
กลุ่มตัวอย่าง	11	112	1162	12544	22.95**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า ความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้นหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนที่ 2 การสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างการสอนโดยผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ทำการทดลอง ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียนตามแบบบันทึก (ภาคผนวก ค หน้า 77) ซึ่งจะบันทึกทุกครั้งที่ทำการสอน หลังจากการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมผู้วิจัยได้นำคะแนนที่บันทึกนั้นมาหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ ดังนี้

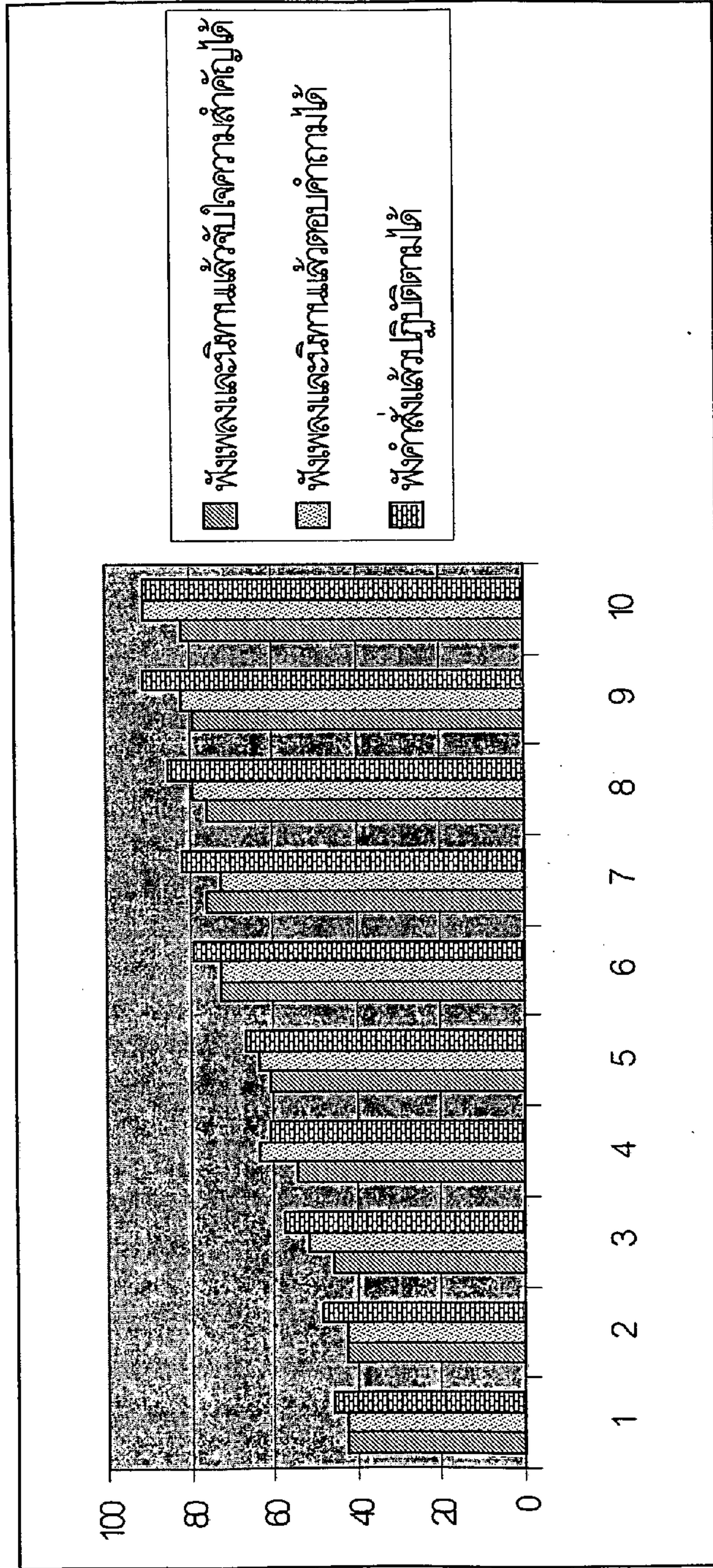
ตาราง 6 แสดงคะแนนเฉลี่ยและค่าร้อยละจากการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียนโดยผู้วิจัย

ครั้งที่	พฤติกรรมที่สังเกต					
	ฟังเพลงและนิทานแล้ว จับใจความสำคัญได้		ฟังเพลงและนิทานแล้ว ตอบคำถามได้		ฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติตามได้	
	คะแนนเฉลี่ย	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย	คิดเป็นร้อยละ
1	1.27	42.42	1.27	42.42	1.36	45.45
2	1.27	42.42	1.27	42.42	1.45	48.48
3	1.36	45.45	1.55	51.52	1.73	57.58
4	1.64	54.55	1.91	63.64	2.18	72.73
5	1.82	60.61	1.91	63.64	2.00	66.67
6	2.18	72.73	2.18	72.73	2.36	78.79
7	2.27	75.76	2.18	72.73	2.45	81.82
8	2.27	75.76	2.36	78.79	2.55	84.85
9	2.36	78.79	2.45	81.82	2.73	90.91
10	2.45	81.82	2.55	84.85	2.73	90.91

จากตาราง 6 พบว่า คะแนนพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียนในกลุ่มทดลองทั้งหมดพัฒนาขึ้นทุกพฤติกรรมและนักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 เมื่อวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียนแต่ละคนพบว่าคะแนนพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียนที่มีคะแนนสูงถึงร้อยละ 85.56 จำนวน 2 คน ส่วนคะแนนต่ำสุดที่ร้อยละ 50.00 จำนวน 1 คน และเมื่อวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมด้านการฟังทั้ง 3 ประเภทพบว่า พฤติกรรมการฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติตามได้เป็นพฤติกรรมที่นักเรียนตอบสนองได้มากที่สุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 90.91 ส่วนพฤติกรรมการฟังเพลงและนิทานแล้วตอบคำถามได้ นักเรียนตอบสนองได้คิดเป็นร้อยละ 84.85 และพฤติกรรมการฟังเพลงและนิทานแล้วจับใจความสำคัญได้ นักเรียนตอบสนองได้คิดเป็นร้อยละ 81.82 แสดงว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนคนที่ 4 ได้คะแนนสอบทั้งก่อนและหลังการทดลองอยู่ในระดับสูง คือ 10 และ 22 แต่คะแนนพฤติกรรมด้านการฟังได้คะแนนต่ำ (รายละเอียดของคะแนนนักเรียนทุกคนอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 79)

จากข้อมูลคะแนนพฤติกรรมด้านการฟังทั้ง 3 ประเภท ของนักเรียนทุกคนในตาราง 6 สามารถนำเสนอเป็นแผนภูมิแท่ง เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นชัดเจนว่าพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนพัฒนาขึ้นตามลำดับเมื่อได้รับการสอนโดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง ซึ่งพฤติกรรมการฟังที่พัฒนามากที่สุด คือ การฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติตามได้ รองลงมาตามลำดับ คือการฟังเพลงและนิทานแล้วตอบคำถามได้, และการฟังเพลงและนิทานแล้วจับใจความสำคัญได้ ดังนี้

ครั้งที่

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแท่งแสดงพฤติกรรมการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยผู้วิจัย

ส่วนที่ 3 การประเมินตนเองของนักเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษ โดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง ซึ่งเป็นแบบสอบถามให้นักเรียนประเมินตนเองหลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง มี 2 ตอน ดังนี้

3.1 การประเมินตนเองด้านการฟังซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต มี 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของ รวีวรรณ ชินะตระกูล (บทที่ 3 หน้า 35)

ตาราง 7 แสดงผลการประเมินตนเองของนักเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษที่ได้รับการสอน โดยใช้เพลง และนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง

ข้อความ	เห็นด้วย					ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ร้อยละ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติตาม สนองได้ถูกต้องมากขึ้น	7	4	-	-	-	4.63	มากที่สุด	92.72
2. ฟังประโยคแล้วเข้าใจ ได้มากขึ้น	7	3	1	-	-	4.55	มากที่สุด	90.91
3. ฟังเรื่องแล้วเข้าใจและ ตอบคำถามได้มากขึ้น	4	7	-	-	-	4.36	มาก	87.27
4. ฟังแล้วจับประเด็น สำคัญได้มากขึ้น	2	9	-	-	-	4.18	มาก	83.64
5. ฟังเพลงและเรื่องราว สั้น ๆ จากสื่อต่าง ๆ ได้ เข้าใจเพิ่มขึ้น	-	10	1	-	-	3.91	มาก	78.18

จากตาราง 7 พบว่า การประเมินตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองส่วนมากมีความรู้สึกว่าจะมีความสามารถด้านการฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติตามสนองได้ถูกต้องมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.63 คิดเป็นร้อยละ 92.72 ส่วนความสามารถด้านการฟังรองลงมา คือ การฟังประโยคแล้วเข้าใจได้มากขึ้นมีค่าเฉลี่ย 4.55 คิดเป็นร้อยละ 90.91 ส่วนการฟังเพลงและเรื่องราวสั้น ๆ จากสื่อต่าง ๆ ได้เข้าใจเพิ่มขึ้นนั้น นักเรียนมีความรู้สึกว่าจะมีความสามารถต่ำกว่าการฟังด้านอื่น ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.91 คิดเป็นร้อยละ 78.78

เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของการประเมินตนเองของนักเรียน ซึ่งเป็นมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต พบว่า การฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติตามสนองได้กับการฟังประโยคแล้วเข้าใจ นักเรียนมีความสามารถมากที่สุด ส่วนการฟังเรื่องแล้วเข้าใจและตอบคำถาม ,การฟังแล้วจับประเด็นสำคัญและการฟังเพลง เรื่องราวสั้น ๆ จากสื่อต่าง ๆ นั้น นักเรียนมีความสามารถมาก

3.2 การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟังที่ตอบในแบบสอบถามปลายเปิด สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยพัฒนาทักษะการฟังอย่างมากจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 63.64
2. ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษ จากการแสดงเป็นตัวละครในนิทาน การเล่านิทาน และฝึกการร้องเพลง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 54.55
3. เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 54.55
4. ทำให้มีความสุข และ สนุกสนานที่ได้ฟังนิทาน ร้องเพลง แสดงท่าทางประกอบ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45
5. ได้รับคติสอนใจจากการฟังนิทาน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้เพลงและนิทานประกอบการสอนภาษาอังกฤษเป็นกิจกรรมการฟัง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 11 คน โรงเรียนบ้านบางวัน อ.คุระบุรี จ.พังงา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 แผนการสอนโดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง จำนวน 10 แผน
 - 2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน จำนวน 25 ข้อ
 - 2.3 แบบบันทึกพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน
 - 2.4 แบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

- ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยสรุปตามขั้นตอน ดังนี้
1. กำหนดกลุ่มประชากร
 2. แจ้งให้นักเรียนทราบเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีดำเนินการทดลอง จุดประสงค์ของการทดลอง และวิธีการประเมินผล
 3. ทำการทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน
 4. ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยใช้เวลาในการสอน 20 คาบ ๆ ละ 60 นาที ในระหว่างการสอนผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้แบบบันทึก (ภาคผนวก ค หน้า 75)
 5. ทำการทดสอบหลังการเรียนรู้ (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลอง
 6. ให้นักเรียนประเมินตนเองด้านความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน (ภาคผนวก ง หน้า 77)
 7. รวบรวมข้อมูล
 8. ตรวจ ให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษก่อนการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้, คะแนนพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษที่ได้จากการสังเกตโดยผู้วิจัย และคะแนนแบบประเมินตนเองของนักเรียนด้านการฟังภาษาอังกฤษ แล้วนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ
 9. สรุปและอภิปรายผลการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียน, การสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษ และการประเมินตนเองของนักเรียนมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละของคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง
2. เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ t - test for Dependent Samples
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละของคะแนนพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยผู้วิจัย
4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละของคะแนนการประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้าการใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟังในการสอนภาษาอังกฤษสรุปได้ดังนี้

1. การใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมฟังภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นโดยได้คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 10.18 คิดเป็นร้อยละ 40.73
2. นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากได้รับการสอน โดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง

อภิปรายผล

ผลจากการใช้เพลงและนิทานในการเพิ่มความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนปรากฏว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งเห็นได้จากการวิเคราะห์ผลการประเมินความสามารถด้านการฟังโดยใช้แบบทดสอบ ผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟัง และแบบประเมินตนเองของนักเรียน ซึ่งองค์ประกอบที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย มีดังนี้

1. เพลงและนิทานเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สะดวก ประหยัด และเป็นสิ่งที่นักเรียนชอบอยู่แล้วโดยธรรมชาติ เพราะเนื้อหาในเพลงและนิทานอยู่ในความสนใจของนักเรียน เพลงที่นำมาจัดกิจกรรมเป็นเพลงที่นักเรียนสามารถร้องได้ง่าย เนื้อเพลงร้องซ้ำ ๆ หรือคำศัพท์ซ้ำ ๆ ทำนองเพลงสนุกสนาน เหมาะสม เช่น The greeting song, My best friend เป็นต้น นอกจากนี้เนื้อหาของเพลงมีการฝึกออกคำสั่ง เช่น Let everyone clap hands like me ดังนั้น นักเรียนได้ฝึกการฟังปฏิบัติตามคำสั่งและออกคำสั่งให้เพื่อนปฏิบัติตาม นักเรียนจึงมีความรู้สึกที่ไม่ถูกบังคับให้จำคำศัพท์ หรือเนื้อหา ส่วนเนื้อหาในนิทานจะเกี่ยวข้องกับสัตว์ ซึ่งเด็กในวัยนี้สนใจเกี่ยวกับสัตว์ และมีจินตนาการถึงสัตว์ที่พูดสื่อสารกันได้ เช่น The frog family, Ducky and Big Pig's concert เป็นต้น ซึ่งตรงกับ พัชรี วาสิวิท (2537 : 36) และสุภัทสร วัชรคุปต์ (2543 : 37) ที่กล่าวว่า เด็กมีความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับสัตว์ เป็นนิทานที่มีบทพูดมากกว่าความเรียงและเป็นเรื่องที่ย่างมีใจความสมบูรณ์ เมื่อครูผู้สอนสามารถจัดหาเพลงและนิทานให้สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียนและจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนจึงตั้งใจฟังเพลงนิทานแล้วส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังเพิ่มขึ้น ทำให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง ซึ่งตรงกับคำกล่าวของ ดวงเดือน แสงชัย (2534 : 48) ไพจิตร ปุราคำ (2535 : 78) และกริฟฟี (Griffie, 1992:5) ที่กล่าวไว้ว่า การฟังเพลงและนิทาน

เป็นการฝึกการฟังให้เข้าใจข้อความในเพลงและนิทานซึ่งเป็นการพัฒนาภาษา ทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ปิยะศักดิ์ สันทรัพย์ (2530 : บทคัดย่อ) จอลลี่ (Jolly. 1978) และอุไรวรรณ ปราบริปู (2543 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวไว้ว่า เนื้อหาในเพลงและนิทานสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เพลงและนิทานสามารถจัดได้หลากหลาย ทำให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย (meaningful) ซึ่งผลจากการจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังเพิ่มมากขึ้น และกิจกรรมมีความหลากหลายส่งเสริมการฟังทั้งสิ้น เช่น

ฟังแล้วตอบคำถามจากครู

ฟังแล้วเติมคำให้สมบูรณ์

ฟังแล้วตอบคำถามจากใบงาน

ฟังแล้วเรียงลำดับเนื้อเพลงหรือนิทาน

ฟังแล้วย่อเรื่องนิทาน หรือเขียนถึงสัตว์เลี้ยงที่ตนชอบ

ฟังแล้วแสดงบทบาทสมมุติตามเนื้อเรื่องนิทาน

ฟังแล้วเล่าเรื่อง

ฟังแล้วมีการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเพลง เช่น การชอบ ไม่ชอบ สัตว์เลี้ยง เป็นต้น

ฟังแล้วแสดงความคิดเห็นและคติที่ได้จากนิทาน

กิจกรรมต่าง ๆ ที่กล่าวข้างต้นเป็นกิจกรรมการฟังที่เหมาะสมเพราะเป็นการฟังที่สัมพันธ์กับทักษะอื่นดังที่ไรท์ (Wright. 1995 : คำนำ) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการฟังจะต้องสัมพันธ์กับการพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งตรงกับ เจียรนัย พงษ์ศิवालัย (2536 : 101) และ แอบบ็อต (Abbott. 2002 : 10) ได้กล่าวว่า การเรียนภาษาจากเพลงและนิทานเป็นการมุ่งเน้นทักษะการฟัง พร้อมทั้งได้ฝึกทักษะการพูด การอ่าน และการเขียน เช่นเดียวกับ วิคเก (Wicke. 1992 : 51) ได้กล่าวว่านิทานเป็นสื่อส่งเสริมพัฒนาการทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน นอกจากนี้ยังตรงกับคำกล่าว ของ ทิพพดี อ่อนแสงคุณ (2535 : 36) ที่กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการฟังว่าฟังเรื่อง แล้วแสดงบทบาทสมมุติ, ลำดับเหตุการณ์ตามเรื่อง, ฟังเรื่องที่ครูเล่าแล้วเติมคำ เป็นต้น เหล่านี้เป็นกิจกรรมพัฒนาภาษาของผู้เรียน

การจัดกิจกรรมข้างต้นสามารถทำเป็นกิจกรรมคู่เป็นการทำงานระหว่างนักเรียน 2 คน เช่น การเติมคำ การเรียงลำดับเนื้อเพลง หรือนิทาน การสัมภาษณ์ การตอบคำถาม เป็นต้น ส่วนกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งภายในกลุ่มของนักเรียนที่มีความสามารถต่างกันร่วมกันแสดงความคิดเห็นและยอมรับข้อเสนอแนะที่ดีกว่าเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน เช่น การย่อเรื่องนิทาน การเล่าเรื่อง การแสดงบทบาทสมมุติ ซึ่งเป็นการถ่ายโอนความรู้ (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. 2531 : 15) และกิจกรรมที่นักเรียนร่วมกันทำกันทั้งชั้น เช่น ร้องเพลงร่วมกัน การแสดงท่าทางประกอบเพลง การตอบคำถามของครู ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวเป็นการฝึกให้นักเรียนฟังแล้วจับใจความสำคัญและตอบคำถามจากเพลงและนิทาน จึงทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังเพิ่มมากขึ้น ดังที่แสดงไว้ในตาราง 4 ซึ่งแต่ก่อนนี้นักเรียนไม่สามารถฟังภาษาอังกฤษที่เป็นเรื่องราวสั้น ๆ หรือ คำสั่งที่ง่าย ให้เข้าใจได้ เมื่อผู้วิจัยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านการฟังเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะการฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติตามได้ แสดงว่าการใช้เพลงและนิทานได้ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังเพิ่มขึ้นตามลำดับ ดังแสดงไว้ ตาราง 6 และแผนภูมิ 2 ที่ได้จากการสังเกตของผู้วิจัยระหว่างการทดลอง ซึ่งตรงกับงานวิจัยของพันธ์ศรี สิทธิชัย (2529 : 49), รองเมือง สุขสมิต (2537 : 47) และ วราภรณ์ วราธิพร (2543:237) ที่ได้กล่าวว่า วิธีการสอนโดยใช้เพลงประกอบการสอนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้น และพัฒนาความสามารถด้านการฟัง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ สุจิตรา ศาสตราวหา (2541 : 46), กาญจนภรณ์ มุขดารา (2530 : 63) และ ธาดา จันทรเรือง (2530 : บทคัดย่อ) ซึ่งกล่าวไว้ว่า วิธีการสอนโดยใช้นิทานเป็นองค์ประกอบทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการฟังของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น

3. การใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง เป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียนภาษาอังกฤษให้นักเรียนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นการฝึกความสามารถด้านการฟัง และประสบการณ์ทางภาษาแก่นักเรียน การที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการร้องเพลง แสดงท่าทางประกอบ บทบาทสมมุติ แสดงอารมณ์ตอบสนองและสร้างจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนาน มีความสุขที่ได้ฟังนิทาน ร้องเพลง แสดงท่าทางประกอบกับการเรียนภาษาอังกฤษดังที่นักเรียนส่วนมากตอบในความคิดเห็นเพิ่มเติมของแบบประเมินตนเอง และนักเรียนยังมีความเห็นอีกว่า การใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง ช่วยพัฒนาทักษะการฟัง ซึ่งสอดคล้องกับวรภรณ์ วราธิพร (2543 : 47) และ สิมิเอะ (Sumie. 2001) ที่กล่าวว่า เพลงเป็นสื่อที่กระตุ้นให้นักเรียนต้องการเรียนภาษาอังกฤษจากการฟังเพลง และเรียนด้วยความสนุกสนาน เช่นเดียวกับ ศิธร แสงธนู และคิด พงศทัต (2521 : 108) ที่กล่าวว่า บทเพลง ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนมีความหมาย น่าสนใจ และสนุกสนาน ส่วนวรรณพร ภิรมย์ริน (2522 : 7) และ สกัสนร วัชรคุปต์ (2543 : 39) ได้กล่าวไว้ว่า การฟังนิทานเป็นการฟังเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน พร้อมกับเป็นการเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิด จินตนาการ ซึ่งสอดคล้องกับพัชรี วาตวิท (2537 : 61) และสมศักดิ์ ปริบุรณะ (2542 : 49) ที่กล่าวว่า นิทานเป็นสื่อที่ส่งเสริมทักษะทางภาษา ทั้งด้านการฟัง การพูด เด็กจะได้ฝึกการฟังจากความสนใจ และตั้งใจ เด็กสามารถจดจำชื่อลักษณะตัวละคร ความต่อเนื่องของเรื่องราวได้ ดังที่นักเรียนได้ตอบในแบบสอบถามปลายเปิดว่าได้ฝึกพูดและฝึกร้องเพลง แสดงว่าการใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟังเป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียนภาษาอังกฤษส่งเสริมให้การฟังของนักเรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น

4. วิธีการเล่านิทาน หรือ วิธีนำเสนอนิทานโดยผู้วิจัย ก็เป็นส่วนสำคัญให้การฟังของนักเรียนประสบความสำเร็จ เพราะขณะที่ผู้วิจัยเล่านิทานผู้วิจัยจะกวาดสายตามองนักเรียนและผู้วิจัยจะทำน้ำเสียงให้น่าสนใจพร้อมกับแสดงท่าทางประกอบ เพื่อสื่อความหมายให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างชัดเจน เช่น ผู้วิจัยพูดว่า It was hot - very very hot พร้อมกับเอามือเช็ดหน้าผากแล้วเอามือพัดไปมาเพื่อแสดงท่าทางว่ารู้สึกร้อน ซึ่งสอดคล้องกับ เตือนใจ เฉลิมกิจ (2545: 33) ที่กล่าวว่า ครูจะต้องแสดงสีหน้า ท่าทางขณะเล่านิทานพร้อมกับสบตากับผู้ฟัง เพื่อให้สนุกไปกับการเล่าเรื่อง นอกจากนี้ขณะที่เล่านิทานผู้วิจัยใช้คำถามถามนักเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน สำหรับเพลงผู้วิจัยจะเปิดให้นักเรียนฟัง 1 รอบก่อนเพื่อสร้างความคุ้นเคยต่อจากนั้นจึงให้นักเรียนทำใบงานพร้อมกับฟังเพลง

5. สื่อที่ใช้ประกอบในการสอนโดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง มีประสิทธิภาพ สามารถทำให้ผู้เรียนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ในแผนการสอนทุกประการ ซึ่งได้แก่ เครื่องเล่นเทป และเทปบันทึกเสียง ผู้วิจัยจะต้องมีการเตรียมเครื่องเล่นและเทปบันทึกเสียงให้พร้อมก่อนการสอนในชั้นเรียน หุ่นมือ รูปภาพใบงาน และรูปภาพที่ใช้ประกอบการเล่านิทานล้วนเป็นสื่อที่ช่วยสร้างความสนใจ และความเข้าใจในเพลง นิทาน ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพพดี อ่องแสงคุณ (2538 : 36) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การใช้หุ่นมือ หรือรูปภาพประกอบการเล่านิทาน พูดตามเนื้อเรื่อง เป็นกิจกรรมส่งเสริมการฟังนิทาน ทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายและสนใจมากขึ้น และ ประนอม สุรัสวดี (2335 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อการสอน คือ ศูนย์รวมความสนใจของนักเรียน นักเรียนจะได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้นหลาย ๆ อย่าง จากการได้เห็น ได้ฟัง ได้สัมผัส และได้แสดงออก

นอกจากนั้น ใบงานที่ผู้วิจัยได้ออกแบบเหมาะสมกับเนื้อหา, ระดับของผู้เรียน และสอดคล้องกับ จุดประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ พอสตัน และคณะ (สุมิตรา อังวัฒนากุล. 2540 : 156-160 ; อ้างอิงจาก Paulston, et al. 1976 : 131 – 132) และทิพพดี อ่องแสงคุณ (2535: 35-37) ก็ได้กล่าวเช่นเดียวกันว่า ลักษณะของงานที่ให้นักเรียนทำนั้น จะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ปลายทาง และความสามารถของผู้เรียน

6. วิธีการสอนฟัง ผู้วิจัยทำกิจกรรมการสอนฟังตามลำดับขั้น คือ ก่อนการสอนฟัง มีกิจกรรมก่อน การฟัง (Pre-listening) ซึ่งเป็นการเตรียมตัวผู้เรียนให้พร้อมก่อนที่จะมีกิจกรรมการฟังจริง กิจกรรมก่อนการ ฟังที่ผู้วิจัยจัดขึ้นมี การพูดคุยเกี่ยวกับภาพ การใช้คำถาม เช่น Where do frogs live? ในนิทานเรื่อง The frog family ถ้าหากเจอคุณครูตอนเช้าจะทักทายกันอย่างไร ในเพลง The greeting song การถามเกี่ยวกับ สัตว์เลี้ยงของนักเรียน ในเพลง My best friend เป็นต้น เมื่อนักเรียนมีความเข้าใจและพร้อมที่จะฟังแล้ว ผู้วิจัยจึงจะจัดกิจกรรมการฟัง ในขั้นระหว่างการฟัง (While Listening) ผู้วิจัยจะอธิบายกิจกรรมต่าง ๆ ที่ นักเรียนต้องกระทำให้เข้าใจก่อน พร้อมกับมีการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน เช่น ผู้วิจัยจะใช้คำถามว่า What're you going to do? เป็นต้น ถ้าหากเป็นการฟังเพลง ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคการใช้เทปโดยเปิดเทปให้ นักเรียนฟังตลอด 1 จบก่อน เพื่อให้ นักเรียนคุ้นเคย นักเรียนจะเริ่มทำกิจกรรมเมื่อเปิดเทปครั้งที่ 2 และการ ทำกิจกรรมแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะไม่รีบเร่งให้นักเรียนทำงานให้เสร็จ แต่ผู้วิจัยจะคอยช่วยเหลือนักเรียนเมื่อ นักเรียนต้องการ ซึ่งตรงกับ โรสท์ (Rost.1991 : 7-8) ที่กล่าวไว้ว่า ให้การฟังเป็นการสอนฟังมากกว่าการ ทดสอบและไม่ควรเร่งให้นักเรียนทำกิจกรรมให้เสร็จโดยที่ไม่เข้าใจ

ขั้นหลังการฟัง (Post listening) เป็นกิจกรรมติดตามผลหลังการฟัง ซึ่งได้แก่ บทบาทสมมุติใน นิทานเรื่อง The farmer and his son การวิจารณ์อุปนิสัยของบุคคลในนิทานเรื่อง The golden eggs การสัมภาษณ์เพื่อน ในเพลง My best friend หรือ เพลง -Blowing in the wind การเล่นเกมออกคำสั่งให้ เพื่อนปฏิบัติตาม ในเพลง Let everyone clap hands like me การพูดเกี่ยวกับงานวันเกิดของตนเองให้เพื่อน ฟัง การเล่าเรื่องต่อแบบลูกโซ่หลังจากฟังครูล่านิทานแล้ว การสรุปเรื่อง และการร้องเพลง เป็นต้น ซึ่งวิธีการ นี้สอดคล้องกับการสอนทักษะการฟัง ของอันเดอร์วูด (Underwood. 1989 : 25-28) และ สุไร พงษ์ทอง เจริญ (2535 : 117-121) ที่กล่าวไว้ว่า ขั้นตอนในการสอนทักษะการฟัง ได้แก่ ก่อนการฟัง (Pre-listening), ระหว่างการฟัง (While-listening or during listening) และหลังการฟัง (Post Listening) และ แต่ละขั้น ตอนจะต้องจัดกิจกรรมให้เหมาะสม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายในการฟัง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำเพลงและนิทานมาจัดกิจกรรมการฟัง

1.1 การคัดเลือกเพลงและนิทาน ควรคำนึงถึงประเภทของเพลงและนิทานให้เหมาะสมกับวัยของ นักเรียน ถ้าหากนิทานเป็นเรื่องยาว ครูก็ควรแบ่งเป็นตอน 1 , 2 เป็นต้น

1.2 เพลงและนิทานที่คัดเลือกมานั้นจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ จึงจะบังเกิดผล และในการจัดกิจกรรมไม่ควรเร่งผู้เรียนเพื่อให้ทำกิจกรรมให้ครบถ้วน เพราะจะทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจ และเกิดความเบื่อหน่าย

1.3 ครูที่ไม่ถนัดในการร้องเพลงควรใช้เทปเพลงช่วยในตอนแรก ๆ หรือมีอาสาสมัครช่วยร้อง ซึ่งอาจเป็นนักเรียนหรือครูคนอื่น ส่วนนิทานครูผู้สอนควรจะฝึกการเล่านิทาน หรืออ่านนิทานให้ฟัง ดีกว่า การใช้เทป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการใช้เพลงและนิทานเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน

2.2 ควรศึกษาการสร้างชุดฝึกอบรมครู เรื่องการใช้เพลงและนิทานประกอบการสอนฟังเพื่อพัฒนา
ด้านการสอนของครู

2.3 ควรศึกษาการใช้ทักษะการฟังเพลงและนิทานนำไปสู่การพัฒนาทักษะการพูด การอ่าน และ
การเขียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539*. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิการ์ พ่วงเกษม. (2535). *ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช.
- กรรณิการ์ เครือทนต์. (2541). *ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาและความสามารถในการฟัง
ภาษาอังกฤษของนักศึกษาแผนการท่องเที่ยวระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในสถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล วิทยาณพนธ์ ค.ม. (การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ)*. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กาญจนาภรณ์ มุขดาร. (2530). *การใช้พื้นที่เมืองภาคเหนือของประเทศไทยพัฒนาทักษะการฟังอย่าง
มีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนที่ใช้ภาษาถิ่นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในเขตอำเภอสารภี
จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ศึกษาศาสตร์-การสอน)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- กิตติวดี บุญเชื้อ. (2527). *นิทานกับเครื่องประกอบกลวิธีจริยศึกษาและการสอดแทรกคุณธรรมใน
การสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- โกวิทย์ โกยสิทธิ์. (2531). *ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านสารภี จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(ศึกษาศาสตร์ – การสอน)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เกริก ยืนพันธ์. (2539, กรกฎาคม). "กาลครั้งหนึ่ง....นานมาแล้ว," *วารสารไพบรบล*. 1 (2) : 12.
- จุฑารัตน์ เจริญสินธุ์. (2541). *การใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (ประถมศึกษา)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- เจียรนัย พงษ์ศิริวักย์. (2539). "เรียนภาษาจากเพลง," ใน *แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษ
ระดับมัธยมศึกษา*. บรรณาธิการโดย สมิตรา อังวัฒนากุล. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เฉลิมชัย สัตตะระโส. (2539). *ผลของการฟังนิทานประกอบดนตรีที่มีต่อความเข้าใจในการฟังของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ภาคจิตวิทยา)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชินโอสถ หัสบำเรอ. (2530, กุมภาพันธ์). "มาคิดบัญญัติศัพท์ดนตรีภาษาไทยกันดีไหม," *ถนนดนตรี*.
1 (5) : 33 – 35.
- ดวงใจ วรรณสังข์. (2541). *การศึกษาความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทาง
การเรียนรู้จากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพ พยัญชนะไทย. ปริญญานิพนธ์
กศ.ม. (ภาษาไทย)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน แสงชัย. (2530). *รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและเจตคติของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เพลงเป็นกิจกรรมเสริม*.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ดวงเดือน แสงชัย. (2530). การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- เดือนใจ เณลิมกิจ. (2540?). *Why use songs in the classroom?* (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ : ม.ป. พ. ถ่ายเอกสาร.
- ทองสุข เกลี้ยงพร้อม. (2531). แบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดภาษาเขมรในจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (ประถมศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพพดี อ่องแสงคุณ. (2535). กิจกรรมและสื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดา โมสิกรัตน์. (2534). การใช้ภาษาไทย หน่วยที่ 4 การพัฒนาสมรรถภาพในการฟัง. พิมพ์ครั้งที่ 12. นนทบุรี : มหาสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- บุหงา คณาวรงค์. (2536). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ และมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน ตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประนอม สุรัสวดี. (2530). กิจกรรมและวิธีสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2541). ภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สื่อและการนำไปใช้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บพิธ.
- พัชรี วาศวิท. (2537, มกราคม – เมษายน). “นิทานกับเด็ก,” วารสารคหเศรษฐศาสตร์. 37(1) : 59-65.
- พันธ์ศรี สิทธิชัย. (2529). เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อวิธีสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนโดยใช้เพลงประกอบและด้วยวิธีสอนตามคู่มือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรอนงค์ นิยมคำ. (2537). เล่านิทานอย่างไรให้สนุก. กรุงเทพฯ : แพรวเพื่อนเด็ก.
- ไพจิตร ปุราคำ, มล. (2535). กิจกรรมและสื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภารดี ศรีประยูร. (2542). รูปแบบการเล่านิทานทางโทรทัศน์ที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟัง และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ระวีวรรณ ศรีครามครัน. (2539). การสอนวิชาภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ระวีวรรณ ชินะตระกูล. (2535). วิธีวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- เยาวรัตน์ การพานิช และอังคณา ทองพูน. (2543, มกราคม - มีนาคม). “ความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น,” มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์. 17(2): 22 – 24.
- แรมสมร อยู่สถาพร. (2538). เทคนิคและวิธีการสอนในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รองเนื่อง สุขสมิติ. (2537). ผลการใช้เพลงเสริมบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (ประถมศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : ศึกษาพรจำกัด.
- วรรณพร ภิรมย์ริน. (2522). " การสอนฟังในโรงเรียนประถมศึกษา ," จุลสารการประถมศึกษา. หน้า 7 – 16 . กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- วรรณิ ศิริสุนทร. (2525). การวิเคราะห์หนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กฉบับคณะกรรมการประกวดตั้งแต่ปี พ.ศ.2520-2523. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วราภรณ์ วราธิพร. (2543). การใช้เพลงประกอบการสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ และพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโปรแกรมสองภาษา. สารนิพนธ์ ศศ.ม.(การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วารินทร์ สิ้นสูงสุด. (2542). ศิลปะการฟัง. กรุงเทพฯ : สายใจ.
- วิจิตรา เจือจันทร์. (2533). ผลของการใช้เพลงในการฝึกอ่านออกเสียงตัวพยัญชนะ ร ล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร เกษประทุม. (2542). นิทานพื้นบ้าน (ฉบับปรับปรุงล่าสุด). กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- ศิธร แสงธนู และคิด พงศทัต. (2521). คู่มือครูภาษาอังกฤษภาคทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ศรียรัตน์ เจิงกลิ่นจันทร์. (2538). การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สนธยาพรรณ ยาท่วม. (2538). การเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษ และความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการสอนแบบ T.P.R. ที่พัฒนาตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ ปริบูรณ์. (2542). "นิทาน : ความสำคัญและประโยชน์ของนิทาน," วารสารวิชาการ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ฉ 2. ราชบุรี : สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สุจิตรา ศาสตราวาท. (2541). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในชั้นเรียนที่ใช้การสอนแบบสื่อสารโดยมีนิทานเป็นองค์ประกอบ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาอังกฤษ). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุชาติ หล่อนกลาง. (2536). การเปรียบเทียบความสามารถทางด้านการฟัง-พูด และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีธรรมชาติโดยใช้การ์ตูนกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุนันทา จินดา. (2529). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้นิทานที่มีแบบฝึกหัดกับแนวถามตอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุปราณี กัลปนารถ. (2533). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างการสอนโดยใช้บทเพลงประกอบการสอนกับการสอนโดยไม่ใช้บทเพลงประกอบการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนบ้านพลายชุมพล อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.
- สุภัทรา อักษรนุเคราะห์. (2531). *การสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภัทสร วัชรคุปต์. (2543). *ชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุไร พงษ์ทองเจริญ. (2535). *กลุ่มการสอนการฟังและการเขียนคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น*. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำออง หิรัญบุรณะ. (2542). *การทดสอบและการประเมินผลทางภาษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2544). *การทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Abbott, Marilyn. (2002, Spring) "Using Music to Promote L 2 Learning Among Adult Learners," *TESOL*. 11(1) : 10-15.
- Bowen, Donald J. (1985). *1922-TESOL techniques and procedures*. Massachusetts : Heinle & Heinle Publishers.
- Brown, Douglas H. (2001). *Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy*. second edition. New York : Longman Addison Wesley.
- Cober, J. F. (1960). "Foklore," in *The Work Book Encyclopedia*. Field Interprises Education Corporation.
- Feitelson, D. Kita, B., and Goldstein, Z. (1986). "Effects of Listening to series stories on first graders comprehension and use of language," *Research in the teaching of English*. 20 : 339 – 356.
- Fox, James W. (1974, March). "Teaching and Learning Skills," *English Teaching Forum*. 12 : 45.
- Fredericks, Anthony D. and others. (1997). *Teaching the Integrated Language Arts : process and practice*. New York : Addison - Wesley Educational Publishers.
- Griffie, Dale T. (1992). *Songs in action*. UK : Prentice Hall International.
- Harris, D.P. (1974). *Teaching English as Second Language*. Bombay : Mc Graw Hill.

- The Modern Language Journal*. The National Federation of Modern Language Testing, LIX : 1 – 2 January – February.
- Jones, Leo. (1986). *Ideas Speaking and Listening Activities for Upper – intermediate Students*. London : Cambridge University Press.
- Lee, James F. and Vanpattern, Bill. (1995). *Listening Comprehension*. New York : McGraw – Hill.
- Loughton, Jennifer. (1996). *Listening Works - Finding Your Way with Listening*. Sydney : User Friendly Resource Enterprises.
- Matthews, Stuart. (n.d.) *A Graded Approach to Teaching Listening for the Thai Classroom*. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ถ่ายเอกสาร.
- Mc Donell , Wendy. (1992). "Language and Cognitive Development through Cooperative Group Work ," In *Cooperative Language Learning*. Edition by Caloryn Kessler. p. 51 – 64. N.J : Prentice Hall Regents.
- Mendelsohn , David J. and others. (1995). *A guide for the teaching of second language listening*. California : Dominie Press.
- Phillips, Sarah. (2545). *กิจกรรมภาษาอังกฤษกับเด็ก*. แปลโดย เตือนใจ เฉลิมกิจ. กรุงเทพฯ : หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- Rost , Michael. (1991). *Listening in Action*. England : Prentice Hall International.
- Scarbrough , David. (1984). *Reasons for Listening*. England : Cambridge University Press
- Silva, Carlos. (2002,January). " *Teaching English with Songs and Music*," (Online). Available : <http://language.freeyellow.com>
- Sumie, Matsuno.(2001,February). A " Learner Centered Classroom" in a general English class. (Online). Available : <http://langue.hyperchubu.ac.jp/jalt/pub/tlt/01/feb/sh-matsuno.html>
- Underwood , Mary. (1989). *Teaching Listening*. New York : Longman.
- Valette , Rebecca M. (1967). *Modern Language Testing*. New York : Harcourt , Brace & World.
- Valette , Rebecca M. & Disick, Renee S. (1972). *Modern Language Performance Objectives and Individualization. : A Handbook*. New York : Harcourt , Brace & World.
- Weir , Cyril J. (1993). *Understanding and Developing Language Tests*. London : Prentice Hall International.
- Wicke , Rainer E. (1992). *Komm , Lass Dir Was Erzahlen. Versuch Einer Methodologic Zum Geschichtenerzahlen Fur Deutsch (A Methodology for Storytelling in the German Language Classroom)*. Canada : Alberta Dept.
- Wright, Andrew. (1995). *Storytelling with Children*. New York : Oxford University Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- 1. ตารางเพลงและนิทานที่ใช้ในการทดลอง**
- 2. ตัวอย่างแผนการสอน**

ตาราง 8 เพลงและนิทานที่ใช้ในการทดลอง

ลำดับที่	หัวเรื่อง	เพลงและนิทาน	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
1.	การทักทาย	เพลง The greeting song	แผนการสอนที่ 1
2.	การถามตอบเกี่ยวกับ ครอบครัว	นิทาน The frog family	แผนการสอนที่ 2
3.	การบอกลักษณะของคน สัตว์ สิ่งของ	เพลง My best friend	แผนการสอนที่ 3
4.	การถามตอบเกี่ยวกับอาชีพ	เพลง Jane's a mechanic.	แผนการสอนที่ 4
5.	การถามตอบเกี่ยวกับอาชีพ (ต่อ)	นิทาน The farmer and his son	แผนการสอนที่ 5
6.	การสั่งและขอร้องให้ทำตามคำสั่ง	เพลง Let everyone clap hands like me	แผนการสอนที่ 6
7.	การบอกแหล่งสถานที่ของสิ่งของที่วางอยู่	นิทาน Rabbit's birthday	แผนการสอนที่ 7
8.	การนับจำนวน คน สัตว์ สิ่งของ	นิทาน The golden eggs	แผนการสอนที่ 8
9.	การถามตอบเกี่ยวกับจำนวน คน สัตว์ สิ่งของ	เพลง Blowin' in the wind	แผนการสอนที่ 9
10.	การถามตอบเกี่ยวกับเวลา	นิทาน Ducky and Big Pig's concert	แผนการสอนที่ 10

ตัวอย่างแผนการสอน

หัวข้อเรื่อง : การถามตอบเกี่ยวกับอาชีพ

เพลง : Jane's a mechanic.

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม : 1. นักเรียนฟังเพลงแล้วสามารถ จับใจความสำคัญของเพลงและตอบคำถามได้
2. นักเรียนสามารถร้องเพลงได้

กิจกรรมการสอนฟัง

กิจกรรมก่อนการฟัง

1. ครูสนทนากับนักเรียนว่าปัจจุบันนี้ผู้หญิงสามารถประกอบอาชีพได้หลายประเภทเหมือนผู้ชาย นักเรียนคิดว่าอาชีพอะไรบ้างที่ผู้หญิงสามารถประกอบอาชีพได้เท่าเทียมผู้ชายครูบอกนักเรียนว่า ครูจะสอนให้นักเรียนร้องเพลง ในรอบแรกนี้ให้นักเรียนฟังเพลงเพียงอย่างเดียว แล้วให้นักเรียนบอกว่า เพลงที่นักเรียนฟังเป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร ครูเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง

กิจกรรมระหว่างการฟัง

2. ครูบอกนักเรียนว่า ครูจะสอนให้นักเรียนร้องเพลง ในรอบแรกนี้ให้นักเรียนฟังเพลงเพียงอย่างเดียว แล้วให้นักเรียนบอกว่า เพลงที่นักเรียนฟังเป็นเพลงที่กล่าวถึงใคร แล้วครูเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง

3. ครูแจกใบงานที่ 1 โดยให้นักเรียนทำงานคู่ ช่วยกันตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเพลง โดยให้นักเรียนเขียน True ถ้าประโยคนั้นเป็นจริง และเขียน False ถ้าประโยคนั้นเป็นเท็จ

4. ครูเปิดเทปให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง ขณะที่นักเรียนทำใบงานที่ 1 เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว ครูเปิดเทปให้นักเรียนฟังเพลงอีกครั้งเพื่อเฉลยคำตอบ

5. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อเพลง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน

- What does the song talk about ?
- What is she ?
- Where does she work ?
- What work does she do at the gas station ?
- Does she wear a uniform ?
- What does she fix ?
- Does she like cars a lot ?
- Is she a bad mechanic ?

6. ครูแจกใบงานที่ 2 ให้นักเรียนทำงานคู่เช่นเดิม ครูเปิดเทปให้นักเรียนฟังเพลงแล้วช่วยกันเติมเนื้อเพลงให้สมบูรณ์ ต่อจากนั้นครูให้นักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบ ซึ่งครูคอยช่วยเหลือ ถ้านักเรียนเฉลยคำตอบไม่ถูก ครูจะเปิดเทปช่วงที่เป็นคำตอบ ให้นักเรียนฟังอีกครั้ง เสร็จแล้วให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงทั้งหมด เพื่อเป็นการทบทวนคำตอบ

7. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มผลัดกันร้องเพลงกลุ่มละ 1 ท่อน โดยให้แต่ละกลุ่มผลัดกันร้องเพลง ต่อไปเรื่อย ๆ จนนักเรียนได้ร้องเพลงครบทุกท่อน ซึ่งในเนื้อเพลง 2 บรรทัดแรก ให้ทุกคนร้องพร้อมกันทุกกลุ่ม

8. เมื่อนักเรียนสามารถร้องเพลงได้คล่องแล้ว ครูให้นักเรียนร้องเพลงเองและปรบมือประกอบตามไปด้วย โดยครั้งนี้ครูไม่ต้องเปิดเทปให้นักเรียนฟัง

กิจกรรมหลังการฟัง

9. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม role play เกี่ยวกับเนื้อเพลง
10. ครูให้นักเรียนร้องเพลงพร้อมกันอีกครั้งเพื่อความสนุกสนาน

สื่อการเรียนรู้และการสอน

1. ใบงาน
2. เทปบันทึกเสียง
3. เพลง Jane's a mechanic.

การวัดและประเมินผล

1. การตรวจความเข้าใจของนักเรียนโดยดูจากใบงานและการตอบคำถาม
2. การสังเกตจากการร้องเพลง
3. การสังเกตจากการทำกิจกรรม role play

Jane's a mechanic.

Jane Honda

Jane Honda

This is Jane, Jane Honda.

She is a mechanic.

She works in a gas station.

She wears a uniform.

She fixes cars.

She also fixes motorcycles.

Sometimes she sells gas.

She likes cars a lot.

She's a good mechanic.

(ຈາກ Let's go " English A to B " ປ.5)

ใบงานที่ 1

ให้นักเรียนเขียน T ถ้าข้อความนั้นตรงกับเนื้อหาในเพลง และเขียน F ถ้าข้อความนั้นไม่ตรงกับเนื้อหาในเพลง

1. Jane Honda is a teacher. _____
2. Jane Honda works in a gas station. _____
3. Jane Honda teaches students. _____
4. Jane Honda wears a uniform. _____
5. Jane Honda sells gas. _____
6. Jane Honda fixes radios and T.V. _____
7. Jane Honda likes cars a lot. _____
8. Jane Honda sells cars and motorcycles. _____
9. Jane Honda is a good mechanic. _____

ใบงานที่ 2

Jane's a mechanic.

_____ Honda

Jane _____

This is _____, Jane _____

She is a _____

She _____ in a gas _____

She _____ a _____

She _____ cars.

She also fixes _____

Sometimes she sells _____

She likes _____ a lot.

She's a _____ mechanic.

ตัวอย่างแผนการสอน

หัวข้อเรื่อง: การถามตอบเกี่ยวกับครอบครัว

นิทาน : The frog family

จุดประสงค์ : นักเรียนฟังนิทานแล้วสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องและตอบคำถามได้

กิจกรรมการสอนฟัง

กิจกรรมก่อนการฟัง

1. ครูบอกนักเรียนว่า นักเรียนจะได้ฟังนิทานเกี่ยวกับครอบครัวกบน้อย ต่อจากนั้นครูติดภาพบนกระดานแล้วบอกนักเรียนว่ากบแต่ละตัวเป็นใครในครอบครัว

2. ครูถามนักเรียนว่า

- Have you ever seen a frog?
- Where do frogs live?
- What do they sit on?
- Do they like to be hot or cold?
- How can they get cool?

แล้วชี้ให้นักเรียนดูอาณาเขตของสระน้ำบนพื้นห้องที่ครูเตรียมไว้โดยใช้เชือกกันเป็นอาณาเขตและใบบัวขนาดใหญ่ในสระน้ำ

กิจกรรมระหว่างการฟัง

3. ครูเล่านิทาน พร้อมแสดงท่าทางประกอบ เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง

4. ครูเล่านิทานเป็นครั้งที่ 2 โดยให้นักเรียน 5 คนแสดงเป็นครอบครัวกบน้อย พร้อมบอกให้นักเรียนทั้ง 5 คน จำบทบาทของกบน้อยที่ตัวเองต้องสวมบทบาท และเมื่อนักเรียนได้ยินบทบาทของตนจะต้องชูมือขึ้น แล้วให้นักเรียนคนนั้นทำท่าทางไปพร้อม ๆ กับครู ขณะที่ครูเล่าเรื่อง

5. ครูให้เด็กทุกคนแสดงโดยครูทำอาณาบริเวณพื้นห้องเป็นสระน้ำหลายๆ สระ จากนั้นครูเล่าเรื่อง แล้วให้ครอบครัวกบทั้งหมดแสดงท่าทางพร้อมๆกัน

กิจกรรมหลังการฟัง

6. ครูแจกใบงานที่ 1 ให้นักเรียนทุกคนตอบคำถามในใบงาน

7. ครูให้นักเรียนทำงานกลุ่มละ 4 คน โดยวาดภาพครอบครัวกบน้อยแล้วเขียนเรื่องย่อเป็นภาษาอังกฤษ

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบงาน
2. รูปภาพกบ, ใบบัว
3. นิทานเรื่อง The frog family

การวัดและประเมินผล

1. การตรวจความถูกต้องของใบงาน
2. การสังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
3. การตรวจเนื้อเรื่องที่นักเรียนเขียนเกี่ยวกับครอบครัวกบน้อย

THE FROG FAMILY

เนื้อเรื่อง

This is a story about Daddy frog,
Mummy frog, Sister frog, Brother
frog, and Baby frog.

It was hot --- very, very hot.

And Daddy frog

Went jump, jump, jump, and sat on
a leaf in the pond.

Mummy frog was hot --- very, very
hot.

So Daddy frog said "Come here!"

Mummy frog went jump, jump, jump,
and sat on the leaf in the pond.

Sister was hot --- very, very hot.

So Mummy frog said "Come here!"

Sister frog went jump, jump, jump and
sat on the leaf in the pond.

Brother frog was hot-very, very hot.

So Sister frog said "Come here!"

Brother frog went jump, jump, jump and
sat on the leaf in the pond.

ทำทางประกอบ

ชี้ไปที่ภาพขณะที่ครูเอ่ยชื่อกบแต่ละตัว

เอามือขีดหน้าผาก และแสดงท่าทางว่ารู้สึกร้อน

ชี้ไปที่ภาพของพ่อกบและนัง (แบบกบ) ข้างๆสระ

กระโดด 3 ครั้ง และนั่งบนใบบัวในสระ

ชี้ไปที่แม่กบ นัง (แบบกบ) ลงข้างๆ สระและแสดงท่า
ทางว่าร้อน

ชี้ไปที่พ่อกบ กลับไปที่ใบบัว และพยักหน้าเรียกแม่กบ

ชี้ไปที่แม่กบ นังข้างสระ และกระโดด 3 ครั้ง ไปนั่งบนใบ
บัวใกล้ๆ พ่อกบ

ชี้ไปที่กบตัวที่เป็นพี่สาว นั่งลงข้างสระ และแสดงท่าทาง
ว่าร้อน

ชี้ไปที่แม่กบ กลับไปที่ใบบัว และพยักหน้าเรียกกบตัวที่
เป็นพี่สาว

ชี้ไปที่กบตัวที่เป็นพี่สาว นั่งลงข้างสระและกระโดด 3
ครั้ง ไปนั่งที่บนใบบัวใกล้ๆ แม่กบ

ชี้ไปที่กบตัวที่เป็นน้องชาย นั่งลงข้างสระและแสดงท่า
ทางว่าร้อน

ชี้ไปที่กบตัวที่เป็นพี่สาว กลับไปที่ใบบัวและพยักหน้า
เรียกกบตัวที่เป็นน้องชาย

ชี้ไปที่กบตัวที่เป็นน้องชาย นั่งลงข้างสระ และกระโดด
3 ครั้ง เพื่อไปนั่งบนใบบัวข้างๆ กบที่เป็นพี่สาว

Baby frog was hot - very, very hot.

So Brother frog said "Come here!"

Baby frog went jump, jump, jump and
sat on the leaf in the pond.

And then – SPLASH – they all fell
into the water!

ซีไปที่เจ้ากบน้องน้อย นั่งข้างสระ และแสดงท่าทางว่า
ร้อน

ซีไปที่เจ้ากบตัวที่เป็นน้องชาย กลับไปที่ใบบัว และ
พยักหน้าเรียกเจ้ากบน้องน้อย

ซีไปที่เจ้ากบน้องน้อย นั่งลงข้างสระและกระโดด 3 ครั้ง
เพื่อไปนั่งบนใบบัวใกล้กับตัวที่เป็นพี่ชาย

แสดงท่าเซไปเซมา เหมือนกับว่าเสียการทรงตัวแล้ว
หล่นลงไปในสระ

(จาก กิจกรรมภาษาอังกฤษกับเด็ก แปลโดย เตือนใจ เฉลิมกิจ)

ใบงานที่ 1

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดตามเนื้อเรื่องที่ได้ฟัง โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐

1. How many frogs were there in the frog family ?

☐

3

☐

4

☐

5

2. Who was not in the frog family ?

☐

Grandmother frog

☐

Sister frog

☐

Brother frog

3. How was the weather ?

☐

cold

☐

hot

☐

warm

4. What happened to all frogs after they sat on the leaf in the pond ?

☐

They played on the leaf.

☐

They fell into the water.

☐

They sat quietly.

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง

แบบทดสอบการฟัง (ส่วนที่ 1)

ครูพูดประโยคคำสั่งต่อไปนี้แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามให้ถูกต้อง (7 คะแนน)

คำชี้แจงสำหรับครู

1. นักเรียนหยิบคำสั่งครั้งละ 1 ข้อ
2. ครูพูดประโยคคำสั่ง เมื่อนักเรียนปฏิบัติตามได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนนต่อหนึ่งข้อ แต่ถ้าหากปฏิบัติตามคำสั่งถูกต้องเพียงครั้งหนึ่งให้ครั้งคะแนน

1. Go over there. Come here and sit down.
2. Go back to your seat and bring me your English book.
3. Open this English book to page 12 and read the story aloud.
4. Touch your mouth and cough.
5. Jump to the door and turn on the light.
6. Choose picture A and point to the chicken in the box.
7. Show me a pencil and draw a fish.
8. Walk to the blackboard and clean it.
9. Stand up and turn right.
10. Count from 20 to 30 and write 25 on this paper.
11. Put the pen under the chair.
12. Close your eyes and clap your hands.
13. Repeat after me, "" (This is a boy.)
14. Spell the word " cat " loudly.
15. Run to the window and close it.

แบบทดสอบการฟัง (ส่วนที่ 2)

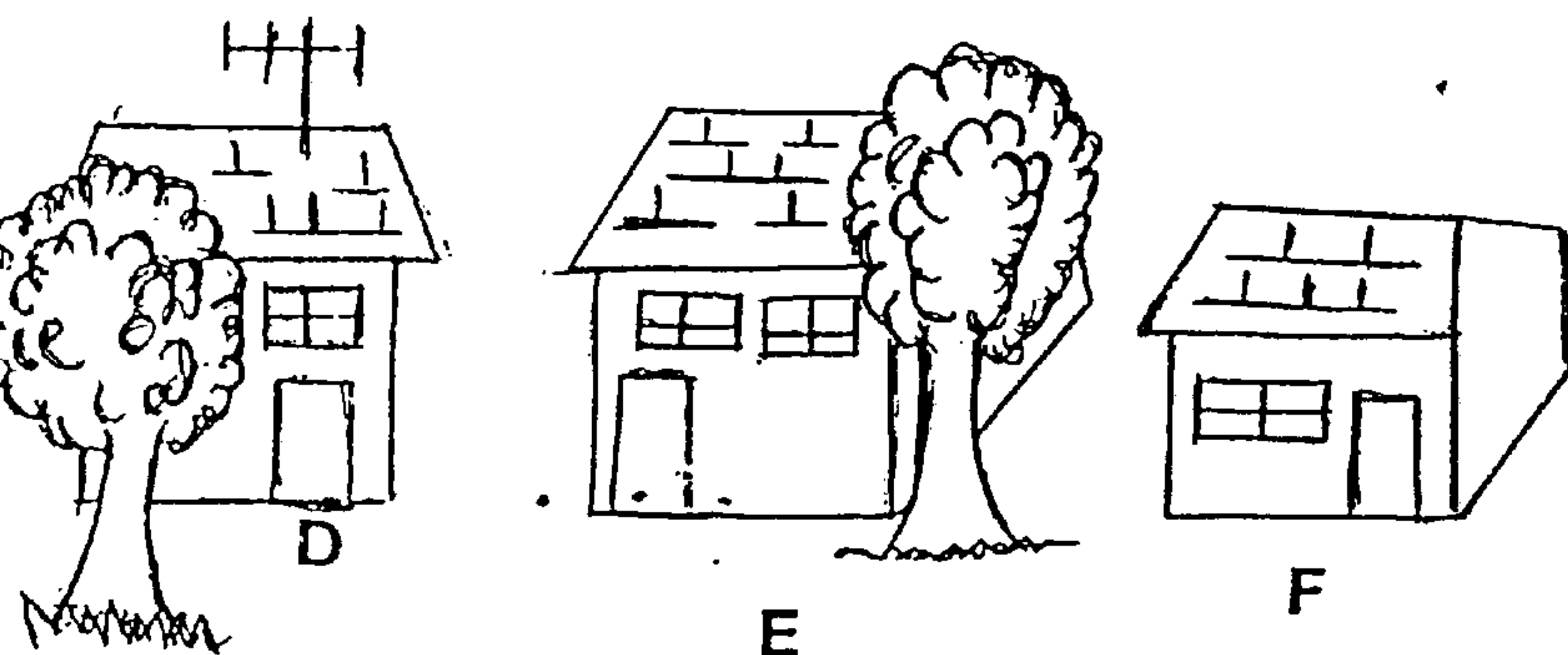
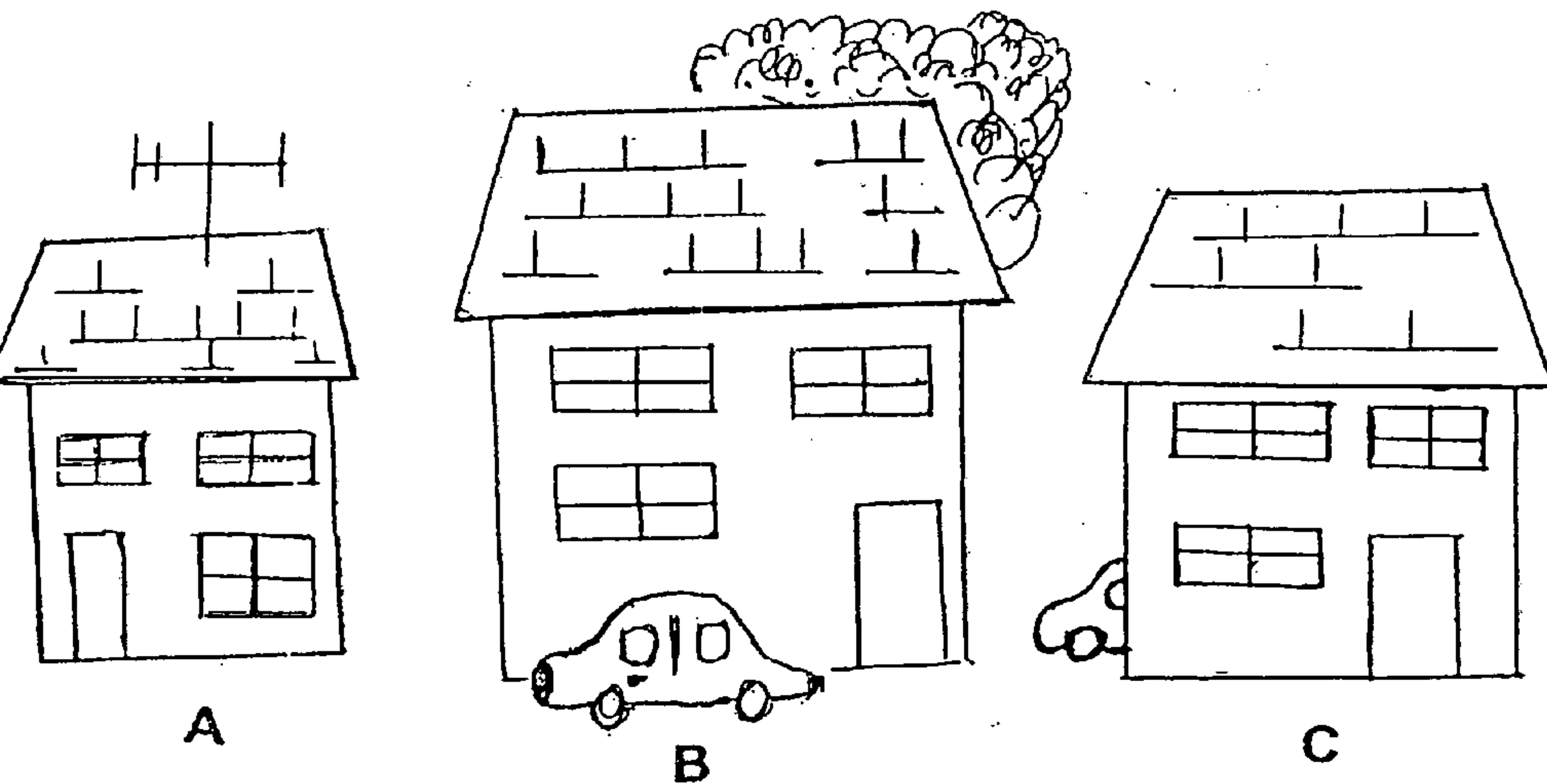
ตอนที่ 1

นักเรียนฟังเทป แล้วทำเครื่องหมาย / ในช่องอาชีพต่าง ๆ ให้ตรงกับอาชีพของแต่ละคน (5 คะแนน)

	A BUS DRIVER	A FARMER	A NURSE	A SHOPKEEPER	A FRUIT SELLER	A SOLDIER	A DOCTOR
FATHER							
MOTHER							
BROTHER							
SISTER							
FRIEND							

ตอนที่ 2

นักเรียนดูภาพบ้าน ฟัง Bill, John, Jane, Mary และ Peter พูดถึงบ้านของตนเองแล้วนำอักษรประจำบ้าน ใส่ลงในตารางให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

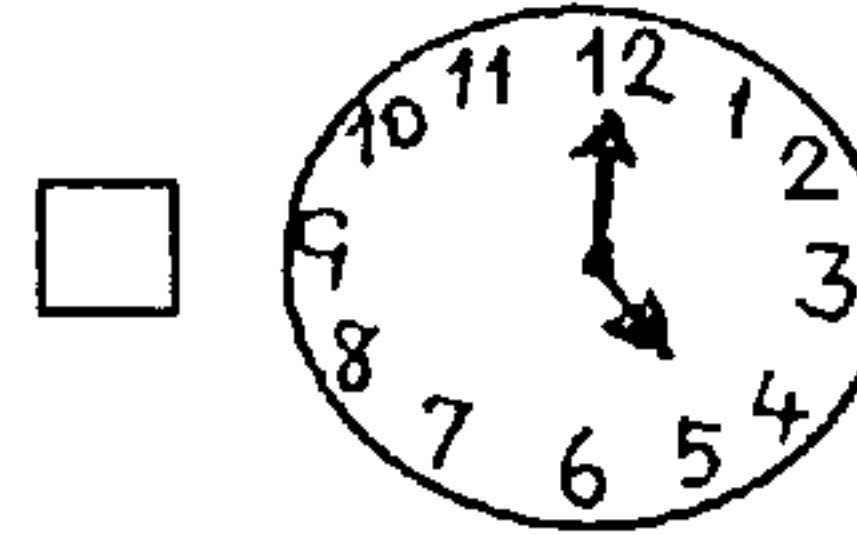
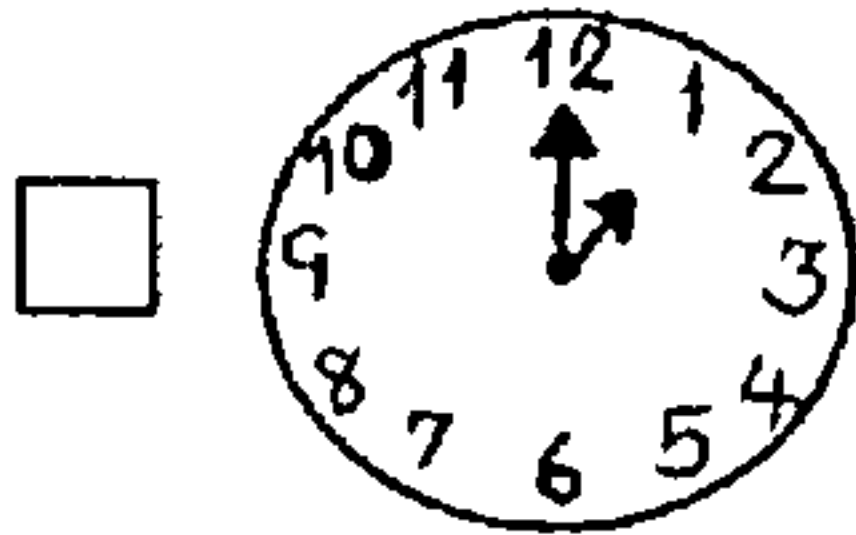
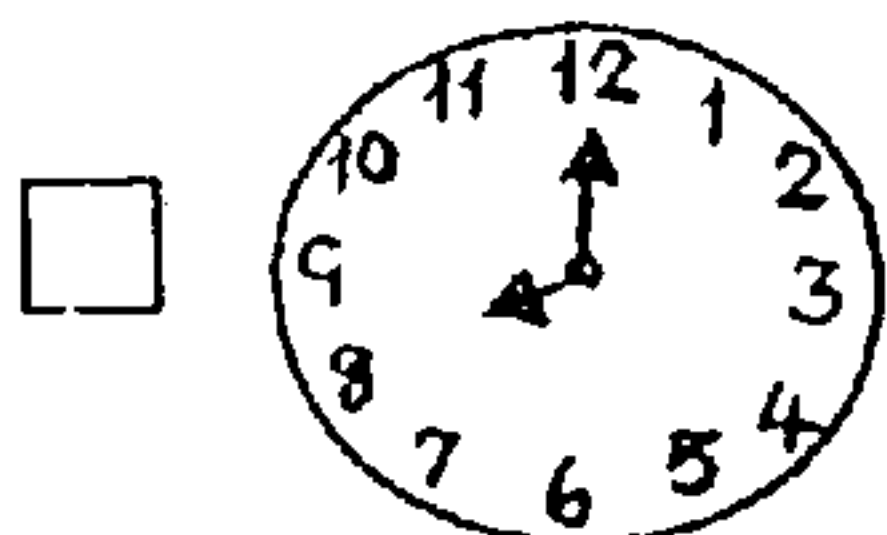

	เขียนตัวอักษร ประจำบ้านในช่องนี้
BILL	
JANE	
JOHN	
MARY	
PETER	

แบบทดสอบการฟัง (ส่วนที่ 3)

นักเรียนฟังเทป แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐ (8 คะแนน)

1. เพลงที่นักเรียนฟัง ใช้ทักทายเพื่อนตอนไหน

นักเรียนฟังบทสนทนาแล้วตอบ ข้อ 2 และ 3

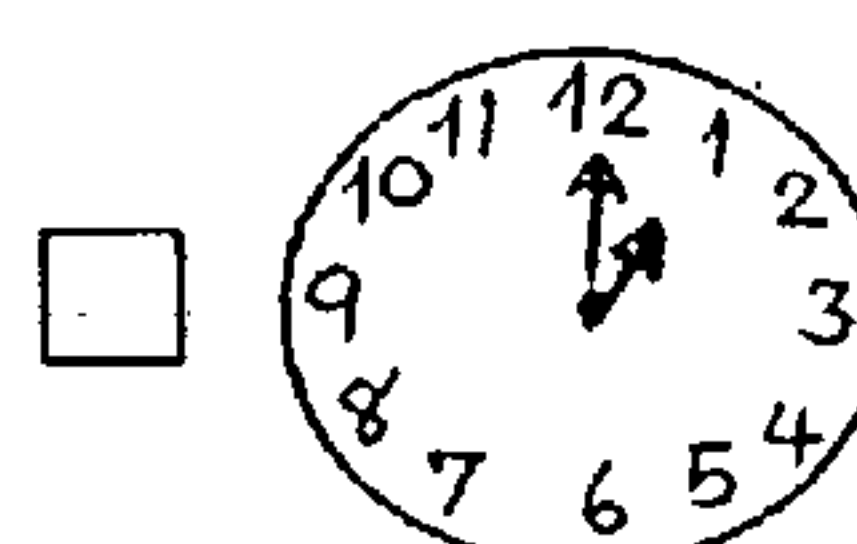
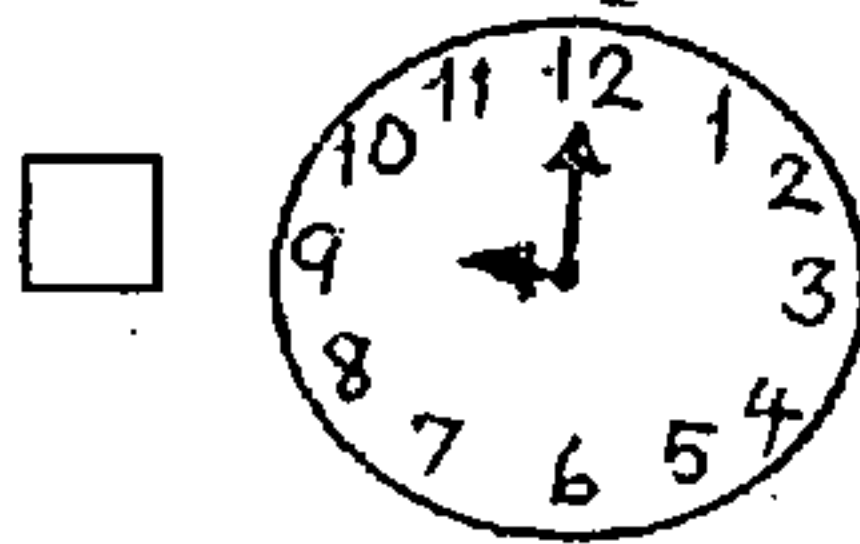
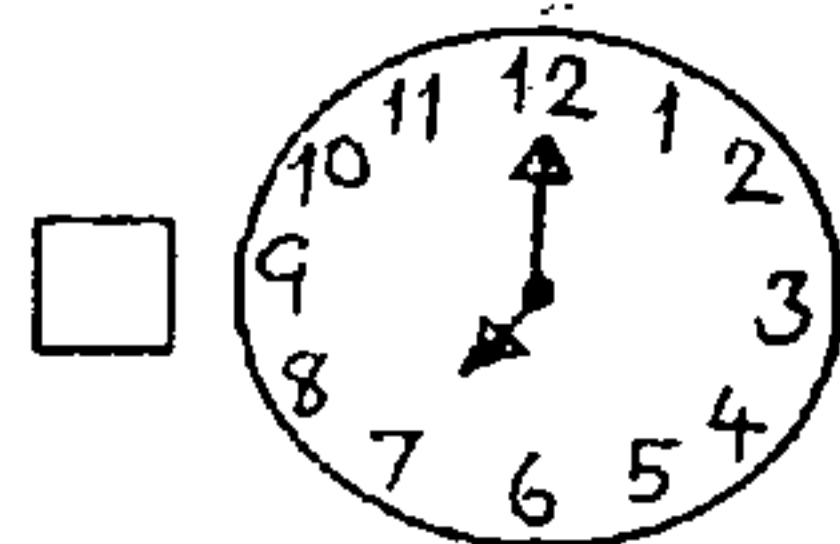
2. Jane and Mary are going to

☐ the movie

☐ the concert

☐ the market

3. It starts at

นักเรียนฟังบทสนทนาแล้วตอบ ข้อ 4

4. Tom wants to speak with

☐ Jane

☐ Lisa

☐ Mrs. Wood

นักเรียนฟังเรื่องแล้วตอบ ข้อ 5, 6, 7 และ 8

5. Where were the sweets ?

☐ In the bowl

☐ In the jar

☐ In the basket

6. How many jars were there in the kitchen ?

☐ One jar

☐ Two jars

☐ Three jars

7. How many sweets did the boy take ?

☐ Some sweets

☐ A lot of sweets

☐ One sweet

8. Why did the boy cry ?

☐ He could not get those sweets.

☐ His mother went to the market.

☐ He could not get his hand out of the jar.

Listening Test Tapescript

Part II

ตอนที่ 1

- Father : I'm Jane's father. I'm a farmer.
- Mother : I go to the market to sell fruit. I'm a fruit seller. I'm Jane's mother.
- Brother : I'm Jane's brother. I'm called Sam. I'm a soldier.
- Sister : My name's Sandy. I'm Jane's sister. I'm a nurse.
- Friend : Jane calls me " Linda ". I'm her friend. I'm a doctor.

ตอนที่ 2

- Bill : Hi, I'm Bill. I live in a small house with one window, but I have got a television. There is a tree in front of my house.
- Jane : I'm Jane. How do you do? I live in a small house. It's the last house. We've only got one window in our house.
- John : Hello, I'm John. I live in a house with three windows. I've got a car. I park my car in front of the house.
- Mary : I'm her friend. My name's Mary. I live in a bigger house. We haven't got a car, but we have got a television.
- Peter : Good morning. My name's Peter. I live in a house with three windows. My house is next to Jane's house. I haven't got a television, but I have got a car. I park my car behind my house.

(จากวิทยุโรงเรียน)

Listening Test Tapescript

Part III

1. Good morning to you
Good morning to you
Good morning, Good morning
Good morning to you

(จากวิทยุโรงเรียน)

2. และ 3.

Mary : Quick! Quick! The concert is going to start soon.
Jane : What time does the concert start ?
Mary : At nine o'clock. Let's go.
Jane : O.K.

(จาก Magic land)

4. Mrs. Wood : Hello!
Tom : Mrs. Wood. It's Tom. May I speak to Lisa, please?

Mrs. Wood : Hold the line, please. Lisa, it's Tom.

(จาก Let's go " English A to Z ")

- 5 , 6, 7 และ 8

One day a woman said to her son, " There are some sweets in the kitchen. They are in a jar. You can go and take some."

The boy ran into the kitchen and found the jar of sweets. He put his hand into the jar and took a lot of sweets. Then he began to cry.

" I cannot get my hand out of the jar," he shouted. " The neck of the jar is too small. What can I do? Help me! "

His mother walked into the kitchen and looked at him. " You are a foolish boy, " she said. " Your hand is full of sweets. Drop some. Then your hand can come out. "

(จาก Nine stories about people)

ภาคผนวก ค

แบบบันทึกพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน

เรื่อง ชั้น.....
ครั้งที่ วันที่ เดือน..... พ.ศ.....

เลขที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรมที่สังเกต									ข้อแนะนำในการสังเกต
		ฟังเพลงหรือนิทานแล้วเข้าใจความสำคัญได้			ฟังเพลงหรือนิทานแล้วตอบคำถามได้			ฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติตามได้			
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	
											1 = ตอบสนองได้น้อย 2 = ตอบสนองได้ปานกลาง 3 = ตอบสนองได้มาก

ภาคผนวก ง

แบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน

แบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟัง

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อความ	เห็นด้วย				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เมื่อนักเรียน เรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เพลงและนิทานเป็นกิจกรรมการฟังแล้ว นักเรียนสามารถ 1. ฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติตามจนองได้ถูกต้องมากขึ้น 2. ฟังประโยคแล้วเข้าใจได้มากขึ้น 3. ฟังเรื่องแล้วเข้าใจตอบสนองได้มากขึ้น 4. ฟังแล้วจับประเด็นสำคัญได้มากขึ้น 5. ฟังเพลงและเรื่องราวสั้น ๆ จากสื่อต่าง ๆ ได้เข้าใจเพิ่มขึ้น					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ภาคผนวก จ

ตาราง 6 แสดงคะแนนเฉลี่ยและค่าร้อยละจากการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียนทุกคนโดยผู้วิจัย

คนที่	พฤติกรรมที่สังเกต																														รวม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3			ครั้งที่ 4			ครั้งที่ 5			ครั้งที่ 6			ครั้งที่ 7			ครั้งที่ 8			ครั้งที่ 9			ครั้งที่ 10																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
	*	**	***	*	**	***	*	**	***	*	**	***	*	**	***	*	**	***	*	**	***	*	**	***	*	**	***	*	**	***																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

หมายเหตุ

* หมายถึง ฟังเพลงและนิทานแล้วจับใจความสำคัญได้ (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)

** หมายถึง ฟังเพลงและนิทานแล้วตอบคำถามได้ (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)

*** หมายถึง ฟังคำสั่งแล้วปฏิบัติตามได้ (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางนนทพร ภูวรัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	13 มิถุนายน 2498
สถานที่เกิด	อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	5 ถนนรวมกัน อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา 82110
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	โรงเรียนวัดคมนิยเขต อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา 82110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2519	ป.กศ.สูง (วิทยาศาสตร์) วิทยาลัยครูภูเก็ต
พ.ศ. 2521	กศ.บ. (ชีววิทยา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2542	ศษ.บ. (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2544	ศษ.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2546	ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ